

Concernrapportage 2012

besluitvorming raad 25 juni 2012 (B&W, 4 juni 2012)
stuknr 16007

Inhoudsopgave

1. Inleiding	4
1.1 Doel en opbouw	4
1.2 Beeld op hoofdlijnen	4
1.3 Leeswijzer	5
2 Economie en Werk	6
2.1 Samenvatting.....	7
2.2 Voortgang (politieke) speerpunten en bestuurlijke projecten	7
2.3 Stoplichtenoverzicht producten	9
3 Opgroeien en Ontwikkelen	14
3.1 Samenvatting.....	15
3.2 Voortgang (politieke) speerpunten en bestuurlijke projecten	15
3.3 Stoplichtenoverzicht producten	16
4 Wijkontwikkeling, Zorg & Welzijn.....	20
4.1 Samenvatting.....	21
4.2 Voortgang (politieke) speerpunten en bestuurlijke projecten	21
4.3 Stoplichtenoverzicht producten	24
5 Stedelijke Ontwikkeling	27
5.1 Samenvatting.....	28
5.2 Voortgang (politieke) speerpunten en bestuurlijke projecten	28
5.3 Stoplichtenoverzicht producten	31
6 Leefomgeving	34
6.1 Samenvatting.....	35
6.2 Voortgang (politieke) speerpunten en bestuurlijke projecten	35
6.3 Stoplichtenoverzicht producten	38
7 Dienstverlening	42
7.1 Samenvatting.....	43
7.2 Voortgang (politieke) speerpunten en bestuurlijke projecten	43
7.3 Stoplichtenoverzicht producten	45
8 Bestuur & Middelen.....	47
8.1 Veiligheid en Brandweertzorg	49
8.1.1 Samenvatting.....	49
8.1.2 Voortgang (politieke) speerpunten Veiligheid en Brandweertzorg	49
8.1.3 Stoplichtenoverzicht producten Veiligheid en Brandweertzorg	50
8.2 Vertrouwen en Partnerschap	50
8.2.1 Voortgang (politieke) speerpunten Vertrouwen en Partnerschap.....	50
8.2.2 Stoplichtenoverzicht producten Vertrouwen en Partnerschap.....	52
8.3 Bedrijfsvoering en Interne Middelen.....	52
8.3.1 Samenvatting.....	52
8.3.2 Voortgang (politieke) speerpunten Bedrijfsvoering en Interne Middelen.....	52
8.3.3 Stoplichtenoverzicht producten Bedrijfsvoering en Interne Middelen.....	54
8.4 Financieel Duurzaam en Betrouwbaar.....	56
8.4.1 Stoplichtenoverzicht producten Financieel Duurzaam en Betrouwbaar	56
9 Paragraaf bedrijfsvoering	58
9.1 Stijl van het huis.....	58
9.2 Doelmatiger bedrijfsvoering	58

9.3	Maatschappelijk verantwoord ondernemen	58
9.4	Regionale samenwerking.....	59
9.5	Paragraaf Risicoscan.....	59
9.6	Paragraaf 213A onderzoeken	60
Bijlage 1	Beslispunten	62
Bijlage 2	Beslispunten: technische wijzigingen	64
Bijlage 3	Begrotingswijzigingen.....	72

1. Inleiding

1.1 Doel en opbouw

Voor u ligt de Concernrapportage 2012. Hierin rapporteren wij over de afwijkingen in de uitvoering van de Programmabegroting 2012-2015. Bij het vaststellen van de IPC-cyclus 2012 is er net als voorgaande jaren voor gekozen om één tussentijdse afwijkingenrapportage op te stellen. De onderliggende rapportage is dan ook de enige Concernrapportage van 2012. Doel van deze Concernrapportage is om lopende het begrotingsjaar 2012 te kunnen bijsturen om de nu gesignaleerde tegenvallers op de exploitatie zoveel mogelijk terug te dringen. De uiteindelijk gerealiseerde nadelen en voordelen ten opzichte van de begroting worden integraal betrokken bij de Gemeenterekening 2012. Meerjarige effecten komen terug bij de Kadernota 2013-2016.

In deze Concernrapportage 2012 zijn een aantal knelpunten opgenomen die zich ook de komende jaren voordoen. Deze komen dan ook terug bij de Kadernota 2013-2016.

1.2 Beeld op hoofdlijnen

We zijn het jaar begonnen met de opgave om onze ambities en de projecten die daarbij horen om de sociaal-economische positie van de stad te versterken te realiseren in een tijd waarin we als gevolg van de economische crisis en de rijksbezuinigingen fors minder te besteden hebben. Bij de Programmabegroting 2012-2015 hebben we daarom een combinatie gepresenteerd van investeringen én bezuinigingen, van zorgen voor een sociaal vangnet, voorkomen van lastenverzwaring, van vernieuwing van onze werkwijzen en doorontwikkeling naar een compacte en flexibele organisatie.

Bij deze Concernrapportage constateren we dat we op koers liggen als het gaat om de voortgang in de uitvoering van de politieke speerpunten voor 2012 en dat daarbij de samenwerking met bewoners, ondernemers, instellingen en andere gemeenten in de regio goed wordt opgepakt. Voorbeelden hiervan zijn de Enschedese Arbeidsmarktaanpak, het Plan Bedrijf en Onderwijs, de uitvoering van het actieplan Vitale Sportverenigingen, de gezamenlijke aanpak met o.a. jeugdzorgmedewerkers bij de ondersteuning van gezinnen met problemen in teams met wijkcoaches en de nieuwe vormen van samenwerking en initiatieven die ontstaan rond de wijkbudgetten. Financieel gezien signaleren we een dreigend tekort van 2,5 miljoen euro op de lopende exploitatie¹. In onderstaand overzicht zijn de begrote cijfers en verwachte realisatie over 2012 per programma weergegeven.

Programma	Begroting 2012	Begroting 2012	Eindejaars- verwachting 2012	Saldo
(bedragen x € 1.000)	(primitief)	(actueel)	(verwacht op 31/3)	(- = nadeel)
Economie en Werk	35.314	34.279	34.229	-50
Opgroeien en Ontwikkelen	43.282	46.550	46.292	-258
Wijkontwikkeling, Zorg en Welzijn	62.431	63.420	63.370	-50
Stedelijke Ontwikkeling	37.736	37.938	38.088	150
Leefomgeving	33.583	33.601	32.154	-1.447
Dienstverlening	6.544	6.303	5.903	-400
Bestuur en Middelen	-218.890	-222.091	-222.588	-497
Totaal	0	0	-2.552	-2.552

¹ Bij het opstellen van de Financiële Foto eerder dit jaar gingen we nog uit van een dreigend tekort van 4,6 miljoen euro hoofdzakelijk als gevolg van hogere loonlasten(pensioenpremie, ZVW, CAO) en verminderde legesopbrengsten bij vergunningen en bij de uitgifte van rijbewijzen. Het verschil is hoofdzakelijk het gevolg van uitstel van het invoeren van het wettelijke maximumtarief voor rijbewijzen naar 1 januari 2013 en het resultaat van forse bijsturing op de loonlasten binnen de bedrijfsvoering van de programma's.

Het tekort bij deze Concernrapportage wordt voor een groot deel bepaald door de DCW (1,4 miljoen euro), minder legesinkomsten bij vergunningen (1,5 miljoen euro) en een efficiencykorting op de algemene uitkering in verband met de RUD-vorming (0,5 miljoen euro). Daarnaast hebben we te maken met een stijging van de loonkosten van ca. 0,7 miljoen euro als gevolg van de nieuwe CAO voor gemeenteambtenaren.

Tegenover deze tegenvallers staan ook een aantal voordelen. Deze bestaat grotendeels uit een voordeel op de uitvoering van de gebundelde uitkering inkomensvoorziening (1,5 miljoen euro). Daarnaast zijn er voordelen bij Stedelijke Ontwikkeling en Leefomgeving (bodemprogramma/subsidie: 0,5 miljoen euro).

Tweede helft 2012: Financiën onder druk

De Concernrapportage richt zich op afwijkingen in voor- en nadelen in de lopende begroting (*exploitatie*). De lopende bezuinigingsoperatie van bijna 30 miljoen euro verloopt volgens de planning. Wel betekent het dat door de omvang van deze eerdere bezuinigingen, verdere besparingen steeds lastiger zijn uit te voeren. Daarbij wordt door de voortdurende rijksbezuinigingen en economische situatie de financiële druk steeds groter. Dat herprioritering van de woningbouwprogrammering, bedrijventerreinen en kantoren in Enschede (*Stedelijke Koers*), de besluitvorming op rijksniveau ten aanzien van de controversiële dossiers en het nieuwe regeerakkoord gevolgen gaat hebben is evident. We zullen deze ontwikkelingen nauwgezet volgen en verwachten in de loop van de komende maanden meer duidelijkheid. Dan kunnen we ook een inschatting maken van welke gevolgen dit heeft voor zowel de ontwikkeling van de exploitatie als die van onze balanspositie en ratio weerstandvermogen in 2012.

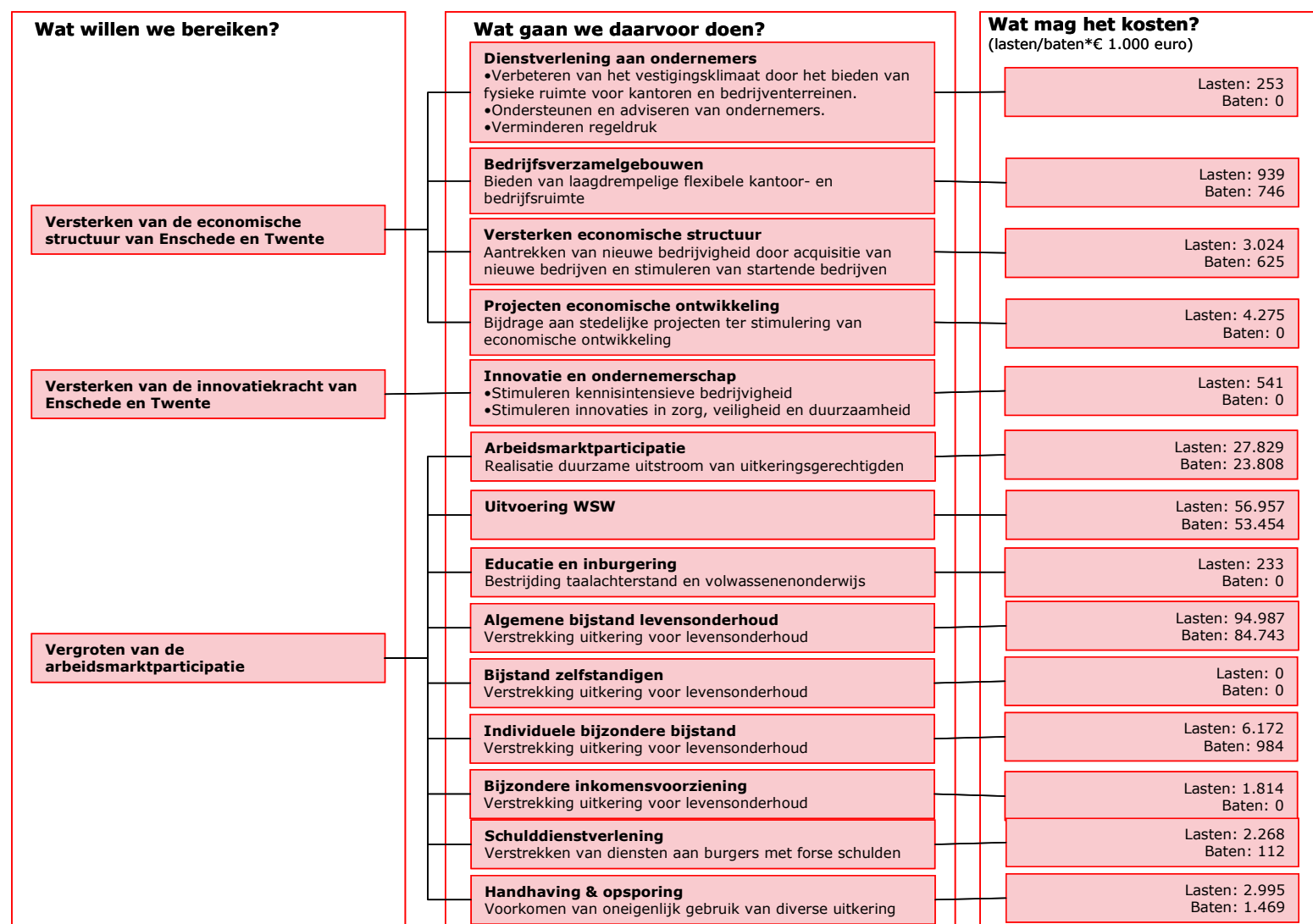
In de tweede helft van het jaar zullen we dan ook een forse inspanning moeten leveren om in ieder geval het verwachte tekort terug op de exploitatie te kunnen dringen naar nihil en ruimte te creëren om in te kunnen springen op de hierboven gesignaleerde ontwikkelingen. Bij deze Concernrapportage gaan we dan ook terughoudend om met het oplossen van tegenvallers en het aanwenden van voordelen lopende het jaar en geven we er de voorkeur aan deze integraal te betrekken bij de Gemeenterekening 2012.

1.3 Leeswijzer

In de Concernrapportage 2012 rapporteren wij over de uitvoering van de Programmabegroting 2012-2015. In de hoofdstukken 2 t/m 8 vindt u per programma eerst een samenvatting. Vervolgens worden aan de hand van stoplichtenoverzichten de afwijkingen ten aanzien van de politieke speerpunten, bestuurlijke projecten en het financieel kader toegelicht. Waar afwijkingen vragen om (financieel-) inhoudelijke bijsturing is dat geformuleerd in een beslispunt. Dit betekent dat er geen toelichting is gegeven op de groene stoplichten. Tot slot wordt in hoofdstuk 9 informatie gegeven over de belangrijkste aspecten van de bedrijfsvoering.

De bijlagen bevatten een overzicht met inhoudelijke beslispunten (Bijlage 1), een overzicht met technische beslispunten (Bijlage 2) en de begrotingswijziging die hoort bij deze Concernrapportage (Bijlage 3).

2 Economie en Werk

2.1 Samenvatting

Hoewel het nog vroeg in het jaar is, verwachten wij met het programma Economie & Werk een beperkt nadeel van 50.000 euro. Dit beperkte negatieve resultaat is echter wel het gevolg van een aantal grote afwijkingen:

- Ten eerste betekent de verlaging van het eigen risico voor MAU-gemeenten van de BUIG een eenmalig voordeel van 1,5 miljoen euro op de begroting.
- De DCW wordt geconfronteerd met een aantal nadelen ter grootte van 1,4 miljoen euro.
- De eerste effecten in het kader van de reorganisatie van het programma Economie & Werk op het personeel worden nu zichtbaar. Aan het eind van dit jaar – na afronding van de 2e fase van de reorganisatie – zijn enkele tientallen medewerkers bovenformatief. In de Financiële Foto hebben we hiervoor een risico van 2 mln euro gemeld. In deze rapportage houden wij vast aan deze inschatting. Wij trachten zoveel mogelijk bovenformatieve medewerkers te herplaatsen elders in de organisatie. De kosten van bovenformatieve medewerkers die werkzaam waren op het terrein van de WSW worden betrokken bij de aanvraag Herstructureringsfaciliteit.
- We zijn tevreden met het feit dat we op koers liggen met het realiseren van de doelen zoals geformuleerd in de Programmabegroting 2012-2015. Met de arbeidsmarktaanpak liggen we op koers met betrekking tot de aantal plaatsingen op werken, leren en meedoen. Dit geldt ook voor het Project Pathmos/Stevenfenne.

We zetten dit jaar steviger in op de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Zo werken we samen met het Plan Bedrijf & Onderwijs binnen de Scholingsboulevard. Ook is dit jaar met het bedrijf Timberland en het ROC een voorbereidende logistieke VMBO (B+K)-opleiding opgezet voor het schooljaar 2012-2013. Daarnaast wordt het arbeidsmarktperspectief in het schooljaar 2012-2013 structureel onderdeel van de voorlichting voortgezet onderwijs aan de ouders van groep 8.

Op het gebied van kaveluitgifte bedrijventerreinen is dit jaar inmiddels 1,2 hectare uitgegeven en verwachten we uiteindelijk 4,4 hectare uit te geven. Dit is een aanzienlijke verbetering ten opzichte van voorgaande jaren.

Het aantal uitkeringsgerechtigden per 30 april 2012 is 5.475, dat is 1,2% meer dan dezelfde periode vorig jaar. De werkloosheid in Enschede blijft met 13,6% hoog. De economische vooruitzichten, de stijgende werkloosheid en mogelijke nieuwe rijksbezuinigingen blijven voor onzekerheid zorgen.

2.2 Voortgang (politieke) speerpunten en bestuurlijke projecten

Doelstelling A: Versterken van de economische structuur van Enschede en Twente	Voortgang
Verbeteren (internationaal) vestigingsklimaat 1. Uitvoeren van de Economische visie 2. Versterken Accountmanagement 3. Acquisitie en Marketing werklocaties Netwerkstad (uitvoeren Actieprogramma Acquisitie en Accountmanagement Twente) 4. Implementatie Internationaal Beleid 5. Creëren fysieke vestigingsmogelijkheden (bestuurlijke projecten Usseler Es, Herstructurering Havengebied, Luchthaven) 6. Versterken Binnenstad; bijdrage leveren aan uitvoering actieprogramma Binnenstad 7. Bijdrage leveren aan project Stadsweide/Kennishuis.	
Aantrekken nieuwe bedrijvigheid 8. Uitvoeren Koersdocument Acquisitie en Accountmanagement Twente 9. Acquisitie luchtvaartgerelateerde bedrijvigheid.	

Doelstelling B: Versterken van de innovatiekracht van Enschede en Twente	Voortgang
Stimuleren kennisintensieve bedrijvigheid	
1. Bijdrage leveren aan uitvoering Actieprogramma Innovatie.	●
2. Realiseren Kennispark (bestuurlijk project) en marketing en acquisitie Kennispark.	●
Stimuleren innovaties zorg, veiligheid en duurzaamheid	
3. Uitvoering geven aan het Actieprogramma Innovatie. Op basis van solide business cases investeringen doen via het Innovatiefonds.	●

Doelstelling C: Vergroten van de arbeidsmarktparticipatie	Voortgang
Realisatie van duurzame uitstroom van uitkeringsgerechtigden	
1. Uitvoeren van uitvoeringsprogramma EAA 2012:	●
2. Werken: directe plaatsing bij werkgevers gericht op regulier werk; klimopbanen korte afstand tot de arbeidsmarkt en pilot loondispensatie (375 pers.*).	●
3. Leren: Leer-werkarrangementen BBL/BOL (400 pers. *).	●
4. Meedoen: activering door directe plaatsing bij werkgevers en instellingen; klimopbanen langere afstand arbeidsmarkt (1.270 pers.*).	●
5. Pathmos/Stevenfenne Werkt! (zie bestuurlijke projecten)	●
* Aantallen zijn inclusief jongeren (in totaal 750)	
Verstreking uitkering voor levensonderhoud	
6. Armoedebeleid: uitvoering geven aan de door de Raad vastgestelde beleidsvisie armoede.	●
7. Schuldienstverlening: uitvoering geven aan het door de Raad nog vast te stellen beleidsplan wet gemeentelijke schuldienstverlening.	●

● = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ● = loopt achter, bijsturing mogelijk;
 ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Niet van toepassing.

Bestuurlijke projecten	Voortgang
Usseleres	●
Kennispark	●
Werkloosheidsvrije wijk Pathmos	●
Havengebied	●

● = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ● = loopt achter, bijsturing mogelijk;
 ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Usseler Es

In het licht van de stedelijke koers wordt het bouwrijp maken van de zuid-oosthoek getemporiseerd in afwachting van concrete eerste vestigingskandidaten. Bovendien heeft het college op 20 maart besloten om de bolling de eerste komende 5 jaar niet te ontwikkelen.

2.3 Stoplichtenoverzicht producten

Doelstelling A: Versterken van de economische structuur van Enschede en Twente	Financiële resultaten (prognose 31/12)	Omvang afwijking in € 1.000 (prognose 31/12)
Dienstverlening aan ondernemers	●	
Bedrijfsverzamelgebouwen	○	
Versterken economische structuur	●	250 N
Projecten economische ontwikkeling	●	
Totaal afwijking		250 N

Doelstelling B: Versterken van de innovatiekracht van Enschede en Twente	Financiële resultaten (prognose 31/12)	Omvang afwijking in € 1.000 (prognose 31/12)
Innovatie en ondernemerschap	●	
Totaal afwijking		0 N

Doelstelling C: Vergroten van de arbeidsmarktparticipatie	Financiële resultaten (prognose 31/12)	Omvang afwijking in € 1.000 (prognose 31/12)
Arbeidsmarktparticipatie	○	
Uitvoering WSW	●	1.400 N
Educatie en inburgering	●	
Alg bijstand levensonderhoud	★	1.500 V
Bijstand zelfstandigen	●	
Individuele bijzondere bijstand	●	
Bijzondere inkomensvoorziening	★	100 V
Schulddienstverlening	●	
Handhaving & Opsporing	●	
Totaal afwijking		200 V

Totaal programma E&W		50 N
---------------------------------	--	-------------

● = tegenvaller; ● = risico ; ● = conform begroting; ★ = meevaller; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Bedrijfsverzamelgebouwen

Spinnerij Oosterveld heeft te maken met exploitatietekorten. In de Kadernota 2012-2015 is voor de jaren 2012 en 2013 per jaar een bedrag van 700.000 euro beschikbaar gesteld om deze verwachte exploitatietekorten, door een tegenvallende bezettingsgraad, op te kunnen vangen. Deze middelen zijn destijds in de begroting opgenomen als een storting in de reserve Exploitatie bedrijfsverzamelgebouwen. Wij stellen voor de dotatie aan de genoemde reserve te verlagen en tegelijkertijd de overeenkomstige lasten voor de jaren 2012 en 2013 te verhogen. Naar verwachting zijn deze middelen toereikend om het exploitatietekort te dekken. Momenteel wordt er een nota voorbereid ten aanzien van de toekomstvisie.

Beslispunt 1: wij stellen voor:

de beschikbaar gestelde middelen vanuit de reserve exploitatie bedrijfsverzamelgebouwen voor 700.000 euro in te zetten voor de exploitatie van de Spinnerij Oosterveld.

Versterken economische structuur

Wij verwachten op dit product een nadeel van 250.000 euro. Dit tekort wordt enerzijds verklaard door ongedekte personeelskosten als gevolg van achterblijvende omzet op projecten en gronduitgiften (200.000 euro). Anderzijds verwachten wij een tekort van 50.000 euro op de markten (ambulante handel), vanwege structureel lagere opbrengsten van marktgelden. Eind 2011 is een traject opgestart om te komen tot een Marktvisie. Deze visie wordt in september 2012 aan de raad voorgelegd.

Beslispunt 2: wij stellen voor:

het verwachte nadeel van 250.000 euro binnen het product versterken economische structuur zoveel mogelijk te beperken en het resterende tekort te betrekken bij de Gemeenterekening 2012.

Arbeidsmarktparticipatie

Via de decembercirculaire 2010 is een bedrag van 209.148 euro ontvangen voor de uitvoering van de Pilot Loondispensatie voor de jaren 2011 en 2012. Deze middelen worden dit jaar ingezet ter dekking van de Pilot Loondispensatie

Beslispunt 3: wij stellen voor:

de baten en de lasten binnen het product Arbeidsmarktparticipatie voor de uitvoering van de Pilot Loondispensatie incidenteel op te hogen voor een bedrag van 209.148 euro.

Algemene bijstand levensonderhoud

We verwachten dit jaar een eenmalig voordeel op de uitvoering van de gebundelde uitkering inkomensvoorziening (BUIG). Dit voordeel is het gevolg van het verlagen van het eigen risico dat we als MAU-gemeente lopen (van 6,7% in 2011 naar 2,5% in 2012). Voor de gemeente Enschede gaat het om een bedrag van 1,5 miljoen euro, uitgaande van het huidige landelijke macrobudget. Dit voordeel is ook gemeld in de Financiële Foto. Definitieve vaststelling van dit landelijke macrobudget vindt plaats in het najaar van 2012. Wij stellen voor om tot die definitieve vaststelling het verwachte voordeel niet vrij te laten vallen maar te betrekken bij de Gemeenterekening 2012.

Beslispunt 4: wij stellen voor:

het verwachte voordeel binnen het product Algemene bijstand levensonderhoud (de BUIG) van 1,5 miljoen euro te betrekken bij de Gemeenterekening 2012 en deze ten gunste te brengen van het product uitvoering WSW (zie beslispunt 8).

Naast genoemd voordeel voorzien we binnen dit product ook een tweetal knelpunten.

Wetswijziging

Sinds dit jaar is de Wet Werk en Bijstand (WWB) op een aantal belangrijke onderdelen gewijzigd. Meest ingrijpende wijziging is de invoering van de zogenaamde huishoudinkomenstoets per 1 juli 2012. Om de aanpassingen in de WWB tot een goed einde te brengen, is extra capaciteit nodig. Met deze extra inzet is een bedrag gemoeid van circa 433.000 euro. Wij stellen voor deze eenmalige kosten te dekken uit een nog incidenteel aanwezige concernstelpost risico's WWB binnen het programma bestuur en middelen (product diverse algemene inkomsten).

Beslispunt 5: wij stellen voor:

de extra personele inzet die nodig is binnen het product Algemene bijstand levensonderhoud om de aanpassingen van de WWB in 2012 mogelijk te maken, te dekken uit het product diverse algemene inkomsten (ie Concernstelpost Risico's WWB) voor 433.000 euro.

Intrekken WWIK

Per 1 januari 2012 is de Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) ingetrokken. Bij die intrekking is niet voorzien in een overgangsrecht. Vanwege het ontbreken van het overgangsrecht is door de voorzieningsrechter de Staat gedwongen om de intrekking van de wet buiten werking te stellen. De intrekking van de WWIK wordt nu medio dit jaar voorzien. Tot die tijd blijft de WWIK dus van kracht, met bijbehorende uitkerings- en uitvoeringslasten. Hiervoor worden wij door het Rijk middels een specifieke uitkering gecompenseerd. Dit leidt er toe dat de gemeente Enschede voor het jaar 2012 222.534 euro ontvangt voor de uitbetaling van de uitkeringen en 24.210 euro voor de uitvoering van de wet.

Beslispunt 6: wij stellen voor:

zowel de baten- als lastenkant van de begroting binnen het product algemene bijstand levensonderhoud met 222.534 euro te verhogen voor de extra uitgaven en inkomsten; én de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen van 24.210 euro voor de uitvoering toe te voegen aan het product Algemene bijstand levensonderhoud.

Intensivering handhaving

Het Rijk beoogt een stevige intensivering van gemeenten op de opsporing en handhaving van bijstandsfraude. De afdeling Handhaving zal binnen de bestaande kaders aan deze verplichting invulling moeten gaan geven. Daarnaast wil het college nieuwe initiatieven mogelijk maken als deze aantoonbaar bijdragen. Voor 2012 gaat het om een project dat gericht is op het opsporen van onroerende zaken van in het buitenland bij aanvragers van een uitkering. Er wordt hierdoor naar verwachting een lagere instroom en daarmee een substantiële besparing gerealiseerd op de uitkeringslasten van de gemeente. Deze besparing op het I-deel brengt in eerste instantie een lagere Meerjarige Aanvullende Uitkering (MAU) met zich mee. De kosten voor het project bedragen 50.000 euro in 2012.

Beslispunt 7: wij stellen voor:

In 2012 incidenteel 50.000 euro beschikbaar te stellen uit de concernstelpost risico's WWB voor de intensivering op handhaving door uitvoering te geven aan het project voor de opsporing van onroerende zaken in het buitenland.

Uitvoering WSW

Binnen dit product verwachten we een nadeel van 1,4 miljoen euro dat als volgt is opgebouwd:

1.	Verhoging pensioenpremie WSW	250 N	structureel
2.	Doorlopende kosten pand Weth. Beversstr.	150 N	incidenteel
3.	Kosten boventallig ambtelijk personeel (vooralsnog)	600 N	incidenteel
4.	Kosten ingehuurd medewerkers SDWE	200 N	incidenteel
5.	NTW	200 N	incidenteel
6.	Transitiefonds SW	PM V	incidenteel

Deze afwijkingen zijn eerder als risico opgenomen in de Programmabegroting 2012-2015 en de Jaarrekening 2011 (3), dan wel zijn nieuw en als onomkeerbaar en onontkoombaar genoemd in de financiële foto (1,2,4). Hierna volgt een toelichting.

1.Verhoging pensioenpremie WSW

Vanaf 1 januari 2012 heeft het PWRI (Pensioenfonds voor de WSW en WIW) de premie moeten verhogen van 16 % naar 17,1 %. De oude premie was niet meer kostendekkend. Naar verwachting zal de premie de komende jaren niet worden verlaagd. Het gevolg is een structureel nadeel van 250.000 euro.

2.Wethouder Beversstraat

De sluiting van het pand aan de Wethouder Beversstraat is vertraagd, dit leidt tot eenmalige frictiekosten voor het gehele jaar 2012 van circa 150.000 euro. Na sluiting wordt dit pand met de grond overgedragen aan het grondbedrijf. Deze zal het gebied gaan herontwikkelen en spoedig de voorbereidende maatregelen hiervoor nemen.

3.Boventallig ambtelijk personeel

In de programmabegroting is een dreigend tekort gemeld als gevolg van de bezuinigingen op de SW en het wegvallen van WWB-activiteiten van circa 900.000 euro. Er wordt bijgestuurd om dit probleem op te lossen door actief in te zetten op het intern en extern herplaatsen van de betrokken medewerkers. Dit proces wordt ondersteund door een onlangs ingesteld mobiliteitsteam en maakt onderdeel uit van de reorganisatie van het Programma Economie & Werk. Desondanks verwachten we in 2012 een tekort van circa 600.000 euro als gevolg van ambtelijk bovenformatief personeel. Zie ook de toelichting "kosten bovenformatief personeel" verderop in deze financiële toelichting.

4.Medewerkers SDWE

Door het wegvallen van de WWB-activiteiten zijn ingehuurd krachten van SDWE boventallig geworden. De ontslagprocedure heeft vertraging opgelopen waardoor extra kosten ontstaan. Tot 1 juli is met zekerheid 200.000 extra benodigd.

5.Toegevoegde waarde

In de begroting 2012 is ingezet op een groei van de netto toegevoegde waarde (lees omzet). De nog altijd verslechterende markt werkt belemmerend in de realisatie van deze groei. In de eerste maanden is onvoldoende werk beschikbaar geweest wat geleid heeft tot een achterblijvende omzet van 200.000 euro. Vooralsnog wordt ervan uitgegaan dat het huidige nadelige resultaat gehandhaafd blijft en dat bijsturingsmaatregelen een verder tekort kunnen voorkomen. Bijgestuurd wordt onder meer door middel van de inhuur van een recruiter en inzet van extra commerciële capaciteit (intern).

6.Transitiefonds SW

Een deel van de te maken kosten in 2012 heeft betrekking op de herstructurering van de SW. Hiervoor stelt het Rijk, onder voorwaarde van cofinanciering, middelen ter beschikking via het zogenaamde Transitiefonds SW. De Gemeente Enschede heeft inmiddels een aanvraag ingediend bij het Transitiefonds. Afhankelijk van de hoogte van de toekenning kan een beperkt deel van de kosten dit jaar uit deze herstructureringsfaciliteit worden gedekt. De verwachting is dat in oktober de toekenning door het Rijk wordt vastgesteld.

Beslispunt 8: wij stellen voor:

het tekort op het product Uitvoering WSW van 1,4 miljoen euro zoveel mogelijk te beperken en het resterende tekort bij de Gemeenterekening 2012 te compenseren met het verwachte voordelige resultaat op het product Algemene bijstand levensonderhoud (zie beslispunt 4).

Risico's

Naast bovengenoemde knelpunten voorzien we voor dit jaar ook een tweetal risico's met mogelijke financiële gevolgen.

- De huidige CAO WSW liep tot 1 februari 2011. Op dit moment liggen de onderhandelingen, ten gevolge van de bezuinigingen op de WSW en het wegvallen van de prijscompensatie in de rijksbijdrage, stil. In de Programmabegroting 2012-2015 is geen rekening gehouden met een loonkostenstijging. Indien een nieuwe CAO wordt afgesloten, is deze bindend voor de gemeente. Het risico wordt ingeschat op 685.000 euro.
- Eind maart 2012 had bijna 13 % van de medewerkers van de DCW het wettelijke minimumloon (WML). In de afgelopen jaren werd per half jaar het WML verhoogd zonder dat daar een financiële compensatie in de rijksbijdrage tegenover stond. Zo is het WML per 1-1-2012 verhoogd met 0,79%.

Wanneer per 1 juli het WML opnieuw wordt verhoogd, leidt dit tot een structureel effect van circa 40.000 euro (per procentpunt stijging).

Individuele bijzondere bijstand en Schulddienstverlening

In de programmabegroting 2012-2015 is voor de extra toeloop Bijzondere Bijstand en extra toeloop op de Schulddienstverlening, 796.000 euro beschikbaar gesteld door de Raad. In afwachting van de behandeling van de nota "Vertrouwen op Solidariteit" is dit bedrag bij de Programmabegroting bij het product Schulddienstverlening terecht gekomen. In de nota "Vertrouwen op Solidariteit" is dit bedrag verdeeld naar Schulddienstverlening 398.000 euro en Bijzondere Bijstand 398.000. Via deze concernrapportage wordt de begroting weer in overeenstemming gebracht met de Nota "Vertrouwen op Solidariteit".

Beslispunt 9: wij stellen voor:

vanuit het product Schulddienstverlening een bedrag van 398.000 euro structureel over te hevelen naar het product Individuele Bijzondere Bijstand.

Momenteel blijft het beroep op de bijzondere bijstand achter op de begroting. Deze Concernrapportage komt te vroeg om op basis van de eerste 3 maanden een betrouwbare prognose af te kunnen geven. Dit heeft vooral te maken met het feit dat de Langdurigheidstoelage nog uitgekeerd moet worden en dus (nog) geen effect heeft op het beroep op de bijzondere bijstand. Hetzelfde geldt voor de huishoudinkomestoets die per 1 juli 2012 van kracht zal zijn.

Bijzondere inkomensvoorziening

Binnen dit product verwachten wij op het onderdeel Jong Zwaar gehandicapten voor het jaar 2012 100.000 euro over te houden. Dit wordt veroorzaakt door een lager beroep op de voorziening en aangescherpte gemeentelijke regelgeving.

Beslispunt 10: wij stellen voor:

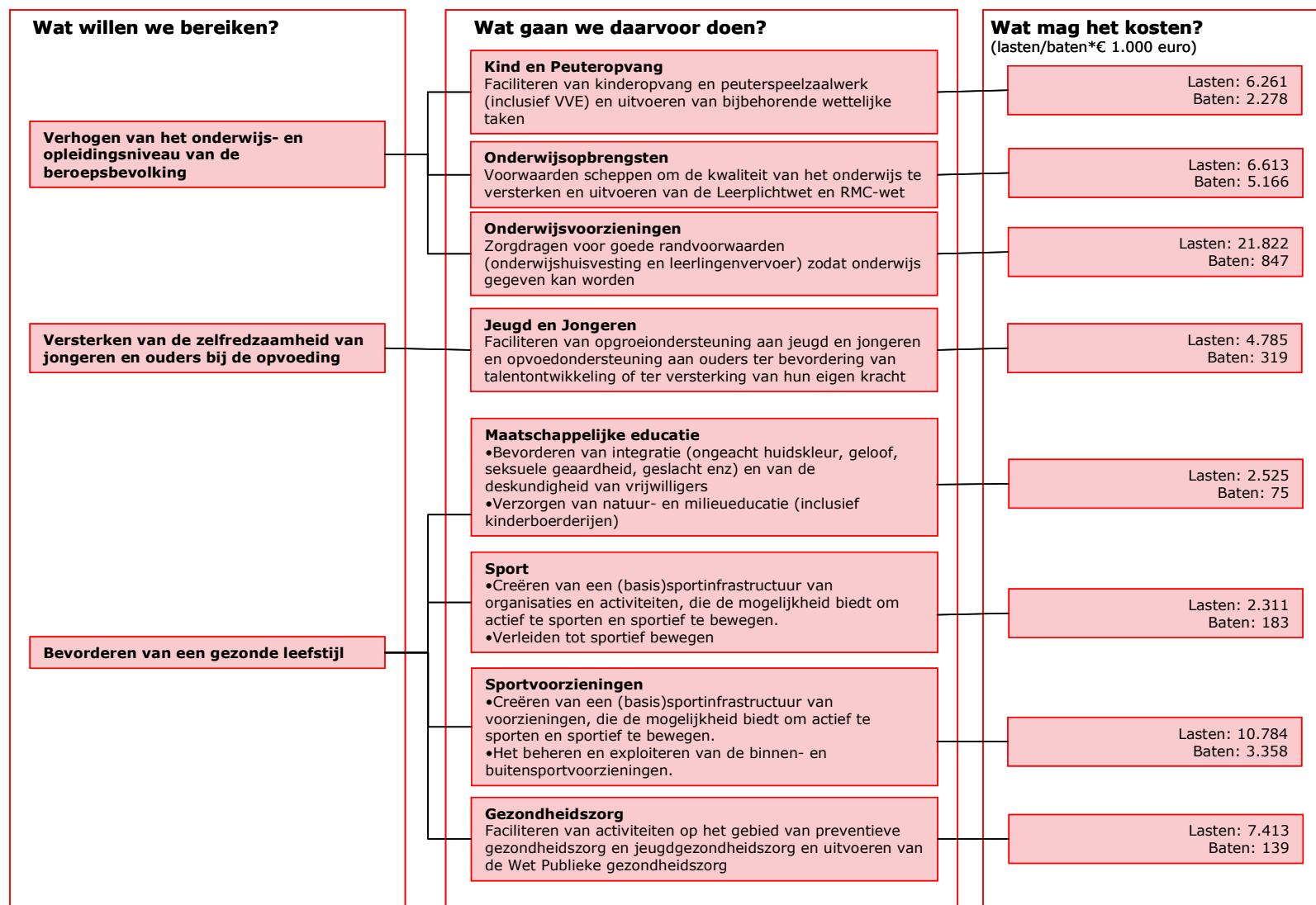
het verwachte positieve resultaat op het product bijzondere inkomensvoorziening van 100.000 euro (onderdeel Jong Zwaar gehandicapten) te betrekken bij het programmaresultaat 2012.

Risico: Kosten bovenformatief personeel

De reorganisatie binnen het programma is de 2e fase ingegaan. Dat betekent dat de DCW als afzonderlijke dienst verdwijnt en geïntegreerd wordt in het programma E&W. Daarnaast wordt de nieuwe eenheid Enschedese Arbeidsmarkt Aanpak (EAA) ingericht. Dit geschiedt in totaliteit met 25% minder formatie in de eindsituatie. Een deel van deze vermindering kan opgelost worden via natuurlijk verloop, het stopzetten van tijdelijke contracten en vrijwillige mobiliteit. Zoals onder het product 'Uitvoering WSW' is aangegeven, is dit voor de DCW in 2012 reeds aan de orde (zie toelichting onder "Uitvoering WSW").

In het overige deel binnen het programma E&W is dit met name vanaf 2013 aan de orde. Na de plaatsingsprocedure van de 2e fase (najaar 2012) is het exacte aantal bekend. In de Financiële Foto hebben wij een eerste indicatie van het risico voor 2013 becijferd op 2 miljoen euro. Getracht wordt van deze groep alsnog zoveel mogelijk medewerkers te herplaatsen op andere vacatures. De bovenformatieven op het terrein van de SW worden betrokken bij de aanvraag in het kader van het Transitiefonds SW. De status van dit fonds is echter vanwege de val van het kabinet onzeker geworden.

3 Opgroeien en Ontwikkelen

3.1 Samenvatting

Het algemene beeld voor het programma Opgroeien en Ontwikkelen is dat we op koers liggen met de politieke speerpunten en het bestuurlijke project Vitale sportverenigingen.

Binnen het programma O&O verwachten we voor 2012 een beperkt financieel tekort van 258.000 euro. Enerzijds bestaat dit uit een voordeel bij het onderdeel versterking toezicht en handhaving gastouderopvang van 125.000 euro en anderzijds betreft dit de knelpunten voor leerlingenvervoer (100.000 euro), onderzoek NV Enschede Zwembaden (75.000 euro), exploitatietekorten binnensportvoorzieningen (125.000 euro) en de huurverhoging door Vastgoedbedrijf Enschede (83.000). We stellen voor om dit tekort nog zoveel mogelijk terug te brengen en uiteindelijk het feitelijke tekort te betrekken bij de Gemeenterekening 2012.

3.2 Voortgang (politieke) speerpunten en bestuurlijke projecten

Doelstelling A: Verhogen van het onderwijs- en opleidingsniveau van de beroepsbevolking	Voortgang
Voorschoolse voorzieningen, onderwijs en talentontwikkeling, aansluiting arbeidsmarkt <ol style="list-style-type: none">Opzet maatschappelijke opgave onderwijs, waarin we vanuit de opgaven in de stad de relatie tussen de gemeente en de onderwijspartners centraal stellen.Kindcentra: in 2012 wordt gestart met de kindcentra 0-13 jaar, een samenwerkingsconcept tussen kinderopvang, peuterspeelzaalwerk en onderwijs waarbinnen voor alle ouders en alle kinderen een ononderbroken voorziening van opvang, vorming/ontwikkeling en primair onderwijs wordt gecreëerd.VVE: verdere kwaliteitsverbetering van de voor- en vroegschoolse educatie (VVE), waaronder intensivering taalontwikkeling.Passend onderwijs: in 2012 wordt vanuit een samenwerkingsrol met het onderwijs een adequate basisstructuur voor passend onderwijs in Enschede neergezet.Opbrengstgericht werken: ondersteunen van scholen bij het versterken van reken- en taalonderwijs.LEA: samenstellen van een dynamische agenda, waarbij elk halfjaar de thema's worden geactualiseerd.RMC: bevorderen dat jongeren een startkwalificatie behalen via terugleiden naar school of plaatsing op een leer-werktraject.Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt: uitvoeren van het visiedocument "Versterken concurrentiepositie bevolking".	<div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div><div></div></div>
Doelstelling B: Versterken van de zelfredzaamheid van jongeren en ouders bij de opvoeding	Voortgang
Investeren in jeugd: opvoedondersteuning, preventief jeugdbeleid, opgroeien in een veilige omgeving <ol style="list-style-type: none">Positief jeugdbeleid: ontwikkelen van een visie op preventief beleid ten aanzien van het opvoeden en opgroeien van jeugd.CJG/transitie jeugdzorg: De decentralisatie van de jeugdzorg betekent dat een nieuw inhoudelijk fundament moet worden gebouwd, waarbij de jeugdzorgstructuur simpeler en effectiever moet gaan plaatsvinden. Vanuit deze nieuwe gemeentelijke inhoudelijke en financiële opgaven voor de jeugdzorg en het daarbij behorend transitieproces, wordt in 2012 het huidige CJG en de daarbij behorende inzet en de jeugdgezondheidszorg (JGZ) opnieuw gepositioneerd.Project talentontwikkeling risicojongeren: laatste jaar van uitvoering van dit project gericht op het versterken van het preventiebeleid jongeren via een sluitende aanpak	<div><div></div><div></div></div>

van begeleiding, scholing en participatie voor risicojongeren. Tevens implementatie van de succesvolle elementen in de reguliere uitvoering.	●
--	---

Doelstelling C: Bevorderen van een gezonde leefstijl	Voortgang
Sportdeelname, gezond en duurzaam leven, respect voor elkaar, vitale sportverenigingen	
1. Vitale sportvereniging: uitvoeren van het actieplan "Vitale sportverenigingen: sport als vliegwieltje in de samenleving" (incl. Mio vitale sportverenigingen).	●
2. Gezondheidsbeleid: in 2012 wordt de gezondheidsnota geactualiseerd (regionaal en lokaal) en worden met partners interventies gepleegd ten aanzien van gezondheid en leefstijlbeïnvloeding.	●

● = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ● = loopt achter, bijsturing mogelijk;
● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Maatschappelijke opgave (MO) Onderwijs (Doelstelling A.1)

Deze wordt onderdeel van de uitwerking van de Jeugdvisie en van het speerpunt Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt, zie 8.

Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt (Doelstelling A.8)

Het visie-document heet inmiddels "Economische visie, Enschede sterk in Twente" en is vastgesteld op 23 januari 2012. Het speerpunt Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt wordt op dit moment uitgewerkt in samenwerking met het programma Economie & Werk. Dit zal na de zomer worden besproken met de Raad.

Bestuurlijke projecten	Voortgang
Mio Vitale sportverenigingen	★

● = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ● = loopt achter, bijsturing mogelijk;
● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

De uitvoering van het actieplan Vitale Sportverenigingen verloopt voorspoedig. De enthousiaste en gemotiveerde inzet van de deelnemende sportverenigingen in de pilots "Verbindingsmanager jeugd" en "Arbeidsreïntegratie via sport" heeft geleid tot veel nieuwe activiteiten, nieuwe instrumenten en intensievere samenwerking.

3.3 Stoplichtenoverzicht producten

Doelstelling A: Verhogen van het onderwijs- en opleidingsniveau van de beroepsbevolking	Financiële resultaten (prognose 31/12)	Omvang afwijking in € 1.000 (prognose 31/12)
Kind- en Peuteropvang	★	125 V
Onderwijsopbrengsten	●	
Onderwijsvoorzieningen	●	100 N
Totaal afwijking		25 V

Doelstelling B: Versterken van de zelfredzaamheid van jongeren en ouders bij de opvoeding	Financiële resultaten (prognose 31/12)	Omvang afwijking in € 1.000 (prognose 31/12)
Jeugd & Jongeren	●	
Totaal afwijking		0

Doelstelling C: Bevorderen van een gezonde leefstijl	Financiële resultaten (prognose 31/12)	Omvang afwijking in € 1.000 (prognose 31/12)
Maatschappelijke educatie	●	
Sport	●	75 N
Sportvoorzieningen	●	208 N
Gezondheidszorg	●	
Totaal afwijking		283 N

Totaal programma O&O		258 N
---------------------------------	--	--------------

● = tegenvaller; ● = risico ; ● = conform begroting; ★ = meevaller; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Kind en Peuteropvang

Versterking toezicht en handhaving gastouderopvang

In de brief aan de raad van 4 oktober 2011 inzake de motie legesheffing toezicht wet kinderopvang wordt ingegaan op de genoemde motie van de raad. Het incidentele knelpunt bij toezicht was (bij de behandeling van de kadernota 2012) voor de raad aanleiding om een motie in te dienen gericht op het onderzoeken naar de mogelijkheden tot het heffen van leges bij aanmelding van een gastouderbureau of kinderdagverblijf.

In de brief van 4 oktober 2011 wordt geconcludeerd dat de door het rijk aangekondigde aanpassingen van de richtlijnen voor toezicht en handhaving in 2012 zullen leiden tot lagere uitvoeringskosten voor gemeenten. De omvang was ten tijde van de brief nog niet duidelijk. Daarom is in de brief voorgesteld om de besluitvorming over het al dan niet heffen van leges te verplaatsen naar de Concernrapportage 2012, waarbij is opgemerkt dat indien het financiële knelpunt door een effectievere en efficiëntere uitvoering van toezicht en handhaving wordt teruggedrongen, het heffen van leges wellicht niet meer nodig is.

Op grond van de nu beschikbare informatie over de rijksmiddelen die beschikbaar zijn in 2012 voor toezicht en de aanpassingen van de richtlijnen voor het toezicht verwachten we dat het financiële knelpunt ten aanzien van de uitvoering van toezicht en handhaving gastouderopvang voor 2012 en volgende jaren zich niet meer zal voordoen.

Conform het gestelde in de brief van 4 oktober 2011 is het financiële knelpunt derhalve op dit moment geen aanleiding om leges te heffen. Tegen de achtergrond van de financiële foto willen we de mogelijkheid tot het heffen van leges echter wel open houden.

Hierdoor kan het bij de kadernota 2012 opgenomen incidentele knelpunt van 125.000 euro voor versterking toezicht en handhaving gastouderopvang vrijvallen.

Beslispunt 11: wij stellen voor:

het incidentele voordeel van 125.000 euro binnen het product Kind en Peuteropvang, deelproduct kinderopvang, te betrekken bij de gemeenterekening 2012.

Onderwijsvoorzieningen

Leerlingenvervoer

De stijgende tendens vanuit voorgaande jaren van het aantal te vervoeren leerlingen zet zich in 2012 verder door. De gemeente heeft de wettelijke plicht om deze leerlingen te vervoeren. Daarnaast zijn er prijsstijgingen als gevolg van indexering waar geen prijscompensatie tegenover staat. Hierdoor is er sprake van een structureel tekort op het leerlingenvervoer van 100.000 euro per jaar. De inzet was en is om zoveel mogelijk leerlingen met het (goedkopere) openbaar vervoer te laten reizen. Dit kan het tekort mogelijk enigszins beperken.

Beslispunt 12: wij stellen voor

Het structurele nadeel van 100.000 euro binnen het product Onderwijsvoorzieningen, deelproduct Leerlingenvervoer zoveel mogelijk terug te dringen en het restant te betrekken bij de gemeenterekening 2012.

Scholingsboulevard Enschede (SBE)

Medio 2003 is door de gemeenteraad besloten om een nog af te stoten schoolgebouw tegen marktwaarde in te brengen in de dekkingsvoorstellen van de nieuwbouw van de Scholingsboulevard. In het raadsbesluit van 8 december 2008 is besloten dat het betreffende schoolgebouw zou worden overgenomen tegen een prijs van 5.447.111 euro. In 2012 vindt de feitelijke overname van het schoolgebouw plaats en wordt het aankoopbedrag voldaan.

Conform bestendige gedragslijn kan per saldo 4.662.048 euro, zijnde het ontvangen aankoopbedrag onder aftrek van resterende boekwaarde (483.063 euro) en exploitatielasten (302.000 euro), worden gedoteerd aan de Egalisatiereserve kapitaallasten Scholingboulevard.

Beslispunt 13: wij stellen voor:

om van de incidentele bate van 5.447.111 euro binnen het product Onderwijsvoorzieningen, deelproduct Onderwijshuisvesting, een bedrag van 4.662.048 euro te doteren aan de egalisatiereserve kapitaallasten Scholingsboulevard en het restant toe te voegen aan het exploitatiebudget ter dekking van OZB, verzekeringen en het afboeken van de boekwaarde.

Scholingsboulevard (SBE), risico

De raad is onlangs geïnformeerd over de voortgang van het KPMG-onderzoek. Er zijn momenteel nog inhoudelijke gesprekken gaande met de moederscholen van de Scholingsboulevard ter nadere bepaling van wat de uiteindelijke financiële consequenties voor de gemeente zijn van het beheersbaar maken en houden van de huisvestingslasten van de Scholingsboulevard.

Sport

Onderzoek NV Enschedese Zwembaden

Zoals op 20 december 2011 in een brief aan de Raad is meegedeeld, verwacht de NV Enschedese Zwembaden (na prijsindexering van tarieven 2011 en 2012) de komende jaren nog geen sluitende begroting te hebben. Naar aanleiding hiervan wordt een onderzoek uitgevoerd naar een toekomstbestendig exploitatiemodel voor de NVEZ. De kosten hiervan bedragen 75.000 euro en vormen in 2012 een incidenteel knelpunt.

Beslispunt 14: wij stellen voor:

het incidentele nadeel van 75.000 euro binnen het product Sport, deelproduct Recreatievoorzieningen, zoveel mogelijk terug te dringen en het restant te betrekken bij de gemeenterekening 2012.

SportvoorzieningenExploitatietekorten binnensportvoorzieningen

De exploitatielasten van de binnensportvoorzieningen stijgen jaarlijks. In het bijzonder zijn dat de energielasten. Tegenover deze stijging staat geen prijscompensatie. Daarnaast is er sprake van lagere huurinkomsten als gevolg van een lagere bezettingsgraad van het voortgezet onderwijs en verenigingen. Deze verwachte exploitatietekorten binnensportvoorzieningen vormen een knelpunt van 125.000 euro. De komende periode onderzoeken we in welke mate we het knelpunt kunnen terugbrengen.

Beslispunt 15: wij stellen voor:

het structurele nadeel van 125.000 euro binnen het product Sportvoorzieningen, deelproduct Binnensportvoorzieningen zoveel mogelijk terug te dringen en het restant te betrekken bij de gemeenterekening 2012.

Huurverhoging door Vastgoedbedrijf Enschede (programmabreed)

Diverse voorzieningen voor binnen- en buitensport, de kinderboerderijen, als ook een aantal ruimtes voor onderwijs, natuureducatie en jongerenwerk worden gehuurd van het Vastgoedbedrijf Enschede (VBE). Het VBE brengt huur in rekening die jaarlijks wordt aangepast op basis van ontwikkelingen in de consumentenprijsindex (CPI) van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Voor 2012 is een verhoging aangekondigd van 2,7%.

Hier staat geen prijscompensatie tegenover. De door het VBE aangekondigde huurverhoging vormt een knelpunt voor het programma O&O van 83.000 euro. Hiervan heeft 70.750 euro met name betrekking op de binnen- en buitensportvoorzieningen. De komende periode onderzoeken we in welke mate we het knelpunt kunnen terugbrengen.

Beslispunt 16: wij stellen voor:

het structurele (programmabrede) nadeel van 83.000 euro, met name binnen het product Sportvoorzieningen zoveel mogelijk terug te dringen en het restant te betrekken bij de gemeenterekening 2012.

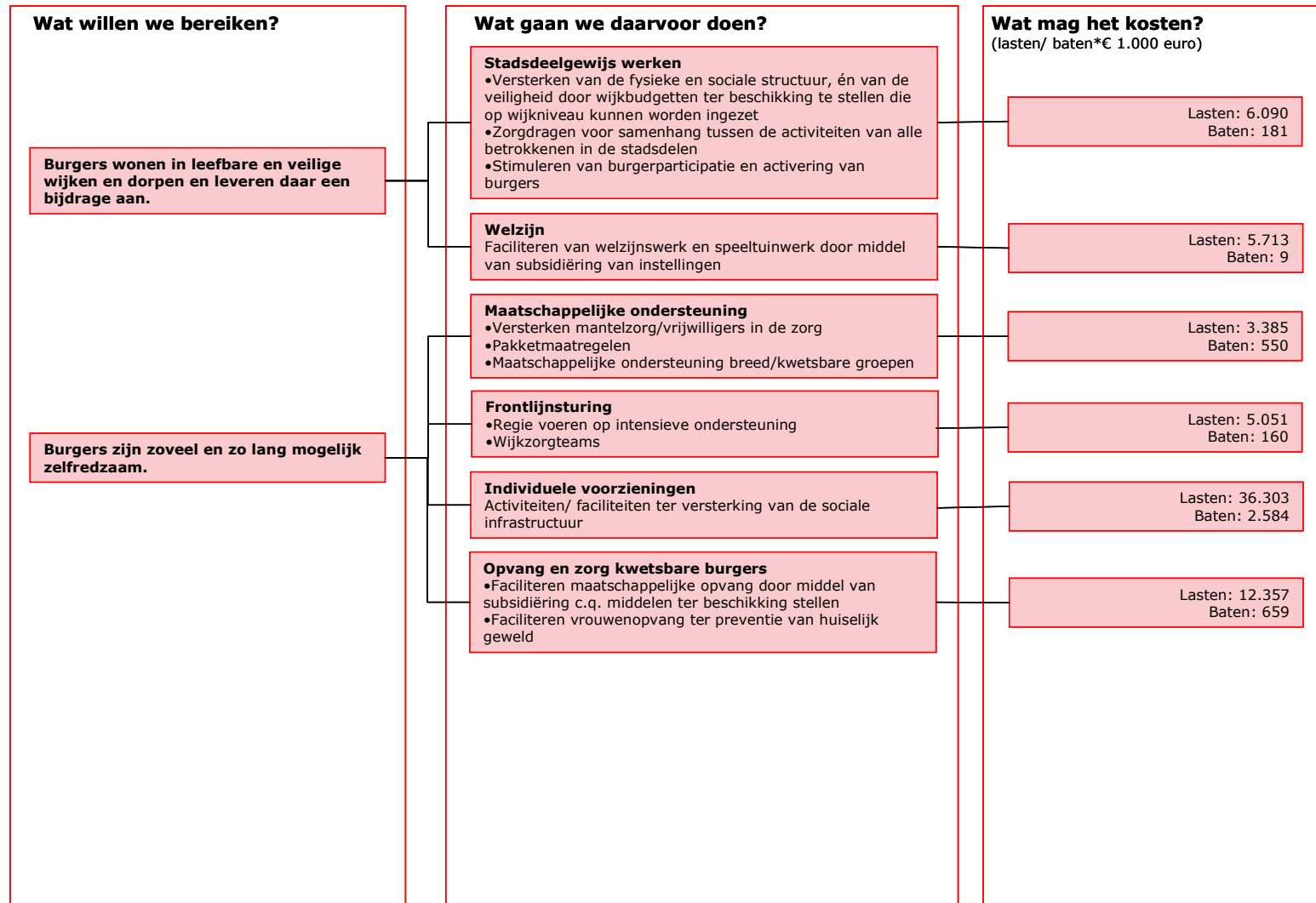
IJsbaan Twente BV, risico

Op 24 januari 2012 is de Raad via een brief geïnformeerd over exploitatietekorten over de afgelopen jaren bij de IJsbaan Twente. De PCH-groep, dochter van Volker Wessels, is verantwoordelijk voor die exploitatie.

Door de directie van de IJsbaan Twente BV is aangegeven dat, ondanks eerder genomen maatregelen, ook de exploitatie in het seizoen 2011-2012 nog niet sluitend zal zijn. Zij onderzoekt nog welke aanvullende maatregelen in de toekomst getroffen kunnen worden om tot een sluitende exploitatie te komen. Daarbij gaat het om kostenreducerende of inkomstenverhogende maatregelen.

Vanuit de zijde van de gemeente wordt dit onderzoeksproces gevolgd.

4 Wijkontwikkeling, Zorg & Welzijn

4.1 Samenvatting

De uitvoering van het programma Wijkontwikkeling, Zorg en Welzijn ligt op koers. Het jaar 2012 staat vooral in het teken van het vormgeven van de decentralisatie van de begeleiding AWBZ en de transitie Jeugdzorg.

De decentralisatie en de transitie gaan gepaard met een doelmatigheidskorting van het rijk van 5% respectievelijk 10%. De overheveling van de rijksmiddelen naar de gemeenten zal gebaseerd worden op een verdeelmodel. Op dit moment is de omvang van het budget voor de gemeente Enschede nog onduidelijk. Dit geldt ook voor het uitvoeringsbudget.

Bij de vormgeving van de begeleiding AWBZ en jeugdzorg zal ook de al verwerkte bezuiniging op de 'van Montfransgelden' ad 1 miljoen euro met ingang van 2015 worden betrokken.

Voor wat betreft de structurele bezuiniging op de individuele voorzieningen van 1 miljoen euro is de verwachting dat deze zal worden gerealiseerd door de effecten van de kanteling, de nieuwe verordening en de overgang van klassen naar uren.

4.2 Voortgang (politieke) speerpunten en bestuurlijke projecten

Doelstelling A: Leefomgeving/wijkontwikkeling: Burgers wonen in leefbare en veilige wijken en dorpen en leveren daar een bijdrage aan	Voortgang
Bevorderen burgerparticipatie door wijkbudgetten (en stadsdeelbegroting) 1. In juni 2011 heeft de eerste aftrap plaatsgevonden voor wijk- en dorpsraden en bewonersorganisaties. Na de zomer wordt de slag naar de wijken gemaakt. Samenwerkingspartners sluiten aan er komt een webportal, waarin bewoners elkaar kunnen enthousiasmeren en informeren. Er is tevens een mogelijkheid tot stemmen op ideeën. In december 2011 worden de bestedingsplannen naar de stadsdeelcommissies gezonden. In 2012 volgt de tweede ronde bestedingsplannen en komt er een evaluatie en besluit over het vervolg.	
Doorontwikkeling stadsdeelgewijs werken 2. Vanuit programma's steeds verdergaande bewegingen richting het wijk- of staddeelgewijs organiseren van inhoudelijke opgaven. Koppeling tussen stadsdeelmanager en programmadirecteur om deze inhoudelijke opgaven vorm te geven. Versterking regierol SDM en bevordering mentale kanteling door te leren aan de hand van casuïstiek. Met ingang van 2012 wijziging opzet jaarplannen SDM, door veel betere afstemming met jaarplannen van programma's 3. Functionele aansturing van Stadsdeelmanagement m.b.t. Stadsdeelbeheer, voor wat betreft de participatie in de stadsdelen	
Actieve en leefbare wijken 4. MIO's: Vitale sportvereniging Rigtersbleek en Werkloosheidsvrije wijk Pathmos/Stevenfenne 5. Via parapluconcept van 'Jij maakt de buurt' inzet om bewoners zelf (nog) meer aan zet te krijgen. O.a. via de wijkbeheerplannen en wijkbudgetten krijgt dit ook concreet vorm 6. In verschillende stadsdelen zijn combinatiefunctionarissen werkzaam, die op het snijvlak van sport en onderwijs zorgen voor actieve en leefbare wijken. Tevens de pilot 'verenigingsmanager jeugd', die vanaf september 2011 start 7. Voortzetting reguliere taken Stadsdeelmanagement	
Doelstelling B: Burgers zijn zoveel en zo lang mogelijk zelfredzaam	Voortgang
Terugdringen professionele zorg (zorg op maat, betaalbaar en bereikbaar) 1. Woon-zorg diensten: In de maatschappelijke investeringsopgave Woonzorgdiensten is gekozen om een deel van de Huishoudelijke Hulpdiensten (HH1), schoonmaken te	

<p>vervangen door woonzorgdiensten, hetgeen een besparing oplevert. De komende maanden gaan we verder met de uitwerking door:</p> <ol style="list-style-type: none"> het huidige aanbod van diensten beter in beeld te brengen en aan te laten sluiten bij de werkprocessen in het zorgloket. na te gaan op welke wijze de diensten kunnen worden uitgebreid, zowel territoriaal als inhoudelijk <ol style="list-style-type: none"> Het stimuleren van woonzorgdiensten hangt nauw samen met de visie op de toekomst van de HH. Die discussie loopt momenteel binnen en buiten de gemeente. Het is de bedoeling dat de zorgaanbieders, als partner van de gemeente, de regie nemen. Vervoer: Bij de werkgelegenheidseffecten levert de maatschappelijke investeringsopgave onvoldoende op. Maar wij denken wel degelijk de kosten te kunnen reduceren en de kwaliteit minimaal te handhaven. De winst zit in het beter benutten van het materieel in samenhang met roosteren en plannen op basis van vervoersstromen. Daarom gaan we uitgewerkte percelen maken naar soorten vervoer, aantallen en geografische verdeling, op basis waarvan verschillende vervoerders, zorgaanbieders en andere geïnteresseerden een aanbod kunnen doen. Transitie jeugdzorg: Alle jeugdzorgtaken worden van Rijk en Provincie in de periode van 2013 – 2016 gefaseerd overgeheveld naar de gemeente. Het betreft provinciale jeugdzorg, gesloten jeugdzorg, jeugdbescherming (voogdij en gezinsvoogdij), jeugdreclassering, jeugd-geestelijke gezondheidszorg (jeugd-ggz) en jeugd-licht verstandelijk gehandicapten hulp (jeugd-lvb). Met de verantwoordelijkheid krijgt de gemeente ook te maken met een bezuinigingsmaatregel van 10% op de omvang van de jeugdzorg ad 30 miljoen euro. De gemeente is inmiddels met de voorbereiding hierop gestart. De partners Provincie Overijssel en Menzis Zorgverzekering nemen actief deel in de projectorganisatie Enschede ziet dit als kans doordat dit aansluit bij de visie over integrale maatschappelijke ondersteuning met de wijkcoaches als voorbeeld hiervan. Daarnaast wordt ook al ingezet op versterking van preventieve aanpak en risicogezinnen, door o.m. Centrum Jeugd en Gezin (CJG) De activiteiten voor de komende tijd richten zich vooral op het ontwerp voor de te vormen jeugdzorgstructuur. Daarbij worden de domeinen onderwijs, zorg, veiligheid en werk/participatie nauw betrokken. Het CJG en het Veiligheidshuis zijn al belangrijke pijlers in dit ontwerp. Door het uitwerken van concrete casuïstiek wordt duidelijk welke ontwerpelementen van belang zijn; op welke wijze kunnen jeugdigen en hun opvoeders in de nieuwe situatie de juiste ondersteuning ontvangen De uitvoerders werken veelal bovenlokaal. Daarom is besloten om de transitie ook in regionaal verband op te pakken. Er is een bestuurlijke en ambtelijke samenwerking ingericht :‘Transitie Jeugdzorg Twente’. Instellingen ontvangen voor jeugdigen een gecoördineerde vraag door het uitvragen van gegevens over vormen van zorg en aantallen. In 2012 wordt besloten tot een inrichtingsontwerp aangezien de AWBZ functie “begeleiding” als eerste overgedragen wordt Meedoen naar vermogen: Visieontwikkeling op de samenhang tussen dagbesteding en werkbegeleiding vanuit de functie begeleiding AWBZ en begeleid en beschut werken vanuit SW 	<p>●</p> <p>○</p> <p>●</p> <p>●</p> <p>●</p> <p>●</p> <p>●</p>
<p>Integrale maatschappelijke ondersteuning (zorg op maat, betaalbaar en bereikbaar)</p> <ol style="list-style-type: none"> Functie Begeleiding: De gemeente bereidt zich voor op de decentralisatie van de volledige functie begeleiding vanuit de AWBZ naar de Wmo. Na de overheveling van de hulp bij het huishouden in 2007 en de pakketmaatregelen in 2009, wordt de gemeente vanaf 1 januari 2014 ook verantwoordelijk voor de begeleiding van mensen met een matige of zware beperking. Het jaar 2013 is een overgangsjaar: vanaf 1 januari 2013 wordt de gemeente verantwoordelijk voor de begeleiding van nieuwe of geherïndiceerde klanten De decentralisatie en overheveling van het budget (-5%) biedt de gemeente de mogelijkheid om ook voor mensen met een matige of zware beperking, op basis van maatwerk, algemene, collectieve of individuele voorzieningen in te zetten. Uitgangspunten daarbij zijn: begeleiding / ondersteuning zo dicht mogelijk bij de burger, gebruikmakend van -en waar nodig gericht op versterking en behoud van- 	<p>●</p> <p>●</p>

eigen kracht, zelfredzaamheid en het sociale netwerk, georganiseerd op lokaal (wijk)niveau en verbonden met andere taken en voorzieningen	
11. De gemeente bereidt zich voor op de decentralisatie door deze burgers beter te leren kennen en door de beschikbare en benodigde compensatiemogelijkheden voor deze burgers in beeld te brengen. Hiervoor is een traject in gang gezet in samenwerking met de 14 Twentse gemeenten.	
12. In 2012 moet dit leiden tot oordeelsvorming en besluitvorming over de wijze waarop begeleiding / ondersteuning voor deze (nieuwe) doelgroep in de gemeente / regio wordt vormgegeven. Eind 2012 is de organisatie van toeleiding, toegang, aanbod van ondersteuning / begeleiding, financiering, controle en toezicht geregeld, zodat per 1 januari 2013 (nieuwe) verzoeken tot begeleiding kunnen worden beoordeeld en indien nodig compensatie kan worden geboden	●
13. Frontlijnsturing: Enschede heeft de regie om te komen tot wijkteams frontliners samen met acht instellingen en in afstemming met tal van partners. Met de MIO zijn de aannames uit een eerdere haalbaarheidsstudie naar de vorming van teams frontliners, geconcretiseerd en gevalideerd. De MIO Frontlijnsturing toont aan dat een efficiencybesparing behaald kan worden van ongeveer 5% op de uitvoeringskosten, onder de huidige omstandigheden (taken, aantallen, bereik etc.). Daarnaast zal naar verwachting door deze manier van werken meer problematiek worden opgespoord (10%). Dit leidt tot een stijging van het maatschappelijk rendement. De omstandigheden zijn echter niet constant. Het Rijk en de Provincie voeren grote bezuinigingen door, met name in de geestelijke gezondheidszorg, de jeugdzorg en de maatschappelijke opvang. Deze bezuinigingen treffen de mensen met een psychische of andere handicap zwaar. De gemeente kan dit niet opvangen. Vooral door het vrijwel verdwijnen van de bemoeizorg door Tactus en Mediant zal de problematiek zichtbaar stijgen. De verwachting is dan ook dat de casuïstiek in de frontlijnsturing zal toenemen. Een efficiënte uitvoering is daarom van nog groter belang. Naast bovenstaande ontwikkeling neemt het takenpakket van de wijkteams toe door de transitie van de AWBZ-begeleiding en de jeugdzorg in de komende jaren. Inmiddels hebben vijf partijen aangegeven volledig te gaan voor deelname aan de teams frontlijnsturing (RIBW, LIVIO, MEE, gemeente en SMD), Twee partijen (Tactus en Mediant) willen nauw samenwerken en twee partijen (BJZO, Jarabee) geven aan eerst helderheid te willen hebben over de financiering van de personele inzet (door de provincie). Ook onderdelen van de Enschedese arbeidsmarktaanpak kunnen in de frontlijnsturing worden ondergebracht.	★

● = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ● = loopt achter, bijsturing mogelijk;
 ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Bevorderen burgerparticipatie door wijkbudgetten (Doelstelling A.1)

De inschatting was dat de bestedingsplannen in december 2011 behandeld zouden worden in de stadsdeelcommissies. Gebleken is dat de bewoners meer tijd nodig hebben. Op verzoek van de wijk- en dorpsraden is begin 2012 een stedelijke campagne georganiseerd onder "jij maakt de buurt", waarmee de wijkbudgetten nog beter onder de aandacht van alle bewoners zijn gebracht. De wijk-, dorpsraden en bewonersorganisaties zijn nu volop bezig met de bestedingsplannen. De verwachting is dat voor de zomer vrijwel alle bestedingsplannen zijn behandeld in de stadsdeelcommissies.

De wijkbudgetten zijn gestart. Er is veel energie losgekomen, duizenden mensen zijn erbij betrokken en er ontstaan nieuwe allianties van initiatiefnemers. Hoewel het proces aanvankelijk wat trager op gang kwam, ligt het nu op stoom. Bij de Kadernota worden voorstellen gedaan de nog benodigde gemeentelijke middelen aan te vullen vanuit de programma's, waardoor de structurele financiering is gewaarborgd.

Terugdringen professionele zorg (Doelstelling B.3)

Het college heeft begin april besloten om de uitkomsten van de MIO vervoer in te brengen in een regionaal haalbaarheidsonderzoek naar de bundeling van verschillende vervoersstromen in het regiotaaxi systeem.

Frontlijnsturing (Doelstelling B.13)

Afgelopen jaar is de frontlijnsturing verder uitgebouwd naar een netwerkorganisatie, gericht op de ondersteuning van multiprobleemgezinnen. Daarmee is een belangrijke basis gelegd voor een effectieve ondersteuningsstructuur in de wijken. Ook de medewerkers van jeugdzorg maken inmiddels deel uit van de door de gemeente aangestuurde teams met wijkcoaches.

Bestuurlijke projecten	Voortgang
Wesselerbrink Noord	●
Stroinkslanden 2015	●
Velve Lindenhof	●

● = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ● = loopt achter, bijsturing mogelijk;
● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:
Niet van toepassing.

4.3 Stoplichtenoverzicht producten

Doelstelling A: Leefomgeving/wijkontwikkeling: Burgers wonen in leefbare en veilige wijken en dorpen en leveren daar een bijdrage aan	Financiële resultaten (prognose 31/12)	Omvang afwijking in € 1.000 (prognose 31/12)
Stadsdeelgewijs werken	●	
Welzijn	●	50 N
Totaal afwijking		50 N

Doelstelling B: Burgers zijn zoveel en zo lang mogelijk zelfredzaam	Financiële resultaten (prognose 31/12)	Omvang afwijking in € 1.000 (prognose 31/12)
Maatschappelijke ondersteuning	●	
Frontlijnsturing	●	
Individuele voorzieningen	○	
Opvang en zorg kwetsbare burgers	○	
Totaal afwijking		0

Totaal programma WZW		50 N
-----------------------------	--	-------------

● = tegenvaller; ● = risico ; ● = conform begroting; ★ = meevaller; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Stadsdeelgewijs werken

De reserve wijkbudgetten, gevormd naar aanleiding van het raadsbesluit "Wijkbudgetten" in 2011, wordt gevoed door middelen waarvan besloten is dat deze besteed mogen/moeten worden door bewoners. De besteding van de middelen loopt niet synchroon met een begrotingsjaar. De Raad heeft besloten om eventuele onderuitputtingen te doteren in een reserve. Het restant budget kan dan na het betreffende begrotingsjaar worden besteed (en onttrokken aan de reserve). Verder ontvangen we een incidentele bate tot een bedrag van 50.000 euro. Deze voegen we toe aan het product stadsdeelgewijs werken.

Beslispunt 17: wij stellen voor:

de niet bestede middelen 2011 voor wijkbudgetten van 886.000 euro in 2012 te onttrekken aan de reserve wijkbudgetten en toe te voegen aan het product Stadsdeelgewijs werken. Daarnaast stellen we voor de ontvangen bate van 50.000 euro incidenteel toe te voegen aan het product Stadsdeelgewijs werken.

Welzijn

Dierenwelzijn

De opvang van zwerfdieren is een wettelijke taak die wordt uitgevoerd door Dierenopvangcentrum Enschede (DOC). De verwachting is dat de jaarrekening 2011 wordt afgesloten met een tekort, terwijl het eigen vermogen negatief is. Ook krijgt het DOC de begroting 2012 niet sluitend, een tekort van 51.000 euro wordt genoemd. Hierdoor dreigt het DOC in liquiditeitsproblemen te komen en loopt de gemeente het risico dat de opvang van zwerfdieren niet langer geborgd is. Momenteel worden problemen en mogelijke oplossingen in kaart gebracht om de exploitatie weer structureel sluitend te krijgen. Bij de Najaarsnotitie komen we hierop terug.

Individuele voorzieningen

Vanaf 2012 dient een aanvullende structurele ombuiging van 1,0 miljoen euro te worden gerealiseerd. Op dit moment is de verwachting dat de effecten van de kanteling, de nieuwe verordening en de overgang van klassen naar uren in 2012 voldoende zullen zijn om de structurele bezuiniging van 1 miljoen euro te realiseren. Zeker is dit echter niet, omdat we afhankelijk zijn van o.a. volumegroei die moeilijk te voorspellen is. Als de bezuiniging niet geheel wordt gerealiseerd, zal mogelijk een beroep worden gedaan op het implementatiebudget in 2012.

Opvang en Zorg kwetsbare groepen

Preventie en nazorgactiviteiten huiselijk geweld

Enschede ontvangt als centrumgemeente middelen voor de vrouwenopvang die in overleg met de betrokken regiogemeenten worden ingezet. Overschotten en tekorten in enig jaar worden toegevoegd c.q. onttrokken aan de egaliseringsreserve Vrouwenopvang. Voor 2012 wordt een aantal extra uitgaven voorzien, waarvoor een beroep wordt gedaan op deze egaliseringsreserve.

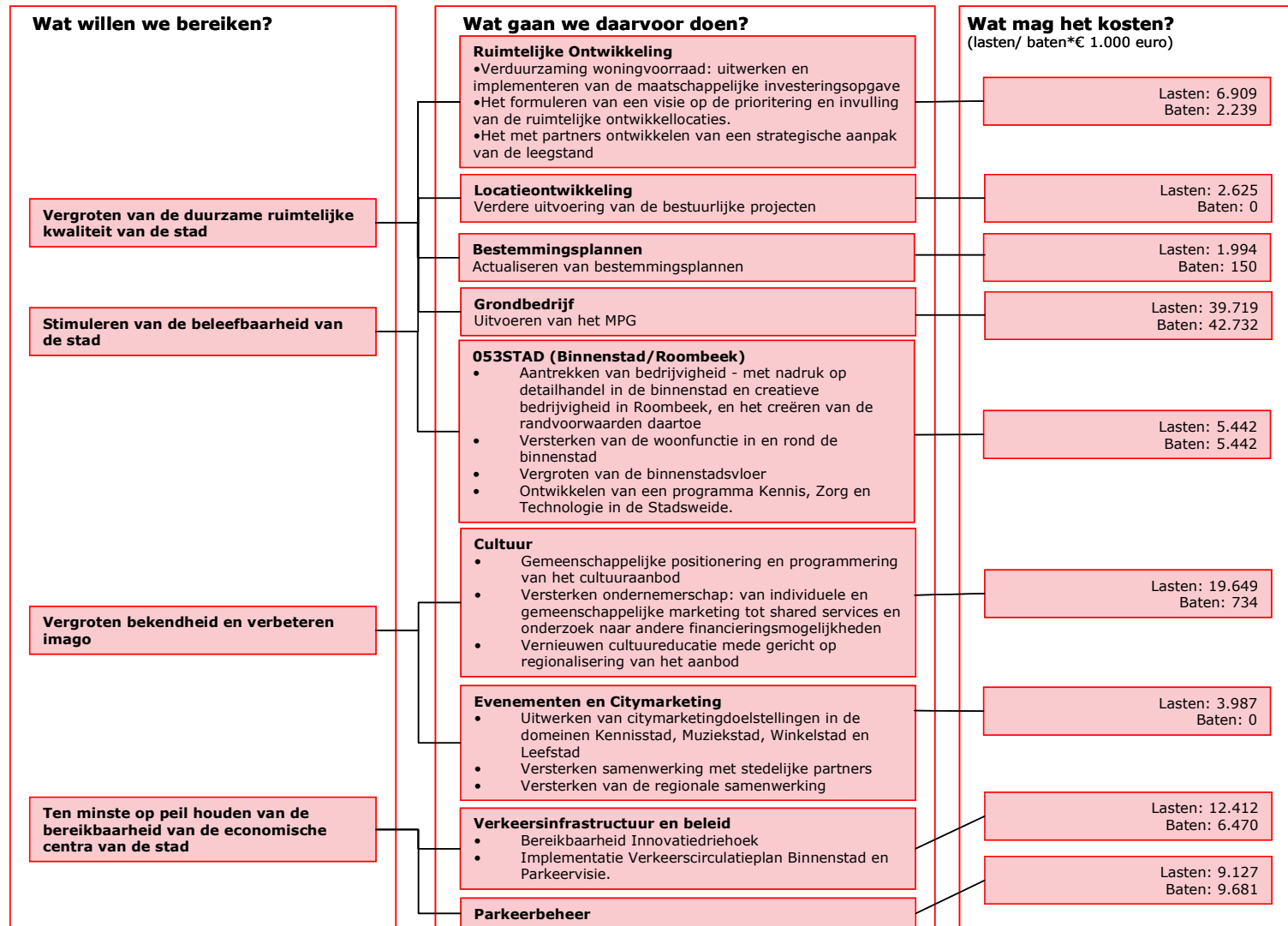
- Het Steunpunt Huiselijk Geweld, dat een regionaal advies- en meldpunt is voor betrokkenen bij huiselijk geweld, gaat per 1 juli 2012 over van Kadera (vrouwenopvang) naar de maatschappelijk werk instellingen. Hierbij is sprake van frictiekosten, eenmalige kosten voor het inrichten en implementeren van het registratiesysteem, het bouwen van een website en het aansluiten op een landelijk netwerk. Verwachte uitgaven 35.000 euro;
- Voor een succesvolle aanpak huiselijk geweld zijn preventie, nazorg en aandacht voor de positie van kinderen essentieel. Al een aantal jaar worden de activiteiten preventie op maat (eerste traumascreening en huisbezoeken aan kinderen bij huiselijk geweld) en de ouder-kind cursus (psychosociaal groepsaanbod voor kinderen van 2-7 jaar die getuige van huiselijk geweld zijn geweest) door Mediant uitgevoerd voor de regio Twente. Er is dit jaar een toeloop van aanmeldingen waardoor er een wachtlijst is ontstaan. Het wegwerken van deze wachtlijst brengt een verwachte extra uitgave van 78.000 euro mee;

- De burgemeester heeft sinds 2009 in het kader van de wet tijdelijk huisverbod de bevoegdheid om plegers van huiselijk geweld voor tien dagen de toegang tot de woning te ontzeggen. Om de kans op recidive te verminderen en om de voor betrokkenen de intensieve periode van het huisverbod goed af te sluiten, voeren de drie maatschappelijk werk instellingen van Twente één gesprek (in incidentele gevallen twee). Het nazorggesprek is een onderdeel van de ketenaanpak rondom het tijdelijk huisverbod. Verwachte extra uitgaven 42.000 euro.

Beslispunt 18: wij stellen voor:

een bedrag van 155.000 euro te onttrekken aan de egalisatiereserve vrouwenopvang en dit toe te voegen aan het product opvang en zorg kwetsbare groepen.

5 Stedelijke Ontwikkeling

5.1 Samenvatting

Ondanks de crisis zijn er vanuit het programma Stedelijke Ontwikkeling positieve ontwikkelingen te melden. Projecten in en om de binnenstad verlopen goed en de meeste bestuurlijke projecten lopen volgens planning. Vanuit economisch perspectief positief is dat de projecten op het gebied van bereikbaarheid en mobiliteit volgens planning verlopen. Denk aan de ontwikkeling op het Boddenkamp in de Spoorzone, waar de uitgifte van grond is gestart en tegen de verwachting redelijk goed loopt. Inmiddels zijn op een aantal kavels al opties genomen. Ook is de aanbesteding van de derde ontsluiting van de Van Heekgarage gestart. De meeste doelstellingen op het gebied van Cultuur, Evenementen en Citymarketing worden gehaald, maar hier is de onzekerheid over de gevolgen van de bezuinigingen duidelijk voelbaar.

Ten aanzien van de financiële resultaten is te melden dat voor de meeste producten conform de planning wordt gewerkt en dat geen materiële afwijkingen te verwachten zijn. Voor het onderdeel grondbedrijf zijn er echter wel grote financiële gevolgen te verwachten. In de notitie "stedelijke koers" wordt uitgebreid ingegaan op de consequenties van de nieuwe planning en programmering voor woningen, bedrijven en kantoren ontwikkelingen.

5.2 Voortgang (politieke) speerpunten en bestuurlijke projecten

Doelstelling A: Vergroten van de duurzame ruimtelijke kwaliteit van de stad	Voortgang
Aantrekkelijke woonwijken/Toekomstig ruimtegebruik (kadernota 2012) 1. Het formuleren van een visie op de prioritering en invulling van de ruimtelijke ontwikkellocaties. Deze visie is gebaseerd op financiële, programmatische en strategische overwegingen. De visie heeft een directe wederzijdse relatie met het MPG 2012 en de woningbouwprioritering 2015 - 2019.	●
Duurzame Ruimte 2. Verduurzaming woningvoorraad (Mio): het uitwerken en implementeren en wegnemen van belemmeringen voor de realisering van de maatschappelijke investeringsopgave gericht op versnelling van energiebesparing in de bestaande woningvoorraad van zowel woningcorporaties als particulieren 3. Duurzame energieopwekking: Het creëren van ruimtelijke voorwaarden voor maximale inzet op realisering van duurzame energieopwekking op gebied van zonne-, bodem-, biomassa- en windenergie alsmede het stimuleren en benutten van kansen daarvoor in concrete projecten. 4. Het verkennen van de mogelijkheid voor een maatschappelijk investeringsopgave voor de totstandkoming van een warmtenet en de samenwerking met relevante partners	● ● ●
Herstructurering en verbetering woonwijken/Aantrekkelijke Woonwijken 5. Uitvoering bestuurlijke projecten: Herstructurering Boswinkel Eschmarke	● ●
Structurele maatregelen om tot een duurzaam grondbedrijf te komen 6. MPG 2012 scenario's en maatregelen	●

Doelstelling B: Stimuleren van de leefbaarheid van de stad	Voortgang
Duurzame Ruimte 1. Het project "Tussentijds" verder doorontwikkelen en daarbij concrete invullingen realiseren	●
Bruisende binnenstad, Verdere invulling stadscentrum en Duurzaam investeren in de	

<p>economische structuur van Twente</p> <p>2. Versterken van de economische functie, de innovatieve kracht van het stedelijk gebied en het vergroten van de binnenstadsvloer.</p> <p>Onder meer door het aantrekken van bedrijvigheid – met nadruk op detailhandel in de binnenstad en creatieve bedrijvigheid in Roombeek – en het creëren van de randvoorwaarden daartoe. Onder meer door hoogwaardige ruimtelijke kwaliteit, versterken van het culturele- en evenementenprogramma en versterken van de woonfunctie in en rond de binnenstad. Voorts het ontwikkelen van een programma Kennis, Zorg en Technologie in de Stadsweide</p>	
<p>Bestuurlijke projecten</p> <p>3. Luchthaven, Verdere uitwerking gebiedsontwikkeling luchthaven Twente e.o. en Aanbesteding exploitatie luchthaven Twente</p> <p>4. Ontwikkeling Spoorzone (053STAD), via:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uitbreiding binnenstad naar Noorden door creëren nieuw woonmilieu (planrealisatie Middengebied, fase 1); • Planrealisatie particulier opdrachtgeverschap in gemeentelijk deel Boddenkamp • Vergroten kwaliteit Stationsomgeving, onder meer via realisatie noordelijke ontsluiting • Faciliteren / begeleiden marktinitiatieven in andere delen van de Spoorzone <p>5. Ontwikkelen Stadsweide (053STAD) gericht op programma Kennis, Zorg en Technologie, via:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Faciliteren concentratie en nieuwbouw MST, onder meer door zuidelijke inrit Van Heekgarage en herinrichting openbare ruimte; 2. Planvorming herontwikkeling Ariënsplein; 3. Faciliteren herontwikkeling Dishzone, ondermeer door stedenbouwkundige visie op Kop van de Boulevard; 4. Faciliteren herontwikkeling locatie natuurmuseum met het oog op uitbreiding Stadscampus Saxion icm nieuwbouw ROC 5. Vaststellen Businesscase Kennishuis, waaronder nieuwe bibliotheek, en uitwerken daar aan gerelateerd Kenniscluster <p>6. Stadsranden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aanleg stadsrandstrook Helmerhoek. • Aanleg stadsrandstrook 't Vaneker • Uitvoering markering en evenementen Rondje Enschede 	

<p>Doelstelling C: Vergroten bekendheid en verbeteren imago van de stad</p>	<p>Voortgang</p>
<p>Cultuur, musea en muziek dragen het vestigingsklimaat</p> <p>1. Positionering, Programmering en versterken ondernemerschap. Gemeenschappelijke positionering en programmering draagt bij aan de bekendheid van het culturele aanbod in Enschede en de aantrekkingskracht daarvan op bezoekers. Hiervoor is ook cultureel ondernemerschap nodig. Zowel op het niveau van het collectief als op het niveau van de individuele instellingen: van – individuele en gemeenschappelijke – marketing tot shared services en vastgoedvraagstukken.</p> <p>2. Cultuureducatie en cultuurparticipatie. Ondersteuning van amateurkunst en talentontwikkeling via educatieve programma's op scholen en via inzet van culturele instellingen</p>	
<p>Citymarketing</p> <p>3. Doorwerking van het citymarketingbeleid. Onder meer door het versterken van de Citymarketing via uitvoering met partners, het versterken van regionale samenwerking én het richten van het gemeentelijk beleid – waaronder tevens het evenementenprogramma – op de Citymarketingdoelstellingen</p>	

Doelstelling D: Tenminste op peil houden van de bereikbaarheid van de economische centra van de stad	Voortgang
Bereikbare stad/ goede bereikbaarheid en doorstroming 1. Bereikbaarheid innovatiedriehoek: Noordelijke Ontsluiting Enschede Kennispark, 2e fase verdubbeling Auke Vleerstraat, I-zone, HOV en F35. 2. Implementatie afspraken Verkeerscirculatieplan Binnenstad en parkeervisie	

 = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk;
 = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Duurzaamheid (Doelstelling A.3)

De mogelijkheid windturbines te plaatsen is opnieuw vertraagd door regelgeving. Hoewel het Rijk had aangekondigd dat per 1-1-2012 de nieuwe toetsingsmethode voor radarverstoring zou worden ingevoerd, blijkt dit besluit op het laatste moment opnieuw te zijn uitgesteld. Belangrijk aspect daarin is de uitbreiding van de verstoringsgebieden. Voor Enschede heeft nadelige gevolgen omdat het stedelijke gebied dichtbij de radar ligt.

Warmtenet en samenwerking met partners (Doelstelling A.4)

Wij zien mogelijkheden voor een samenwerking met de gemeente Hengelo en de provincie Overijssel. De verkenning zit nu in de fase dat we trachten het bestuurlijke belang van beide gemeenten op één lijn te brengen. Dit heeft meer tijd nodig dan vooraf ingeschat.

Herstructurering Boswinkel (Doelstelling A.5)

Zie hierna onder 'bestuurlijke projecten'.

Bestuurlijke projecten	Voortgang
Luchthaven	
Spoorzone	
Stadsweide voor Kennis Technologie en Zorg	
Auke Vleerstraat (Bereikbaarheid Enschede West)	
Eschmarke	
Herstructurering Oost Boswinkel	
Stadsrandzones	

 = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk;
 = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Stadsweide voor Kennis, Technologie en Zorg

Op 7 mei heeft de Raad de kredietvoorstellen voor de aanpassingen van de H.J. van Heekparkeergarage en de voorbereiding van de herinrichting van de openbare ruimte vastgesteld. Daarnaast heeft de raad ingestemd met het voorstel van het Kennishuis binnen de Stadsweide onder aanneming van een amendement waarin staat dat pas nadat een intentieovereenkomst gesloten is over de Maere, het krediet beschikbaar wordt gesteld. Inzake het opstellen en in uitvoering nemen van het programma Stadsweide voor Kennis, Technologie en Zorg ligt in juni een voorstel in de raadscommissie Centrum. Het financiële kader voor de periode 2012 - 2015 is met deze raadsvoorstellen op orde. Indien

afgeweken wordt van de door het college in gang gezette besluitvorming, veroorzaakt dit een financieel risico waardoor er op een andere wijze voorzien moet worden in de dekking.

Eschmarke

Het ontwikkelingsplan Eschmarke wordt als uitgewerkt onderdeel van de Stedelijke Koers beschreven. De rapportage Stedelijke Koers wordt eind mei aangeboden aan het college en is dan ook beschikbaar voor de raad. Effecten en keuzes worden meegenomen in de kadernota en programmabegroting 2013-2016.

Boswinkel

In Boswinkel is in overleg met de partners het tijdspad van de ontwikkelingen aangepast. Dit heeft geen effecten voor de start van de bouw. Er wordt vanwege het wegvallen van ISV-gelden voor de openbare ruimte samen met partners onderzocht hoe dit opgevangen kan worden. Een belangrijke mogelijkheid is daarbij is het in stand houden van de bestaande structuur van de openbare ruimte.

5.3 Stoplichtenoverzicht producten

Doelstelling A en B: Vergroten van de duurzame ruimtelijke kwaliteit van de stad én Stimuleren van de beleefbaarheid van de stad	Financiële resultaten (prognose 31/12)	Omvang afwijking in € 1.000 (prognose 31/12)
Ruimtelijke Ontwikkeling	●	
Locatieontwikkeling	●	
Bestemmingsplannen	●	100 N
Grondbedrijf	●	
053STAD (Binnenstad/Roombeek)	●	
Totaal afwijking		100 N

Doelstelling C: Vergroten bekendheid en verbeteren imago van de stad	Financiële resultaten (prognose 31/12)	Omvang afwijking in € 1.000 (prognose 31/12)
Cultuur	○	
Evenementen en Citymarketing	★	250 V
Totaal afwijking		250 V

Doelstelling D: Tenminste op peil houden van de bereikbaarheid van de economische centra van de stad	Financiële resultaten (prognose 31/12)	Omvang afwijking in € 1.000 (prognose 31/12)
Verkeersinfrastructuur en beleid	●	
Parkeerbeheer	●	
Totaal afwijking		0

Totaal programma SO		150 V
----------------------------	--	--------------

● = tegenvaller; ● = risico ; ● = conform begroting; ★ = meevaller; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Bestemmingsplannen

Er zijn een aantal planschade verzoeken waarover een gerechtelijke uitspraak wordt verwacht in 2012. De verwachting is dat er een maximaal negatief resultaat kan ontstaan van 100.000 euro als deze uitspraken in het nadeel van de gemeente uitvallen. De kans daarop wordt hoog ingeschat.

Grondbedrijf

In 2012 zijn de effecten van de economische crisis goed zichtbaar door dalende grondverkoop, voor zowel woningbouw als bedrijvenkavels. In het MPG 2012 zijn prognoses in middelen naar beneden bijgesteld. De grondexploitaties zijn resultaatneutraal in de gemeentelijke exploitatierekening opgenomen omdat verrekening van het saldo van lasten en baten plaatsvindt met de reserve Grondbedrijf en zijn daarom niet zichtbaar in deze Concernrapportage.

In het kader van het traject 'Stedelijke koers' zijn op dit moment (april 2012) voorstellen voorbereid. Deze worden in de komende maanden met uw raad besproken en moeten leiden tot besluitvorming voor verwerking in de begroting 2013. De financiële uitkomsten naar aanleiding van de besluiten zullen worden opgenomen in de programmabegroting 2013-2016 en worden verwerkt in het MPG 2013. Dit heeft een negatief effect op de financiële positie van het grondbedrijf.

Cultuur

In de begroting zijn lasten voorzien voor de Fabrieksschool ter versterking van de culturele talentontwikkeling en jeugdtheater in de stad. De ontwikkeling van het project stagneert, met name door de lopende onzekerheden in het culturele veld. Gezien de stand van planvorming zal aan het eind van het jaar een deel van het gemeentelijke budget (140.000 euro) waarschijnlijk niet zijn uitgegeven. Tegelijk zijn we met de provincie in overleg over de alternatieve inzet van de provinciale subsidie van 2 miljoen euro die voor de ontwikkeling van de Fabrieksschool, waaronder de toevoeging van een vlakke vloerzaal, was bedoeld.

Beslispunt 19: wij stellen voor:

de niet bestede budgetten voor de kosten voor planontwikkeling en uitvoering rond de Fabrieksschool van 140.000 euro in te zetten voor overeenkomstige culturele initiatieven op het gebied van talentontwikkeling en jeugdtheater.

Evenementen en Citymarketing

De subsidieaanvraag voor het evenement GrensWerk is niet gehonoreerd. In de begroting is hiervoor onder de titel "internationaal aansprekende evenementen" een bedrag van 400.000 euro opgenomen. Door het wegvallen van GrensWerk valt een gat in de programmering van het evenementenseizoen 2012. Tevens is het noodzaak voorbereidingen te treffen voor de continuering van het festivalbeleid in 2013 en verder. In deze periode bloeien veel nieuwe initiatieven in de stad op.

Beslispunt 20: wij stellen voor:

van het budget voor Grenswerk 250.000 euro incidenteel bij de Gemeenterekening 2012 vrij te laten vallen ten gunste van de algemene middelen, en 150.000 euro in te zetten op het versterken van hoogtepunten in de tweede helft van het evenementenseizoen 2012 en op het treffen van voorbereidingen voor de continuering van het festivalbeleid in 2013 en verder.

Parkeerbedrijf

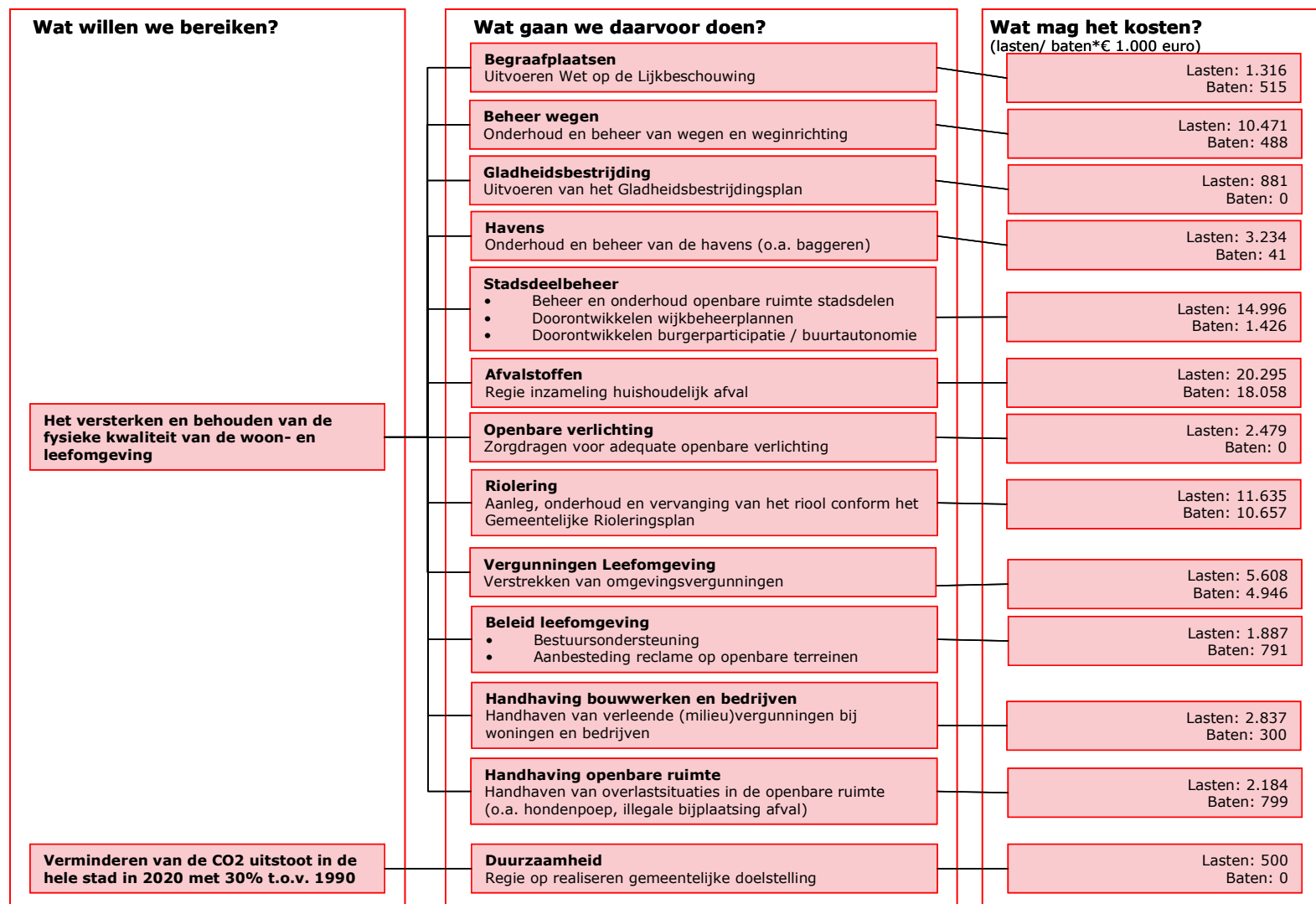
De eerste maanden van 2012 laten enigszins tegenvallende opbrengsten (daling van 2,2% te opzichte van de begroting) zien (met name bij het straatparkeren).

Binnen het parkeerbedrijf doet zich een aantal risico's voor te weten:

- *Het onttrekken van parkeercapaciteit.* Door ontwikkelingen rondom de polaroidlocatie en het parkeerterrein naast de Noordmolen is er een risico dat parkeervoorzieningen die onderdeel uitmaken van de bestaande parkeerexploitatie wegvallen en daarmee een deel van de omzet.

- *Landelijke trend afname bezoekers binnensteden.* Door diverse ontwikkelingen neemt het bezoek aan binnensteden af. Risico is een uitstel in de tijd van de afbouw van de egalisatie risico's parkeergarage waardoor voordelige exploitatieresultaten van het parkeerbedrijf later in de tijd dan nu voorzien beschikbaar komen.

6 Leefomgeving

6.1 Samenvatting

Veel politiek speerpunten en bestuurlijke projecten lopen goed. De voortgang en de resultaten die we ermee boeken zijn naar wens. Dat wil niet zeggen dat er geen verbeterpunten zijn:

- Het blijkt lastiger dan verwacht om partners te interesseren delen van de openbare ruimte voor onderhoud te adopteren.
- Voor het project Upgrading Boekelo stelt Stadsdeelmanagement West in samenwerking met betrokkenen een aantal scenario's op. Deze zullen in september 2012 aan de stadsdeelcommissie West worden voorgelegd.
- De programma's hebben hun duurzaamheidsplannen aan de Raad gepresenteerd. Om dit verder te concretiseren zullen zij ook uitvoeringsprogramma's opstellen.
- De opbrengsten bij begraafplaatsen vallen tegen als gevolg van het feit dat het sterftcijfer lager is dan de ramingen in de begroting.
- Het machinaal vegen kan niet direct volledig op een lager kostenniveau worden gebracht.
- Het aantal vergunningaanvragen loopt verder terug in vergelijking met het recente verleden. Daarmee zullen ook de legesopbrengsten tegenvallen. Voor een deel kunnen we de tegenvallende opbrengsten opvangen binnen het eindproduct Vergunningen. Er wordt medio juni een plan aan het college aangeboden om tot verdere verlaging van de kosten te komen, dan wel de inkomsten te verhogen, waarmee per saldo het tekort op Vergunningen in elk geval vanaf 2013 verder zal worden beperkt. Ook in de Kadernota zullen deze voorstellen opgenomen worden.
- Bij de Poolmansweg is er sprake van bodemverontreiniging met lood. Momenteel wordt onderzocht welke kosten gemaakt moeten worden om te saneren.
- Verontreinigde grond afkomstig van de Poolmansweg is in het verleden gestort in het buitengebied van Enschede. Onderzocht wordt wat de consequenties zijn van de verontreiniging.
- Gemeente Enschede wordt in verband met de vorming van de RUD gekort op de Algemene Uitkering.
- Naast de knelpunten hebben we een incidenteel voordeel bij Beleid Leefomgeving en Openbare verlichting.

Financieel leidt dit tot een aantal structurele knelpunten van 2,2 miljoen euro in 2012 die we opvangen met incidentele meevallers van 783.000 euro binnen het programma Leefomgeving. De terugloop van het aantal vergunningaanvragen en de daarmee ontstane tekorten op de leges kunnen slechts beperkt opgevangen worden binnen de begroting 2012. De structurele oplossing van de knelpunten gaan onderdeel uitmaken maken van de Kadernota 2013.

6.2 Voortgang (politieke) speerpunten en bestuurlijke projecten

Doelstelling A: Het versterken en behouden van de fysieke kwaliteit van de woon- en leefomgeving	Voortgang
Onderhouden van de stad in samenwerking met burgers en instellingen <ol style="list-style-type: none">1. De Blauwe Nota "toekomstperspectief openbare ruimte" richt zich op de vraag hoe op basis van de verwachtingen en wensen van politiek, bestuur en burgers over de toekomst van de openbare ruimte een zo optimaal mogelijke organisatie van de inrichting, het onderhoud en beheer en het gebruik van de openbare ruimte kan worden gerealiseerd Hiernaast worden de volgende speerpunten uitgewerkt:2. MIO Openbare Ruimte;3. Collegespeerpunt 7: actieve en leefbare wijken;4. Pilot in Zuid: beheer en onderhoud efficiënter en effectiever met partners in de stad;5. Bijdragen aan participatiemotto "Jij maakt de buurt": "Jij maakt de buurt groen" en verdere uitrol wijkbeheerplannen over wijken en buurten in de stad;6. Uitwerken en doorontwikkelen uitkomsten n.a.v. motie "Partners in de openbare ruimte" (motie Programmabegroting 2011-2014).	<div>●</div> <div>●</div> <div>●</div> <div>●</div> <div>●</div> <div>●</div>

7. Inhaalslag onderhoud fietspaden en aanpak knelpunten (amendement fietsbeleid Enschede);	●
8. Oppakken project upgrading Boekelo (n.a.v. motie voorkeursmodel centrum Boekelo).	●
Inzetten van arbeidsmarkttoeleiding bij het beheren en onderhouden van de openbare ruimte	
9. Waar mogelijk wordt gebruik gemaakt van arbeidsmarkttoeleiding bij het beheer van de openbare ruimte	●
10. De mogelijkheden om leerwerken (nu nog DCW) in te passen binnen Onderhoud Enschede worden onderzocht.	●
11. Tevens wordt er gekeken naar de mogelijkheden om de DCW-dienstverbanden van de huidige gedetacheerden om te zetten naar gemeentelijke dienstverbanden	●
Regionalisering	
12. De inwerking treding van de NetwerkRUD per 1 januari 2013 wordt voorbereid, in samenwerking met andere Twentse gemeenten	●
13. De ingenieursdiensten van de Netwerksteden voeren een verkenning uit voor samenwerking in de regio. Hierbij wordt gebruik gemaakt van ervaringen opgedaan in het RUD-proces	●
Koersbepaling afval	
14. In 2012 vindt de implementatie van het nieuwe (strategisch) afvalbeleid plaats, waaronder de inzameling van oud papier en kunststof, de positionering afvalbrengpunten, naast de optimalisering van ondergrondse inzameling en toezicht en handhaving	●
Legesvrije wijkactiviteiten	
15. Het college van burgemeester en wethouders heeft eind 2011 besloten de regels voor kleinschalige evenementen verder te vereenvoudigen. In het verlengde hiervan zijn niet-commerciële organisaties, zoals bijvoorbeeld buurtverenigingen of vrijwilligersorganisaties die een evenement willen organiseren, vrijgesteld van het betalen van leges voor evenementenvergunningen	●

Doelstelling B: Verminderen van de CO2-uitstoot in de hele stad in 2020 met 30% t.o.v. 1990 (programmaoverstijgende doelstelling)	Voortgang
Invoeren Sustainability Return On Investment (motie 10 Kadernota)	●
1. Vanaf 2012 zal voor alle bestuursvoorstellen inzichtelijk worden gemaakt hoe zij bijdragen aan het bereiken van de duurzaamheidsdoelstellingen van de gemeente. Het Kernteam Duurzaamheid heeft hiertoe i.s.m. de focusgroep duurzaamheid van uw Raad een “duurzaamheidstoets” ontwikkeld, waarmee uw Raad de voorstellen kan beoordelen op duurzaamheidsgehalte en kan discussiëren over alternatieven.	
Investeren in maatschappelijke innovatie en duurzaamheid. (Kadernota Collegeprogramma punt 5)	
2. De maatschappelijke businesscase gericht op innovatieve aanpak van de verduurzaming van de stedelijke woningvoorraad (met bedrijven, woningcorporaties en kennisinstituten als partner) is uitgewerkt in een maatschappelijke investeringsopgave. De gemeentelijke bijdrage en coördinatie is belegd bij het programma Stedelijke Ontwikkeling	●
Motie duurzaamheid: profit to the people (motie 3A kadernota 2012)	
3. Vanuit uw raad is benadrukt dat duurzaamheid meer draagvlak onder de partners in de stad krijgt als zij ook daadwerkelijk de vruchten plukken van maatregelen die getroffen worden. Dat kan in de vorm van kortingen, subsidies of tegenprestaties	●
4. Op dit moment wordt hieraan onder meer al inhoud gegeven via gerichte communicatie, een aantal gerichte projecten en het energiearrangement. Wij blijven	●

<p>alert op het benutten van de voordelen van samenwerking en in onze communicatie naar burgers en bedrijven zullen wij hen dan ook blijven wijzen op de voordelen. Het vernieuwen van de website 'Doe groen dat scheelt', samen met de gemeente Losser (met financiële steun van de provincie) speelt daarbij een belangrijke rol</p> <p>5. De opvatting dat er nog meer moet gebeuren om de burger in beweging te krijgen, wordt gedeeld. Daarbij kan gedacht worden aan instrumenten als een warmtescan van woningen, de stimulering van de oprichting van zogenaamde Energy service company's, subsidies, een statiegeldsysteem bij de uitgifte van bouw kavels, de grondprijs en een woonlastengarantieregeling. De plaatsing van slimme meters vindt naar verwachting vanaf 2012 plaats</p> <p>6. Het ontwikkelen van nieuwe maatregelen vindt plaats na actieve communicatie hierover met uw raad en de samenleving. Op dit moment werken wij bijvoorbeeld aan het opstellen van de Woonvisie. Eén van de centrale doelen van de Woonvisie is het verduurzamen van de woningvoorraad, met uitdrukkelijke motivatie: verlaging van energielasten en verhoging van het wooncomfort</p>	<p>●</p> <p>●</p>
<p>Tijdspad duurzaamheidsambities (n.a.v. motie 6A kadernota 2012)</p> <p>7. In de Programmabegroting wordt per programma gedetailleerd aangegeven welke opgaven er tot 2020 liggen, wat de stand van zaken is en welke belangrijke activiteiten in 2012 ontplooid worden.</p> <p>In een notitie maken wij aan uw raad dit najaar inzichtelijk welke activiteiten en inspanningen noodzakelijk zijn om deze opgaven te realiseren, om te komen tot een uitvoeringsprogramma met concrete maatregelen en projecten</p>	<p>●</p>

● = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ● = loopt achter, bijsturing mogelijk;
 ● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Motie "Partners in de openbare ruimte" (Doelstelling A.6)

Samenwerking met onze partners in de openbare ruimte wordt vanuit verschillende lijnen opgepakt en heeft inmiddels geresulteerd in nieuwe manieren van het uitvoeren van regulier werk (oa wijkbeheerplannen, Jij maakt de buurt!) en diverse pilots (Pilot Zuid, MIO OR etc), De motie "Partners in de openbare ruimte" is hier aanvullend op en heeft geleid tot een geslaagde pilot "Adoptie van rotondes" en de organisatie van een brainstorm met partners in de stad. Geconcludeerd moet worden dat de animo bij ondernemers voor adoptie en/of onderhoud van (overige) delen van de openbare ruimte vanuit deze uitwerking beperkt blijkt, maar dat er wel ideeën zijn ontstaan om de betrokkenheid van onze partners te vergroten. Deze worden betrokken bij de reguliere werkzaamheden. Voorbeelden hiervan zijn aanvullende afspraken gemaakt voor de aanbesteding van de reclamecontracten en het Werkplein kijkt samen met het programma Leefomgeving naar betere doorvoering van Social Return on Investment (SROI) in projecten. Bovendien wordt er vanuit stadsdeelbeheer al doorlopend gezocht naar een nog betere samenwerking met de partners in de stad. Waar mogelijk worden ideeën ondersteund.

Vanuit het programma Leefomgeving zal separaat op de voortgang van de verschillende pilots/ontwikkelingen worden ingegaan.

Project upgradering Boekelo (Doelstelling A.8).

Motie voorkeursmodel centrum Boekelo is opgepakt en Stadsdeelmanagement West is bezig om samen met betrokkenen, waaronder de dorpsraad Boekelo, de scenario's uit te werken. Verwachting is dat in juni de scenario's klaar zijn om ze in september voor te leggen aan de stadsdeelcommissie West. Ten aanzien van middelen om het project uit te voeren geldt de lijn dat bestaande plannen en budgetten zoveel mogelijk gericht zullen worden om het project Boekelo (zo veel als) mogelijk te maken. Dat zou overigens tot herprioritering in bestaande plannen (wegen, riolering bijvoorbeeld) kunnen leiden en zal dan in de voorgelegde scenario's expliciet worden gemaakt.

Verkenning door ingenieursdiensten voor samenwerking in de regio (Doelstelling A.13).

Een eerste verkenning tot samenwerking tussen de ingenieursdiensten in de regio is uitgewerkt tot een Plan van Aanpak. Rondom de uitvoering hiervan wordt duidelijk dat de gemeenten sterk verschillen en dat niet overal het gezamenlijke belang van samenwerken wordt gezien. Dit zorgt voor vertraging in het proces.

Tijdspad duurzaamheidsambities (Doelstelling B.7)

In de Programmabegroting wordt per programma gedetailleerd aangegeven welke opgaven er tot 2020 liggen, wat de stand van zaken is en welke belangrijke activiteiten in 2012 ontplooid worden. In een notitie maken wij aan uw raad dit najaar inzichtelijk welke activiteiten en inspanningen noodzakelijk zijn om deze opgaven te realiseren, om te komen tot een uitvoeringsprogramma met concrete maatregelen en projecten. Wel is duidelijk geworden dat er al een ruime hoeveelheid projecten in voorbereiding en in uitvoering is, wat het vertrouwen geeft dat er stevige uitvoeringsprogramma's op tafel zullen komen.

Dit voorjaar hebben terugkoppelingen plaatsgevonden naar uw Raad over de voortgang per programma. Nog niet alle programma's hebben een uitvoeringsprogramma opgesteld dat concreet zicht geeft op de maatregelen en projecten die in uitvoering en voorbereiding zijn voor het tijdspad 2013-2020.

6.3 Stoplichtenoverzicht producten

Doelstelling A: Het versterken en behouden van de fysieke kwaliteit van de woon- en leefomgeving	Financiële resultaten (prognose 31/12)	Omvang afwijking in € 1.000 (prognose 31/12)
Begraafplaatsen	●	80 N
Beheer wegen	●	
Gladheidsbestrijding	●	
Havens	●	
Stadsdeelbeheer	● ★	150 N
Afvalstoffen	●	
Openbare verlichting	★	292 V
Riolering	●	
Vergunningen leefomgeving	●	1.500 N
Beleid leefomgeving	★	491 V
	●	P.M.
Handhaving bouwwerken en bedrijven	●	500 N
Handhaving openbare ruimte	●	
Totaal afwijking		1.447 N

Doelstelling B: Verminderen van de CO2-uitstoot in de hele stad in 2020 met 30% t.o.v. 1990 (programmaoverstijgende doelstelling)	Financiële resultaten (prognose 31/12)	Omvang afwijking in € 1.000 (prognose 31/12)
Duurzaamheid	●	
Totaal afwijking		0

Totaal programma LO		1.447 N
----------------------------	--	----------------

● = tegenvaller; ● = risico ; ● = conform begroting; ★ = meevaller; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Begraafplaatsen

Het nadelig resultaat wordt veroorzaakt door tegenvallende opbrengsten (133.000 euro). Dit komt doordat het werkelijke sterftcijfer lager is dan de ramingen in de begroting. Daarnaast is het aandeel van de crematies hoger dan verwacht. Een deel van de tegenvallende opbrengsten kunnen we opvangen binnen het eindproduct Begraafplaatsen (53.000 euro). Door diverse besparingen op het beheer en onderhoud van de begraafplaatsen en gedenkparken zullen de lasten lager uitvallen. Dit heeft echter tot gevolg dat de technische staat niet het gewenste niveau krijgt, waardoor sprake is van een toenemende achterstand in de aanpak van slechte plantvakken en paden. Per saldo resteert er een te verwachten tekort van 80.000 euro binnen het product Begraven, getracht zal worden dit zoveel mogelijk te beperken in de loop van het jaar.

In de kadernota komt de financiële situatie bij begraven ook aan de orde als zijnde een knelpunt. Prognoses van de ontwikkeling van de sterftcijfers en het crematiepercentage tonen een stagnatie van het aantal begravingen waardoor ook de baten de komende jaren lager zullen zijn dan tot nu toe verwacht. Er zal daarbij een link worden gelegd met de financiële zaken m.b.t. cremeren en de wettelijke plicht van de gemeente in het kader van de Wet op de lijkbezorging. De heroverweging ten aanzien van de Crematoria Twente in samenhang met de problematiek van de begraafplaatsen wordt uiterlijk eind mei 2012 aan het college voorgelegd. Dit zal echter geen oplossing bieden voor het nadeel voor 2012.

Beslispunt 21: wij stellen voor:

het verwachte nadeel van 80.000 euro binnen het product Begraven zoveel mogelijk te beperken en het resterende tekort te betrekken bij de Gemeenterekening 2012.

Stadsdeelbeheer

Vegen

In 2011 is een nieuw Gemeentelijk Riolerings Plan vastgesteld. Daarbij is besloten dat het machinaal vegen voor een bedrag van 200.000 euro niet langer ten last van de rioolheffing gebracht mag worden. Hierdoor ontstaat een tekort van 200.000 euro op de begroting voor het machinaal vegen. Door de opdracht voor machinaal vegen te beperken is het bedrag met 50.000 euro teruggebracht in 2012 waarmee de grens van de mogelijkheden in 2012 is bereikt. Dekking van dit tekort vindt plaats vanuit de in 2012 te verwachten incidentele meevallers binnen Programma Leefomgeving.

In de Kadernota komt de financiële situatie bij vegen ook aan de orde als zijnde een knelpunt. Onderzocht zal worden op welke wijze we de kosten, in de nabije toekomst, verder omlaag kunnen brengen. Daarbij hebben we echter te maken met contractuele verplichtingen met bijvoorbeeld Twente Milieu.

Beslispunt 22: wij stellen voor:

Het verwachte nadeel van 150.000 euro binnen het product Stadsdeelbeheer zoveel mogelijk te beperken en het resterende tekort te betrekken bij de Gemeenterekening 2012.

Onderhoud openbare ruimte

Er is de afgelopen jaren een achterstand ontstaan in de technische staat van de inrichting van de openbare ruimte. Deze achterstand is niet het resultaat van te weinig dagelijks onderhoud, maar het gevolg van het verouderen en daarmee slijtage van o.a. beplantingen, verhardingen, sport- en spelaccommodaties, hondenuitlaatplaatsen en straatmeubilair.

In 2009 is er een blauwe nota over vervangingsinvesteringen in de openbare ruimte aan de raad aangeboden. Bij de vaststelling van de programmabegroting 2010 – 2013 is er een bedrag van 1.4 miljoen euro beschikbaar gesteld ten behoeve van het wegwerken van een deel van de achterstand. Deze middelen willen we in 2012 en 2013 inzetten om verder achterstanden te voorkomen.

Beslispunt 23: wij stellen voor:

de aanwezige incidentele middelen van 1,4 miljoen euro binnen het programma Bestuur en middelen (diverse algemene inkomsten) beschikbaar te stellen voor het wegwerken van de achterstanden in 2012 en 2013. Het niet bestede deel in 2012 zal worden overgeheveld naar 2013 door storting in een bestemmingsreserve.

Samenwerking in de stadsdelen

De directie heeft de vorig jaar ingezette reorganisatie van Stadsdeelbeheer vastgesteld. Hiermee wordt de organisatie platter gemaakt. Er komen dus minder leidinggevenden waardoor er meer ruimte voor professionele verantwoordelijkheid op uitvoerend niveau komt. Daarnaast gaan alle stadsdelen weer permanent bemensd worden met eigen stadsdeelteams beheer. Dit komt tegemoet aan de wens van de raad herkenbare teams in de stadsdelen te hebben. In deze beweging gaat de samenwerking stadsdeelmanagement - stadsdeelbeheer ook verder versterkt worden, de onderdelen gaan steeds meer als één team werken

Openbare verlichting

Op basis van levensduur en technische inspecties wordt jaarlijks een lijst opgesteld met te vervangen lichtmasten en armaturen en wat de begrote kosten zijn. Tevens is er een meerjarig (gemiddeld) investeringsprogramma vastgesteld. De afgelopen jaren is er daarnaast doelmatig omgegaan met de investeringen in openbare verlichting. Op de begrote kapitaallasten van ruim 1,1 miljoen euro, ontstaat hiermee dit jaar een voordeel van 292.000 euro. Het beeld is nu dat de komende jaren het investeringsvolume op een lager dan het begrote niveau van 768.000 euro zal plaatsvinden, waardoor er geen onttrekking aan de reserve meer zal plaatsvinden.

Hiermee wordt voorgesteld om niet over te gaan tot storting van het voordeel op kapitaallasten van 292.000 euro in de reserve. Het ontstane incidentele voordeel wordt ingezet om de tekorten op de andere eindproducten binnen het Programma Leefomgeving te dekken.

Beslispunt 24: wij stellen voor:

binnen het product Openbare verlichting in 2012 geen storting te doen aan de reserve kapitaallasten en het verwachte voordeel van 292.000 euro te betrekken bij de Gemeenterekening 2012.

Vergunningen / Handhaving Bouwwerken en bedrijven

Het aantal vergunningaanvragen (omgevingsvergunningen/bouwen) loopt sterk terug ten opzichte van het recente verleden. De grote bouwvergunningen, die een belangrijk deel van de legesopbrengsten genereert, zal naar verwachting in 2012 dalen tot 15 ten opzichte van 45 in 2010, een daling van 66%. Bij andere categorieën loopt het aantal aanvragen terug tot 50%. Daarmee zullen de legesopbrengsten tegenvallen (2.080.000euro nadelig). Bovendien leidt aanscherping van wetgeving voor vergunningvrij bouwen tot meer kosten die niet door leges gedekt kunnen worden (30.000 euro nadeel). Voor een deel kunnen we de tegenvallende opbrengsten opvangen binnen het eindproduct Vergunningen door het niet invullen van vacatureruimte (545.000 euro) en een verwacht voordeel op overige kosten (65.000 euro). Daarmee resteert er een verwacht tekort t.l.v. de algemene middelen van 1,5 miljoen euro. Er wordt medio juni een plan aan het college aangeboden om tot verdere verlaging van de kosten te komen, dan wel de inkomsten te verhogen, waarmee per saldo het tekort op Vergunningen in elk geval vanaf 2013 verder zal worden beperkt. Ook in de Kadernota zullen deze voorstellen opgenomen worden.

Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD)

Met ingang van 2012 heeft het Rijk in verband met de invoering van de RUD de gemeente gekort op de Algemene uitkering. Voor 2012 gaat het om 500.000 euro. Dekking vindt plaats vanuit de in 2012 beschikbare incidentele middelen binnen Programma Leefomgeving. Efficiencyvoordelen worden pas verwacht een paar jaar na de invoering van de RUD (01-01-2013).

In de Kadernota komt de financiële situatie bij Vergunningen en de korting op de Algemene uitkering als gevolg van de vorming van de RUD ook aan de orde. Inmiddels is een traject in gang gezet waarin

wordt gekeken hoe op de lange termijn de kosten omlaag kunnen, opbrengsten omhoog en hoe kan worden gekomen tot een goede balans tussen de noodzakelijke en de beschikbare capaciteit voor het proces rondom vergunningverlening, afgezet tegen de verwachte hoeveelheid werk.

Beslispunt 25: wij stellen voor:

het verwachte nadeel van 1,5 miljoen euro binnen het product Vergunningen en 0,5 miljoen euro binnen het product handhaving bouwwerken zoveel mogelijk te beperken en het resterende tekort te betrekken de Gemeenterekening 2012.

Beleid Leefomgeving

De prestaties voor de uitvoering van het bodemprogramma van de gemeente Enschede worden gerealiseerd, zonder dat het totaal beschikbare budget wordt aangewend. Hierdoor ontstaat een incidenteel voordeel van 338.000 euro. Daarnaast is de subsidie vanuit de Provincie Overijssel voor Externe Veiligheid over 2011 niet betrokken bij de jaarrekeningverantwoording, in verband met onduidelijkheden in de gewijzigde verantwoordingsprocedure. Inmiddels heeft de verantwoording plaatsgevonden, waardoor in 2012 een voordelig resultaat ontstaat van 103.000 euro. Tot slot is er een incidenteel voordeel van 50.000 euro ontstaan door strakker te sturen op de inzet van de materiële budgetten. Het totaal ontstane incidentele voordeel wordt ingezet om de tekorten op de andere eindproducten binnen het Programma Leefomgeving te dekken.

Beslispunt 26: wij stellen voor:

het verwachte voordeel van 491.000 euro binnen het product Beleid leefomgeving te betrekken bij de Gemeenterekening 2012.

Poolmansweg

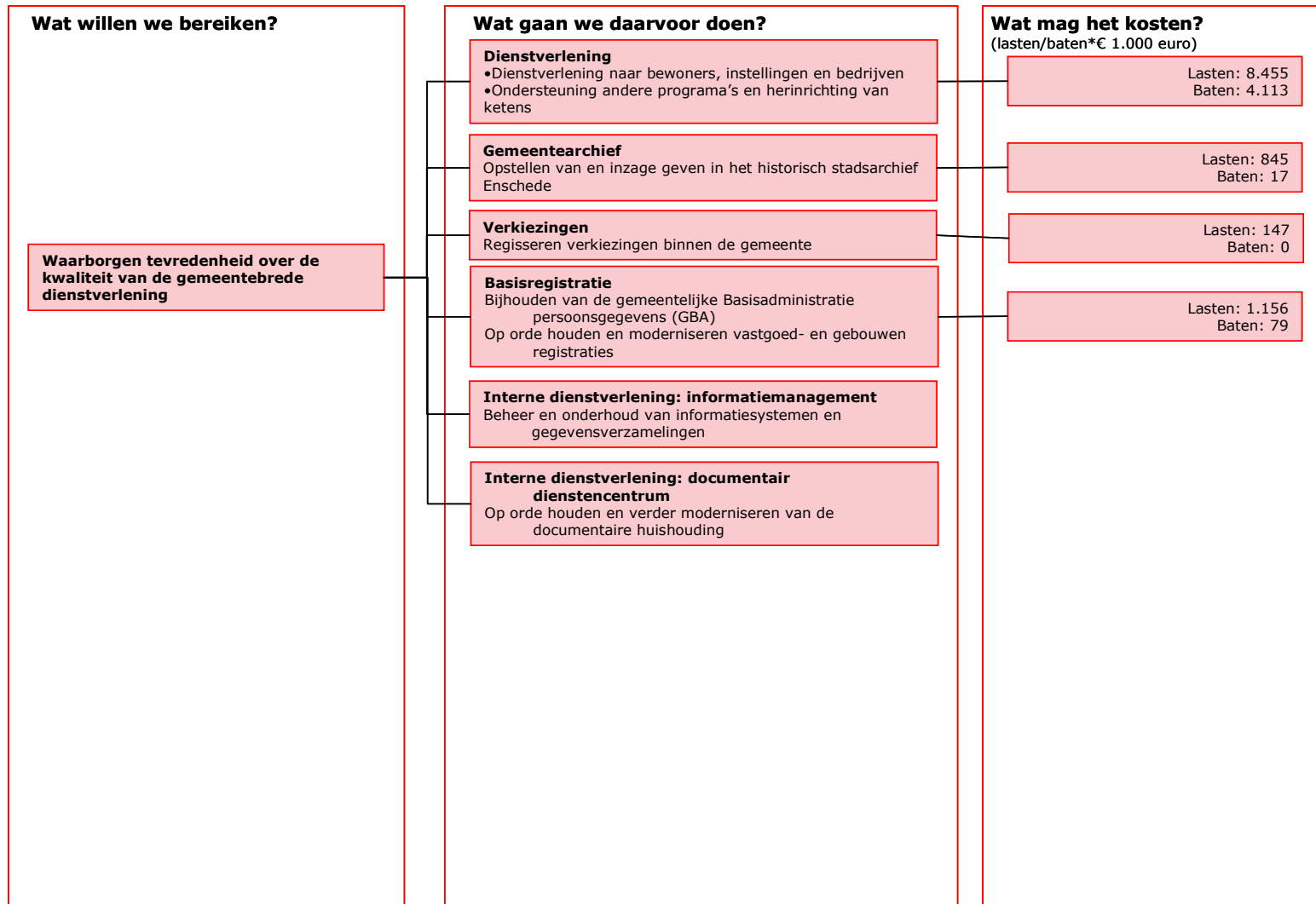
Op de Poolmansweg is er sprake van bodemverontreiniging met lood. Oorzaak is een vuilstort op deze locatie aan het begin van de 20e eeuw. Een onderzoek naar de kosten is gestart, evenals naar de aansprakelijkheid. Naar de aansprakelijkheid voor deze verontreiniging vindt nader onderzoek plaats. Bovendien wordt nagegaan of medefinanciering vanuit de Rijksoverheid mogelijk is.

Voor wat betreft de bodemsanering is een aantal scenario's uitgewerkt waar nog een keus in gemaakt moet worden. De scenario's variëren van het uitsluitend wegnemen van de ernstige verontreinigingen met humaan risico tot het volledig afgraven van de gronden. De bandbreedte van deze varianten m.b.t. de kosten van bodemsanering zit tussen de 200.000 en de 2.000.000 euro (dit is exclusief eventuele bijkomende kosten).

Huisvuilgronden

Daarnaast is er rond 1930 verontreinigde grond afkomstig van de Poolmansweg gestort in het buitengebied van Enschede, omgeving Rutbeek. Ook rond deze zgn. huisvuilgronden loopt een onderzoek naar de mate en omvang van vervuiling. Omdat het hier om vaak agrarische gronden gaat speelt ook de toekomst van de agrarische bedrijven een rol. Op dit moment wordt onderzocht wat de eventuele kosten en risico's zijn.

7 Dienstverlening

7.1 Samenvatting

Het programma Dienstverlening richt zich met haar activiteiten enerzijds op het verkrijgen van een hoge klanttevredenheid en anderzijds op het ondersteunen van de programma's in relatie tot de te bereiken doelstellingen in de Stad. Door de toenemende schaarste van middelen merken we enerzijds op dat er spanning staat op het totaal aan ambities maar anderzijds dat het een extra focus geeft op onze doelstellingen. Zo is Zaakgericht Werken een voorbeeld van een project dat een scherpere (gemeentebrede) focus en prioriteit krijgt.

De sterke daling van legesgebonden activiteiten (bouwvergunningen) met aan de andere kant toenemende vereisten voor onze Basisregistratie (BAG) baart zorgen. Voor 2012 wordt op dit onderdeel een negatief resultaat van 100.000 euro verwacht. Dit resultaat, gecombineerd met de ongedekte financiële effecten van premiestijgingen voor pensioenen en ziektekostenverzekering, kan niet vanuit de bestaande exploitatie van het programma worden opgevangen.

De innoverende rol die het Programma Dienstverlening heeft wordt in 2012 zichtbaar in het Project Enovatief (voorheen ENUTS). Naast praktische toepassingen van social media bij de publieksdienstverlening heeft Enschede haar koploperpositie op de I-functie laten zien in de succesvolle conferentie "Kennis in verbinding". Deze is gezamenlijk georganiseerd met gemeentelijke partners, Novay, de UT en Saxion.

7.2 Voortgang (politieke) speerpunten en bestuurlijke projecten

Doelstelling A: Waarborgen van de tevredenheid over de kwaliteit van dienstverlening: <ul style="list-style-type: none">• Zo snel en doelmatig mogelijk afhandelen van publieksvragen• De gemeentelijke dienstverlening in de breedte helpen verbeteren met een betrouwbare informatiehuishouding	Voortgang
Gemeentelijk Contact Centrum (GCC) doorontwikkeling 1. Voortzetten van het naar de "voorkant" (in het GCC) brengen van zoveel mogelijk werkzaamheden die direct gericht zijn op bewoners, bedrijven, instellingen om te komen tot één professioneel GCC. Dat GCC heeft een scherpe filosofie op de mix van kanalen (digitaal, balie, telefoon, post) en het toepassen daarvan. Aan het geheel liggen heldere kwaliteitsnormen ten grondslag (tijdigheid, leesbaarheid, etc.)	
Innovatie in dienstverlening 2. Onderzoeken hoe de hulpmiddelen uit de social media hun rol kunnen spelen in de dienstverlening (onderdeel van Project ENUTS). Nagaan hoe bewoners, bedrijven, instellingen actiever kunnen participeren, waarbij het verstrekken van gegevens (open data) een rol kan spelen. 3. Creëren van waardevol klantcontact en het voorkomen van overbodig klantcontact	
i-NUP en stelsel basisregistraties 4. De voortgaande ontwikkeling van de e-overheid wordt landelijk planmatig ondersteund door de implementatie van het Nationaal Uitvoerings Programma (i-NUP) http://e-overheid.nl/actueel/nieuws/intItem/een-digitale-overheid-betere-service-meer-gemak/1131 . Hierin is tevens het stelsel van basisregistraties begrepen en de kwaliteits kenmerken van @Antwoord en de aspecten van GEO-informatie. Voor de gemeente is het NUP de leidraad in nauwe afstemming met Dimpact.	
Innovatie informatisering 5. Intern gemeentelijk gaat het om de bijdragen aan het project SLIM en om aangelegenheden rondom de software in cloudcomputing en shared service. 6. Bijdragen aan de innovatieagenda met aandacht voor relatiebeheer: "weten wie wat wanneer doet" 7. Naar de stad gaat het om de bijdrage in verschillende domeinen, waaronder zorg,	

veiligheid, duurzaamheid als onderdeel van de Digitale Stedelijke Agenda van de G32	
Zaakgericht werken=één Enschede, in één loketgedachte, via één ingang, in één keer goed	
8. Doorontwikkeling van zaakgericht werken en steeds meer processen binnen de organisatie inrichten volgens dit principe. Prioriteit heeft Economie en Werk naar cliënten en bedrijven (werkgevers)	●
Stadsgeschiedenis Enschede	
9. Samenstellen van de beschrijving	●
Regionalisering	
10. Verder invulling geven aan de afspraken met Losser.	●
11. Leereffect Losser trekken voor toekomstige mogelijke samenwerkingsverbanden in shared service. Afstemming bij topografie-ontwikkelingen.	●

● = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ● = loopt achter, bijsturing mogelijk;

● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Gemeentelijk Contact Centrum (GCC) doorontwikkeling (Doelstelling A.1)

De GCC-domeinen Zorg en Vergunningen zijn niet overgekomen naar Dienstverlening. Dit staat een verdergaande optimalisering en afstemming van processen binnen het GCC voor deze domeinen in de weg en heeft als consequentie dat een gedeelte van de GCC-taakstelling (100.000 euro) niet gerealiseerd kan worden. Er worden gesprekken gevoerd met deze domeinen over verdere invulling van de GCC-taakstelling en afstemming van werkzaamheden. Wat betreft de overige domeinen worden verdere professionaliseringsslagen en verbeteringen gerealiseerd. Zo worden processen geoptimaliseerd en beter op elkaar afgestemd en worden eenvoudige taken en activiteiten van andere programma's door het GCC binnen Dienstverlening overgenomen.

Zaakgericht werken (Doelstelling A.8)

De doorontwikkeling van zaakgericht werken heeft door de oorspronkelijke aanpak vertraging opgelopen. Door ons nu te richten op belangrijke generieke processen moet de achterstand worden ingehaald. Het project is inmiddels gemeentebreed aangemerkt als één van de instrumenten om de nieuwe bezuinigingsopgaven op te kunnen vangen.

Stadsgeschiedenis Enschede (Doelstelling A.9)

Gezien de recessie en het ontbreken van delen van externe middelen, zijn we de financiële mogelijkheden aan het herijken voor het realiseren van de stadsgeschiedenis. In juni 2012 zal worden bekeken of er voldoende middelen zijn om deze te kunnen laten uitvoeren met als richting dat vanaf 1 juli het project niet meer wordt uitgevoerd door de gemeente, maar extern wordt belegd.

Regionalisering (Doelstelling A.10)

Voor de Losserse werkzaamheden die verricht worden door Publieksdienstverlening en Informatiemanagement, is de huidige situatie anders dan waar oorspronkelijk van is uitgegaan. Dit heeft geleid tot vertraging en extra werkzaamheden. Het realiseren van het aandeel van Dienstverlening in de totale efficiëncybesparing van 1,2 mln euro staat, in relatie tot het afgesproken dienstverleningsniveau, dan ook onder druk.

7.3 Stoplichtenoverzicht producten

Doelstelling A: Het versterken en behouden van de fysieke kwaliteit van de woon- en leefomgeving	Financiële resultaten (prognose 31/12)	Omvang afwijking in € 1.000 (prognose 31/12)
Dienstverlening	●	160 N
Gemeentearchief	●	7 N
Verkiezingen	●	
Basisregistratie	●	135 N
Interne dienstverlening: Informatiemanagement	●	75 N
Interne dienstverlening: Documentair dienstencent	●	23 N
Totaal afwijking		400 N

● = tegenvaller; ● = risico ; ● = conform begroting; ★ = meevaller; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Het verwachte nadeel van 400.000 euro binnen het programma Dienstverlening (DVL) betreft meerdere producten en bestaat uit vier onderdelen:

- Loonkosten (200.000 euro nadeel); binnen het programma Dienstverlening wordt een nadeel van 200k op de loonkosten verwacht. Dit uit zich binnen alle producten, uitgezonderd Verkiezingen. Het gaat hierbij om hogere loonkosten als gevolg van hogere premies voor pensioenen en de zorgverzekeringswet. Deze kosten worden niet gedekt vanuit de gemeentebrede looncompensatie en is reeds als gemeentebreed nadeel gemeld bij de Financiële Foto.
- Rijbewijzen (risico); In de Financiële foto is voor 2012 een verwacht tekort gemeld op de legesinkomsten van Rijbewijzen van 150.000 euro (structureel 300.000 euro). Dit is het gevolg van de instelling van een wettelijk maximumtarief vanaf 1 juli 2012. Dit wettelijk maximumtarief ligt ca 20 euro lager dan het door Enschede gehanteerde tarief voor rijbewijzen. Het is de verwachting dat de ingangsdatum van 1 juli 2012 wordt verschoven naar 1 januari 2013. Dat betekent dat er op de legesopbrengsten van rijbewijzen geen tekort voor 2012 wordt verwacht.
- Ombuiging GCC-taakstelling (100.000 euro nadeel); Op het product DVL wordt een nadeel verwacht van 100.000 euro door het niet volledig kunnen invullen van de GCC-taakstelling. De vorming van een centraal Gemeentelijk Contact Centrum (GCC) binnen het product Dienstverlening is voorzien van een totale efficiencytaakstelling van 400.000 euro. Omdat de GCC-domeinen Zorg en Vergunningen (nog) niet overgeheveld zijn naar Dienstverlening kan daarom een deel (100.000 euro) van de GCC-taakstelling niet gerealiseerd worden. In 2012 wordt gezocht naar bijsturingmogelijkheden om het knelpunt van 100.000 euro op te lossen. Indien structurele invulling vereist is vanuit het programma Dienstverlening leidt dit tot spanning met de aanvullende taakstelling van 1,0 mln euro vanaf 2013. Bij de programmabegroting 2013 is voor beide onderdelen inzichtelijk wat het daadwerkelijke besparingseffect kan zijn en kan een keus voor implementatie voorgelegd worden.
- Vastgoedinformatie (100.000 euro nadeel); De verwachting is dat het product Basisregistratie ultimo 2012 een nadelig resultaat kent van 100.000 euro. Dit bestaat uit: een tekort van 50.000 euro op nog te realiseren omzet (projecten Vastgoedinformatie) en een tekort van 50.000 euro als gevolg van toegenomen werkzaamheden in het kader van de Wet Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG). Het tekort op de nog te realiseren omzet vastgoedinformatiewerkzaamheden is voornamelijk het gevolg van de afname van het aantal bouwvergunningen. Het tekort op de BAG vloeit voort uit extra werkzaamheden vanuit de wetgeving. Dit knelpunt (in totaal 120.000 euro) is gemeld bij de Financiële foto en de Kadernota. Door maximaal bij te sturen wordt het knelpunt na bijsturing teruggebracht tot 50.000 euro nadeel.

Interne dienstverlening

De uitgaven aan de grote gemeentelijke softwaresystemen worden gedaan via de Reserve Gemeentebrede software. Een belangrijke reden hiervoor is om in de uitgaven schommelingen op te

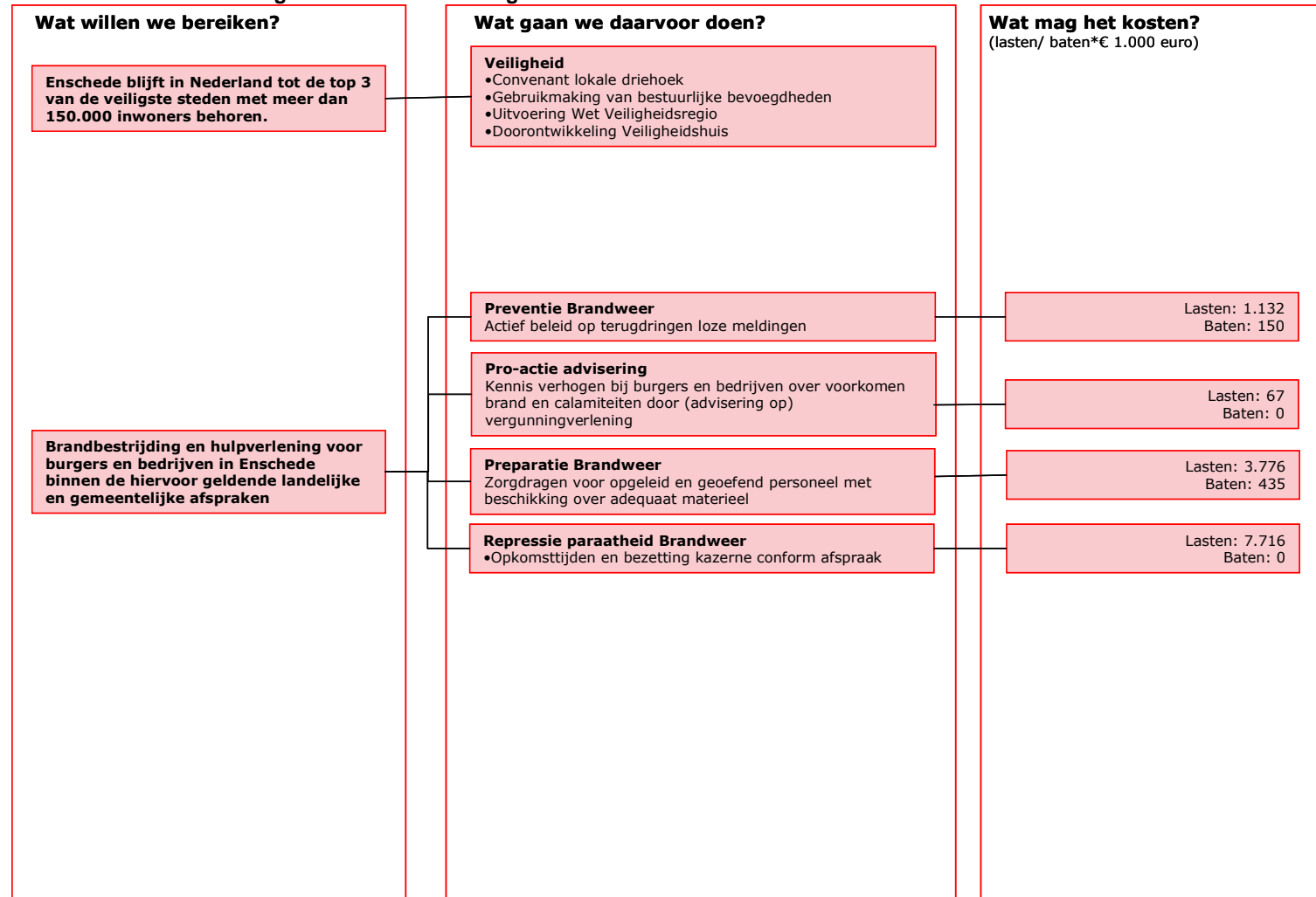
vangen: de jaarlijkse dotatie blijft gelijk, terwijl de jaarlijkse uitgaven schommelen (bijv. als gevolg van de aanschaf van nieuwe softwaresystemen). Een bijkomend voordeel is dat de aanschaf van de belangrijkste software op één plek wordt gedaan. Dit bevordert het overzicht en het maken van afwegingen binnen de lange termijn uitgavenplanning.

Beslispunt 27: wij stellen voor:

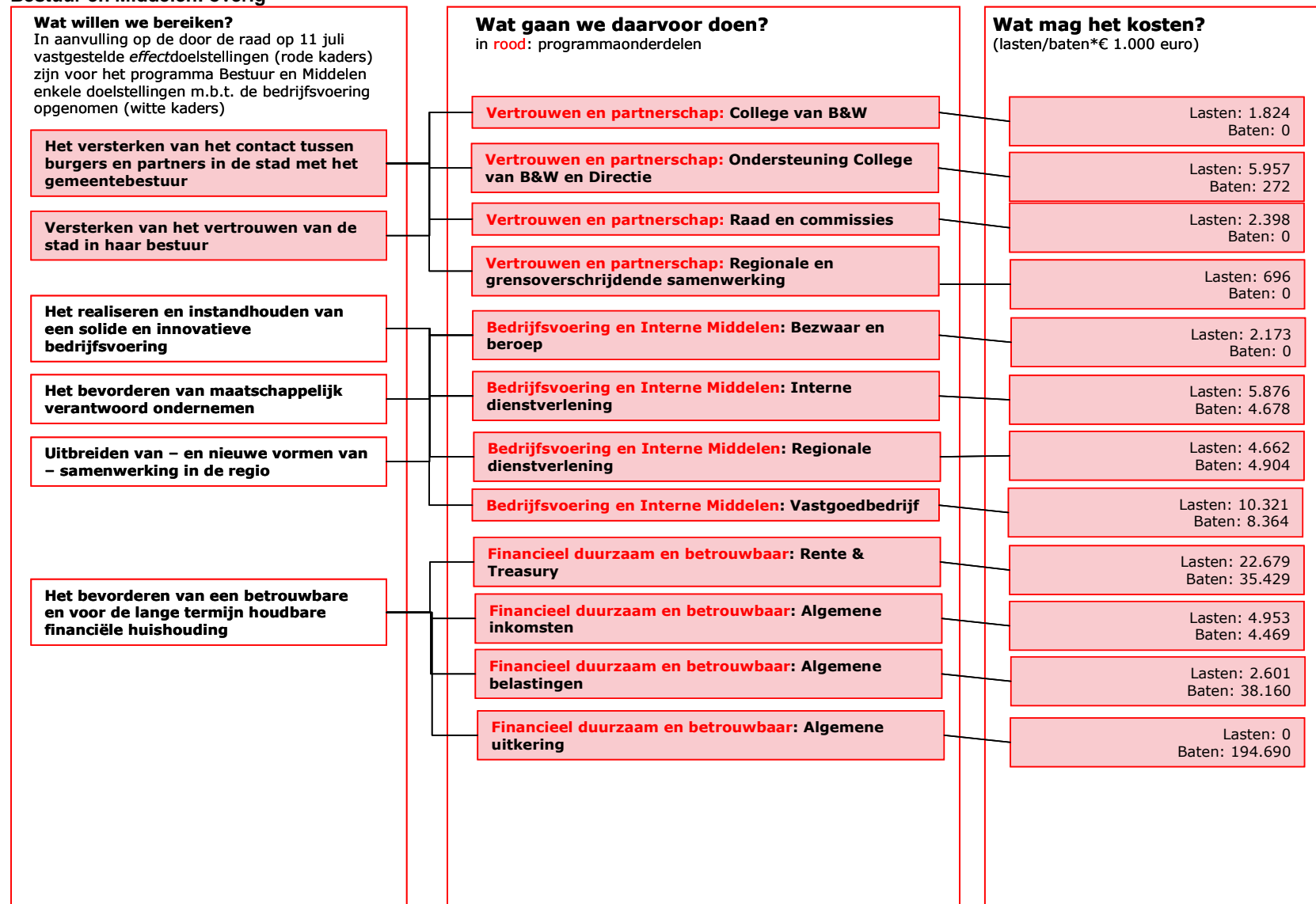
de kosten van D!MPACT software te laten verlopen via de Reserve Gemeentebrede software, conform de aanschaf van andere gemeentebrede software, en daarmee de begroting te wijzigen door het budget (655.000 euro, structureel) voor D!MPACT te doteren aan de Reserve Gemeentebrede software; een onttrekking van 762.000 euro voor D!MPACT software uit de Reserve gemeentebrede software incidenteel in 2012 te verwerken in de begroting.

8 Bestuur & Middelen

Bestuur en Middelen: Veiligheid en Brandweerzorg

Bestuur en Middelen: overig

8.1 Veiligheid en Brandweezorg

Het programma veiligheid en brandweezorg heeft betrekking op openbare orde, criminaliteit en overlast, verkeersveiligheid en leefbaarheid, brandweezorg en hulpverlening, externe veiligheid, crisisbeheersing en handhaving.

8.1.1 Samenvatting

In het veiligheidshuis vindt op dit moment een doorontwikkeling plaats. De uitvoering van de bestuurlijke bevoegdheden WENS (wijkveiligheid Enschede) en de rampenbestrijding en de invulling van de nieuwe gemeentelijke kolom lopen volgens plan. Een project dat niet benoemd staat in de programma begroting maar dat wel veel capaciteit vergt is het Motorclub project. Er is een toenemende mate van bestuurlijke aandacht voor het breder wordende gebied van veiligheid, onder meer het gevolg van uitgebreide bestuurlijke bevoegdheden en van handhaving. Dit leidt tot een groter beroep op de beschikbare capaciteit en middelen waarbij de grenzen van wat kan in zicht zijn. Dit zal in de nabije toekomst moeten leiden tot een verdere prioritering in de bestuurlijke (speer)punten.

De regionalisering van één brandweer Twente is momenteel volop in opbouw. Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Twente (VRT) en de raad zijn resp. op 22 februari en 7 mei 2012 akkoord gegaan met het principebesluit. Hierdoor kunnen de volgende stappen gezet worden in het bouwen van de organisatie. Per 1 januari 2013 wordt de brandweer Twente als onderdeel van de veiligheidsregio operationeel. In verband hiermee zijn diverse samenwerkingsverbanden gestart. Zo krijgt Troned (trainings- en oefencentrum oost Nederland) een steeds bredere functie in de regio. Verder zal de brandweer dit jaar een bijdrage leveren aan Serious Request van 3FM (glazen huis) dat in Enschede plaats vindt. We gaan dit evenement gebruiken om bewustwording van brandveiligheid bij burgers te vergroten.

8.1.2 Voortgang (politieke) speerpunten Veiligheid en Brandweezorg

Doelstelling A: Veiligheid en Brandweezorg	Voortgang
Veiligheid en Brandweezorg 1. Enschede blijft in Nederland tot de top 3 van de veiligste steden met meer dan 150.000 inwoners behoren. Het is er veilig om naar school te gaan, te werken, uit te gaan en te recreëren 2. Een brandbestrijding en hulpverlening voor de burgers en bedrijven in Enschede binnen de hiervoor geldende landelijke en gemeentelijke afspraken	

 = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; = loopt achter, bijsturing mogelijk;
 = conform verwachting; = boven verwachting; = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Niet van toepassing.

8.1.3 Stoplichtenoverzicht producten Veiligheid en Brandweezorg

Doelstelling A: Veiligheid en Brandweezorg	Financiële resultaten (prognose 31/12)	Omvang afwijking in € 1.000 (prognose 31/12)
Veiligheid	●	
Preventie Brandweer	●	
Pro-actie Advisering	●	
Preparatie Brandweer	●	
Repressieparaatheid Brandweer	●	
Totaal afwijking		0

● = tegenvaller; ● = risico ; ● = conform begroting; ★ = meevaller; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Niet van toepassing.

8.2 Vertrouwen en Partnerschap

Dit onderdeel kent twee pijlers. Het eerste deel bevat de werkzaamheden van de raad en het college van B&W, de Griffie en de ondersteuning van college en directie door de Concernstaf. De geformuleerde doelstellingen zijn echter veel breder en zijn van toepassing op de gehele organisatie. Tweede pijler is dan ook de manier van samenwerking met partners in en buiten de stad. In lijn met het collegeakkoord gaat het dan zowel om versterking van het primaat van burgers en wijken zelf, alsook onze samenwerking met de regionale, provinciale, nationale en zelfs internationale partijen.

8.2.1 Voortgang (politieke) speerpunten Vertrouwen en Partnerschap

Doelstelling A: Versterken van het contact tussen burgers en partners in de stad met raadsleden en gemeentebestuur (relatie thema "Besturen doe je samen" vanuit Coalitieakkoord 2010-2014)	Voortgang
Versterken Stadsdeelcommissies 1. Het doel van het College en Raad is om meer betrokkenheid en zeggenschap van de burger te verkrijgen. De opgave voor de Raad en stadsdeelcommissies is om beter in te spelen op situaties waarbij insprekende burgers/wijkorganen pleiten voor hun eigen- en wijkbelang (wijkbudgetten). Om dit te realiseren wordt in 2012 onder andere invulling aan onderstaande speerpunten gegeven: <ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing vergaderstructuur; • Meer samenspel met de burger te organiseren; • In een eerder stadium debatten met burgers organiseren (onder meer in de vorm van informele podia tijdens commissievergaderingen). • Optimalisatie inspraakproces burger • Vergroting inzet moderne communicatiemiddelen (samenwerking TVEnschedeFM/ gebruik Ipads door college- en raadsleden etc) 	●

<p>Doelstelling B:</p> <p>Versterken van het vertrouwen van de stad in haar bestuur</p> <p>"Vertrouwen in Enschede"</p>	<p>Voortgang</p>
<p>College van B&W</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. In het coalitieakkoord staat nauwe samenwerking met partners en burgers bij het bereiken van onze doelen centraal. Het leggen van een zakelijke basis onder de aanpak van maatschappelijke investeringsopgaven op verschillende terreinen wordt in 2012 verder uitgewerkt en geïmplementeerd. De structurele financiële gevolgen van de aanpak van de MIO's willen we verwerken in de begroting van 2013. 2. Bij de opstelling van politieke kaderbrief naar aanleiding van het coalitieakkoord in 2010 is opnieuw onderstreept dat een krachtige lobby van belang is om de ambities van Enschede voor de komende jaren waar te maken. De komende tijd willen wij extra inzet plegen op een gecoördineerde lobbyaanpak door deze bestuurlijk en ambtelijk verder te optimaliseren en lobbydossiers waarnodig te herijken. De kans op succes wordt immers vergroot door focus en herhaling. Een groot aantal dossiers is dermate van invloed op de ontwikkeling van onze stad dat ze om extra bestuurlijke inzet vragen waar het gaat om beïnvloeding van besluitvorming regionaal, provinciaal, landelijk en indien nodig Europees. 	<div style="text-align: center;">● ●</div>

● = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ● = loopt achter, bijsturing mogelijk;

Toelichting op de afwijkingen:

In 2011 zijn we gestart met de maatschappelijke investeringsopgaven (MIO's) wat heeft geleid tot een rapportage waarin 7 MIO's zijn doorgerekend. Kenmerkend aan de MIO's is dat het opgaven zijn waarin we samen met partners optrekken en waar voorafgaand de effecten in de keten zijn doorgerekend. De MIO werkwijze brengt dus op basis van gezamenlijk inzicht en belang in financiële en inhoudelijke problematiek de kansen voor en van samenwerking in beeld. De afzonderlijke MIO's zijn vervolgens een volgende fase ingegaan die per MIO verschillend wordt ingevuld. Er worden volop leerervaringen opgedaan en geëxperimenteerd met de nieuwe werkwijze wat tot nieuwe samenwerkingsvormen en een andere rol- en taakopvatting (moet) leiden van overheid en partners. Het opstarten en vormgeven van deze samenwerking is zodanig intensief dat het meer tijd vergt dan verwacht om de financiële en kwalitatieve effecten van de MIO's voor zowel de gemeente als partners inzichtelijk te maken. Bij de kadernota wordt inzage gegeven in welke nieuwe samenwerkingsvormen ontstaan zijn en welke rol- en taakverschuiving zichtbaar is, van de kwantitatieve en kwalitatieve gevolgen van de MIO's zal dat gebeuren voor zover dat mogelijk is en er zal worden vooruitgeblikt op het vervolg.

8.2.2 Stoplichtenoverzicht producten Vertrouwen en Partnerschap

Doelstelling A: Vertrouwen en Partnerschap	Financiële resultaten (prognose 31/12)	Omvang afwijking in € 1.000 (prognose 31/12)
College van B&W	●	
Ondersteuning van College van B&W en Directie	●	
Raad en Commissies	●	
Regionale en grensoverschrijdende samenwerking	●	
Totaal afwijking		0

● = tegenvaller; ● = risico ; ● = conform begroting; ★ = meevaller; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Niet van toepassing.

8.3 Bedrijfsvoering en Interne Middelen

8.3.1 Samenvatting

De programmalijn Bedrijfsvoering en Interne Middelen omvat de ondersteunende functies van de gemeente. Naast de ondersteunende bijdragen die de bedrijfsvoering levert voor de ambities uit het coalitie-akkoord, staat 2012 in het teken van innovatie (SLIM Werken), regionalisering en doelmatigheid.

Gezien de nieuwe financiële opgave voor de komende jaren is duidelijk dat er spanning staat op de combinatie van de verschillende doelstellingen. Het streven voor 2012 is toe te groeien naar een compacte en flexibele organisatie. Daarmee kunnen we in 2013 en verder anticiperen op een steeds sneller veranderende omgeving en op de financiële opgaven voor onze organisatie. Concreet betekent dit in 2012 dat verschillende projecten (SLIM Werken, Stadsportal, Regionalisering) gestroomlijnd worden met deze nieuwe ontwikkeling. De verwachting voor 2012 is dat aan het merendeel van de politieke speerpunten tegemoet wordt gekomen.

Daarnaast wordt, ondanks enkele ongedekte tegenvallers, de aanvullende taakstelling op bedrijfsvoering (additioneel 2 miljoen euro) gerealiseerd en zijn er plannen beschikbaar voor het realiseren van aanvullende opgaven.

8.3.2 Voortgang (politieke) speerpunten Bedrijfsvoering en Interne Middelen

Doelstelling A: Het realiseren en instandhouden van een solide en innovatieve bedrijfsvoering die recht doet aan vak kundig, betrouwbaaren dienstvaardig ondersteunen van de programma-organisatie	Voortgang
Een nieuw werk- en huisvestingsconcept (SLIM) 1. Project SLIM werken implementeert "Het Nieuwe Werken" binnen de gemeente Enschede. Dit bestaat uit een duurzaam en innovatief nieuw werk- en huisvestingsconcept. Doelen zijn: Inspirerende werkomgeving, efficiënter, duurzamer, aantrekkelijke werkgever Begin 2012 worden het schetsontwerp, functionele programma's van eisen en een definitieve businesscase, ter besluitvorming voorgelegd. De verbouwing van het stadskantoor is gepland voor het derde en vierde kwartaal van 2012	●

<p>Communicatiever maken organisatie</p> <p>2. Ontwikkelen van vaardigheden gericht op een professionele eerste indruk bij, en het kunnen aangaan van, duurzame en gelijkwaardige samenwerkingsrelaties met partners en burgers.</p> <p>Voor 2012 is een verdere uitrol van het aanleren van mediationvaardigheden, media- en woordvoeringstrainingen gepland door deze opleidingen onder te brengen binnen het ontwikkelhuis.</p> <p>Verder behoeft de begrijpelijkheid van onze schriftelijke communicatie naar burgers en ondernemers permanent aandacht. In 2011 hebben we daar een nieuwe aanpak voor ontwikkeld.</p> <p>Voor het versterken van de communicatie naar de Stad geven we daarbij een extra impuls aan de samenwerking met TV Enschede FM. Daarvoor stellen we in deze begroting voor de jaren 2012, 2013 en 2014 100.000 euro extra ter beschikking</p>	
<p>Stadsportal</p> <p>3. In 2012 wordt een compleet nieuwe site (stadsportal), ontwikkeld. Medio 2012 vindt de oplevering plaats</p>	
<p>Doelmatiger bedrijfsvoering</p> <p>4. De gemeentelijke bedrijfsvoering kent een oplopende taakstelling (6 mln euro in 2014). Geanticipeerd wordt op toekomstige effecten van regionalisering brandweer, werkgever op kop en besparingsdoelstellingen van samenwerkingen (o.a. Losser). In 2011 is het project "operational excellence" ingezet, gericht op een doelmatiger en efficiëntere taakuitvoering. In 2012 wordt daarnaast onverminderd ingezet om taken in samenwerking te realiseren om besparingsdoelstellingen te halen</p>	

<p>Doelstelling B: Het bevorderen van maatschappelijk verantwoord ondernemen binnen alle geledingen van de bedrijfsvoering</p>	<p>Voortgang</p>
<p>Social return</p> <p>1. BMO ziet toe op de realisatie van social return binnen onze organisatie. Dit bestaat uit de onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een minimale inzet van 5% van de opdrachtwaarde bij aanbestedingen door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt (social return on investment, SROI); • De inzet van het aantal mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt binnen de gemeentelijke organisatie. <p>Hiertoe ontwikkelt BMO in 2012 indicatoren en rapportages</p>	
<p>Duurzaamheid</p> <p>2. De ambities voor BMO op het onderwerp duurzaamheid zijn gericht op de thema's:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Klimaatneutrale eigen organisatie in 2015 • Duurzame ambities vastgoedportefeuille • Concrete uitwerking hiervan is opgenomen in de paragraaf duurzaamheid 	

<p>Doelstelling C: Uitbreiden van - en nieuwe vormen van samenwerking in de regio</p>	<p>Voortgang</p>
<p>Samenwerking Losser</p> <p>1. In 2011 zijn de bedrijfsvoering en publieksdienstverlening van Losser overgenomen door Enschede. Focus in 2012 ligt op de transitie van processen naar de "enschedese standaard" en het realiseren van efficiencywinst.</p> <p>Daarnaast wordt in 2012 de samenwerking mogelijk uitgebreid met de activiteiten in het sociale domein (Werk, Inkomen en Zorg)</p>	

Uitbreiding regionale samenwerking 2. Regionale samenwerking op bedrijfsvoering wordt gezien als een goede mogelijkheid om de gemeentelijke dienstverlening effectiever te maken. Daarnaast is het een belangrijk middel om de taakstellingen op bedrijfsvoering te realiseren en continuïteit te waarborgen. In juli 2011 heeft een werkconferentie "Shared Services Twente" plaatsgevonden waarin is afgesproken de samenwerking te intensiveren en met elkaar een uitvoeringsagenda op te stellen voor kansrijke samenwerkingsgebieden. Voor BMO wordt in 2012 vooral ingestoken op het verder concretiseren van de gebieden ICT, Inkoop, Juridische expertise, Salaris- en Personeelsadministratie en Vastgoed	●
--	---

● = loopt achter, bijsturing heeft onvoldoende effect; ● = loopt achter, bijsturing mogelijk;
● = conform verwachting; ★ = boven verwachting; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Nieuw werk- en huisvestingsconcept (Doelstelling A.1)

In het licht van de huidige bezuinigingen kiest de gemeente voor een slagvaardige visie naar een compacte en flexibele organisatie. In het kader van die heroriëntatie wordt het project SLIM Werken daarmee gestroomlijnd. De verwachting is dat we in de komende jaren met minder personeel en daarmee huisvesting de toekomst in gaan en sneller moeten anticiperen op omgevingsontwikkelingen. Hiermee blijft het gedachtegoed van SLIM Werken op zijn plaats. Bovenstaande betekent concreet dat een verbouwing van het Stadskantoor in 2012 niet aan de orde is.

Stadsportal (Doelstelling A.3)

In februari van dit jaar is de geactualiseerde gemeentelijke website live gegaan. Daarmee is een belangrijke stap gezet vanuit zowel inhoudelijk als technisch oogpunt. Na het uitvoeren van een externe audit in september 2011 is gebleken dat de oorspronkelijke ambities onvoldoende vertaald zijn in haalbare doelen en daarnaast niet stroken met de bijbehorende middelen. Gezien de huidige financiële situatie is het niet aannemelijk dat we extra middelen kunnen vrijmaken om een verdere impuls te realiseren.

8.3.3 Stoplichtenoverzicht producten Bedrijfsvoering en Interne Middelen

Doelstelling: Bedrijfsvoering en Interne Middelen	Financiële resultaten (prognose 31/12)	Omvang afwijking in € 1.000 (prognose 31/12)
Bezwaar en Beroep	●	
Interne Dienstverlening	★	100 V
Vastgoedbedrijf	●	
Regionale dienstverlening	○	
Totaal afwijking		100 V

● = tegenvaller; ● = risico ; ● = conform begroting; ★ = meevaller; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Interne Dienstverlening

Dit product bestaat uit de budgetten voor de ondersteunende functies voor het gemeentelijk apparaat (Inkoop, financiën, informatiemanagement, huisvesting). Op het geheel van deze budgetten wordt een voordeel behaald van 100.000 euro. Dat is het resultaat van de volgende afwijkingen (groter dan 50.000 euro):

- Eigen risico brandverzekering (160.000 euro voordeel); Het polisjaar van de brandverzekering loopt van 1-4-2011 t/m 31-3-2012. De aanspraak op het eigen risico is in deze periode lager geweest dan het bedrag dat hiervoor is begroot.
- Omzetderiving en toenemende kosten ICT (371.000 euro nadeel); door regionalisering van de brandweer is een jaar eerder dan gepland de dienstverlening van ICT aan de brandweer

grotendeels stopgezet. Het betreft een omzetsderving van 242.000 euro. Voorts hebben de rijksbezuinigingen op de WSW en de uitvoering van de Enschedese Arbeids Aanpak (EAA) geleid tot een versnelde afbouw van de ICT ondersteuning bij de DCW. Het betreft een omzetsderving van 449.000 euro (deze loopt in 2013 op naar 669.000 euro). Een deel van de vervallen omzet kan direct worden opgevangen door kostenreductie binnen ICT (200.000 euro). Het resterende deel zal gefaseerd over meerdere jaren worden afgebouwd. Daarbij wordt, gezien de overige taakstellingen, mogelijk wel een incidenteel beroep gedaan op concernbrede beschikbare middelen voor invoering van de EAA en de gevolgen daarvan op de bedrijfsvoering. Daarnaast wordt ICT geconfronteerd met een toenemend gebruik van mobiele ICT middelen (gekoppeld aan pilots SLIM Werken) wat spanning geeft op de beschikbare middelen voor telefonie en met name datavebruik. Vanuit ICT worden voorstellen ontwikkeld om deze toenemende kosten om te buigen.

- Latere ingebruikname brandweerkazernes (294.000 euro voordeel); de in gebruikname van de brandweerkazernes Boekelo en Noord is later dan gepland. Hierdoor ontstaat in 2012 incidenteel een voordeel op de huisvestingskosten voor deze panden. Dit incidentele voordeel wordt in 2012 ingezet ter dekking van de omzetsderving bij ICT van de brandweer.
- Salariskosten en inleen personeel (465.000 euro nadeel); deze overschrijding wordt met name veroorzaakt door de ongedekte kosten voor (tijdelijke) ophoging pensioenpremie en de premie zorgverzekeringswet. Deze (gemeentebrede) effecten zijn ook in de Financiële Foto gemeld. Het resterende personele nadeel ontstaat door extra inzet voor projecten (gedekt door opbrengsten) en de autonome uitzetting van salariskosten (periodiek-effecten) die in de huidige tijd van recessie moeilijk beïnvloedbaar zijn.
- Realisatie taakstellingen en regionalisering (232.000 euro voordeel); gezien de oplopende omvang van taakstellingen in de komende jaren wordt maximaal ingezet op reductie van personele en materiële budgetten. In 2012 wordt een aanvullend voordeel van 65.000 op het totaal aan taakstellingen behaald. Daarnaast levert de samenwerking met Losser in 2012 aanvullend op de reeds gerealiseerde besparingen 167.000 euro op.
- Besparingen materiële budgetten (384.000 euro voordeel); door een verdere toename van inzet van personen met een afstand tot de arbeidsmarkt voor de catering en schoonmaak worden op deze onderdelen extra voordelen geboekt. Daarnaast worden incidentele voordelen geboekt op de kosten van postverzending, repro en huisvesting.
- Overige posten (totaal 134.000 euro nadeel); dit is het totaal aan diverse afzonderlijke 'kleine' voor- en nadelen.

De hierboven genoemde structurele voordelen zijn reeds geoormerkt voor invulling van de taakstelling.

Beslispunt 28: wij stellen voor:

het incidentele voordeel van 100.000 euro binnen het product Interne Dienstverlening te betrekken bij de gemeenterekening 2012.

Medio 2009 is ruim 2,1 mln euro ontvangen uit het IZA-liquidatiefonds. Hiermee was 90% van de de reserve van de IZA verdeeld onder de deelnemende gemeenten en provincies. Dit bedrag is bij raadsbesluit als concernreserve aangemerkt, waaruit o.a. mobiliteitskosten voor inactieven worden betaald en de apparaatskosten van matchpoint. Het grootste deel van de reserve is bedoeld om (boventallige) medewerkers van werk naar werk te begeleiden.

Nu heeft IZA Nederland laten weten dat de tweede tranche, de resterende 10%, uitbetaald zal worden, hetgeen voor Enschede een extra bedrag van 231.000 euro betekent.

Omdat het verwachte boventalligheidsvraagstuk veel groter is dan medio 2009 werd verwacht, stellen we voor om het laatstgenoemd bedrag toe te voegen aan de hiervoor bedoelde concernreserve.

Beslispunt 29: wij stellen voor:

de tweede tranche van de IZA liquidatie-uitkering toe te voegen aan de concernreserve IZA (mobiliteit).

Regionale dienstverlening

In maart 2011 is de bedrijfsvoering van Losser overgenomen. De budgettaire effecten hiervan zijn tot op heden niet apart zichtbaar in de gemeentelijke exploitatie. Voorgesteld wordt het eindproduct regionale dienstverlening in te stellen. Dit product zal in de toekomst uitgebreid worden met alle effecten van dienstverlening voor derden.

Beslispunt 30: wij stellen voor:

Het eindproduct Regionale dienstverlening in te stellen binnen het programma Bestuur en Middelen. Het toekennen van budget heeft plaatsgevonden bij de 1ste Nota van Wijziging 2012.

8.4 Financieel Duurzaam en Betrouwbaar

8.4.1 Stoplichtenoverzicht producten Financieel Duurzaam en Betrouwbaar

Doelstelling: Het bevorderen van een betrouwbare en voor de lange termijn houdbare financiële huishouding	Financiële resultaten (prognose 31/12)	Omvang afwijking in € 1.000 (prognose 31/12)
Rente & Treasury	●	
Algemene Inkomsten	●	725 N
Algemene Belastingen	●	
Algemene Uitkering	★	228 V
Totaal afwijking		497 N

● = tegenvaller; ● = risico ; ● = conform begroting; ★ = meevaller; ○ = neutrale wijziging

Toelichting op de afwijkingen:

Rente & treasury

Het resultaat op rente & treasury in deze concernrapportage bedraagt nul. Enerzijds zijn er voordelen op het product door de lagere rente voor zowel de korte als de lange schulden en een klein positief saldo op de dividendopbrengsten. Daarentegen zijn er tegenvallers te melden die de voordelen teniet doen. De grootste nadelen worden veroorzaakt door de renteontvangsten uit de kapitaallasten door de sterk afgenomen boekwaarde van de gronden van de gemeente en een hogere rentevergoeding over de reserves.

Algemene Inkomsten

Bij de Financiële Foto zijn de stijgende pensioenpremies en kosten ZVW en onzekerheden rondom het nog af te sluiten CAO-akkoord gemeld als onderdeel van een dreigend tekort op de begroting van het lopende jaar. Bij het opstellen van deze Concernrapportage waren de prognoses voor pensioenpremies en kosten ZVW bekend en door de programma's verwerkt in hun bedrijfsvoering. Een deel wordt bijvoorbeeld opgelost door het niet invullen van vacatureruimte. Het afsluiten van de nieuwe CAO voor gemeenteambtenaren na de peildatum van deze Concernrapportage betekent incidenteel een extra stijging van de loonkosten met 725.000 euro. Hierop wordt gedurende het jaar bijgestuurd door de programma's.

Beslispunt 31: wij stellen voor:

het incidentele nadeel van 725.000 euro binnen het product Algemene Inkomsten zoveel mogelijk op te vangen binnen de bedrijfsvoering van de programma's en het resterende tekort te betrekken bij de Gemeenterekoning 2012.

Algemene Uitkering

Het resultaat in de concernrapportage voor het gemeentefonds is het resultaat uit de jaarschijf 2012 uit de decembercirculaire 2011 zijnde 228.000 euro. De stand in de programmabegroting was bijgewerkt tot en met de septembercirculaire 2011.

Beslispunt 32: wij stellen voor:

het incidentele voordeel van 228.000 euro binnen het product Algemene Uitkering te betrekken bij de Gemeenterekening 2012.

9 Paragraaf bedrijfsvoering

De paragrafen over de bedrijfsvoering (9.1 t/m 9.4) zijn beknopt. Veel van de resultaten en voortgangsinformatie is al vervat in de programmaverantwoording van het programma Bestuur en Middelen, onderdeel Bedrijfsvoering en Interne Middelen. Verder wordt een update gegeven over de voortgang risicoscan (paragraaf 9.5) en over de voortgang van artikel 213A onderzoeken (paragraaf 9.6).

9.1 Stijl van het huis

Communicatiever, Wendbaarder, Slim werken	Voortgang
Er is ingezet op trainingen welke zijn opgenomen in het aanbod van de Enschedese school voor het bevorderen van de communicatievaardigheden. Inmiddels hebben 137 medewerkers deelgenomen.	●
Traject aanleren mediationvaardigheden is ondergebracht bij het ontwikkelhuis en is opgestart. Aan de training mediation hebben 229 personen deelgenomen.	●
Slim werken staat aan de vooravond van invoering langs 3 lijnen, Virtueel (ICT), Mentaal (wendbaarheid), Fysiek (inrichting). In het licht van de huidige bezuinigingen kiest de gemeente voor een slagvaardige visie naar een compacte en flexibele organisatie. In het kader van die heroriëntatie wordt het project SLIM Werken daarmee gestroomlijnd. Bovenstaande betekent concreet dat een verbouwing van het Stads kantoor in 2012 niet aan de orde zal zijn.	●

9.2 Doelmatiger bedrijfsvoering

Doelmatiger, Innovatiever	Voortgang
De eerste fase van het project operational excellence is afgerond met het opleveren van (BMO/DV) producten, kwaliteit en kosten vervat in een menukaart. Fase 2 staat in het teken van procesoptimalisatie en is gestart bij de onderdelen H&S en ICT.	●
Voor 2012 moet BMO een aanvullende generieke taakstelling van 2 mln realiseren. Deze wordt naar verwachting gerealiseerd. De totale invulling van de taakstellingen op bedrijfsvoering (7,2 mln euro) moeten leiden tot een reductie van 19% ten opzichte van het budget in 2010.	●
De innovatie van de bedrijfsvoering is voor een groot deel vervat in het 'SLIM werken'. Daarnaast is er een concreet dashboard met bedrijfsvoeringsindicatoren gebouwd. Dit geeft op een nieuwe manier snel een indicatie van de stand van zaken van de gemeentelijke bedrijfsvoering.	●

9.3 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Social Return, Duurzaamheid	Voortgang
Social return is goed ingebed in het denken en handelen. Bij opdrachten wordt steeds vaker een combinatie uitgewerkt waarbij social return een rol speelt. Diverse functies binnen de bedrijfsvoering worden ingevuld door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Hier staat spanning op door reductie van operationele	●

werkzaamheden.	
De duurzaamheidsambitie is onverminderd hoog. Het realiseren van een klimaatneutrale eigen organisatie in 2015 ligt op koers. Het voldoen aan de vereisten uit de nota "Nieuwe Energie 2020" vergt wel een extra investeringsimpuls. Deze komt in de huidige tijd van schaarste van middelen onder druk te staan.	●

9.4 Regionale samenwerking

Regionalisering van de bedrijfsvoering	Voortgang
De regionale samenwerking neemt steeds vastere vormen aan. Concreet is onder de vlag van de Regio Twente een zgn. Shared Service Netwerk Twente gefaciliteerd met een projectbureau om samenwerkingsinitiatieven te stimuleren. Enschede ambieert een verbreding en versnelling van regionalisering voor de bedrijfsvoering. In de praktijk levert dit spanning op.	● ●

9.5 Paragraaf Risicoscan

Met de brief van 27 september 2011 is de Raad geïnformeerd over de uitvoering van de aanbevelingen uit het onderzoek Rioolheffing. Eén van die aanbevelingen betrof de risicoscan die binnen de nieuwe programma-organisatie is uitgevoerd. Daarbij is aangegeven dat de raad via de producten binnen de IPC-cyclus wordt geïnformeerd over de opvolging van de aanbevelingen van de risicoscan.

De acties en vervolgstappen hebben tot doel om de risico's die vergelijkbaar zijn met de problematiek bij de rioolheffing, zoals gefragmenteerde processen van informatievoorziening en besluitvorming, stand alone processen en complexe informatiebestanden, in beeld te brengen en te beperken. Met het opstellen van de risicoscan is een goede inventarisatie gemaakt van die onderdelen binnen de organisatie waar nog sprake is van stand alone processen en/of informatiesystemen. Met onderstaande tabel wordt een samenvatting van de huidige status gegeven. Hieruit blijkt dat op alle potentiële risicogebieden acties zijn gezet. In 2011 zijn veel acties en maatregelen tot uitvoering gebracht en geïmplementeerd. In 2012 wordt dit voortgezet.

Beslispunt 33: wij stellen voor:

met de Concernrapportage 2012 voor de laatste keer via een integrale voortgangsrapportage te informeren over de opvolging. Mocht daar in de toekomst aanleiding toe zijn dan zullen wij u in de paragraaf bedrijfsvoering nader informeren.

Aanbeveling	Status opvolging
Scan GRP-proces	Quick scan is uitgevoerd. Advies wordt binnenkort verwacht. Implementatie verbetermaatregelen 1 ^e halfjaar 2012.
Scan regiefunctie stadsdelen	Uitgevoerd. De regiefunctie is formeel belegd bij de stadsdeelmanager. De stadsdeelmanager is het eerste aanspreekpunt voor zaken die in het stadsdeel spelen.
Scan Opdrachtgever/-nemer grote projecten	Uitgevoerd. Er is een nieuwe projectenrapportage ontwikkeld. Rolverdeling, verantwoordelijkheden en projectcontrol zijn beschreven. Beschreven werkwijze wordt toegepast.

Aanbeveling	Status opvolging
Scan Rollen subsidies & contracten	Onderzoek positionering is afgerond, conclusie is dat inhoudelijke component terug gaat naar programma's. Implementatieplan is opgesteld en afronding 1 ^e halfjaar 2012.
Juiste en tijdige informatievoorziening	In nauwe samenwerking met programma's is de borging van tijdige en adequate managementinformatie in de IPC-cyclus verbeterd. Er is een plan van aanpak opgesteld, er zijn programmaportals ontwikkeld en er wordt aan vereenvoudiging IPC-producten gewerkt.
Flexibiliteit en bijsturing	Er is een aantal nieuwe HRM-instrumenten (waaronder een nieuw functiegebouw via HR21, e-HRM etc.) ontwikkeld die tegemoet komen aan de vergroting van de personele flexibiliteit.
Stand alone processen en informatiesystemen	Er is een scan uitgevoerd. Op alle potentiële risicogebieden (o.a. riolering, wegen, stadsdeelbeheer, vergunningen, afvalstoffenheffing, MPG, mobiliteitsprojecten en parkeerexploitatie) zijn acties gezet. Afhankelijk van de geconstateerde bevindingen is er een meer of minder uitgebreid plan van aanpak opgesteld. In 2011 zijn veel acties en maatregelen tot uitvoering gebracht en geïmplementeerd. In 2012 wordt dit voortgezet.
Contractmanagement	Eind 2011 is besloten tot centraal contractbeheer. Er is ook een start gemaakt met contractmanagement. De eerste resultaten zijn positief, blijkens reacties van zowel klanten als leveranciers. Ook in het licht van te realiseren besparingspotentieel. In 2012 wordt hier mee verder gegaan.
Vastgoed	Jaarlijks wordt de courantheid in beeld gebracht door middel van taxaties. Daarnaast heeft een herwaardering van de complete portefeuille van het Vastgoedbedrijf plaatsgevonden. Resultante hiervan is o.a. een complete lijst van de courantheid van de objecten.
Betalingsverkeer	Het onderzoek naar mogelijke onvolkomenheden in het betalingsverkeer is uitgevoerd. De conclusie is dat het risico binnen de processen die voorafgaan aan het genereren van een betaalopdracht laag is. Verbeteringsmogelijkheden zijn opgepakt.

9.6 Paragraaf 213A onderzoeken

Voortgang

In de Gemeentewet is vastgelegd dat het College van B&W van iedere gemeente periodiek onderzoek doet naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van haar gevoerde bestuur en daarover de raad informeert. In de 'Verordening onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Enschede 2009' heeft de raad hierover nadere regels gesteld. In deze paragraaf wordt kort de stand van zaken van de lopende onderzoeken gerapporteerd.

De onderzoeken "Onderzoek doeltreffendheid beleidskader verbonden partijen" en "Evaluatie gids buitenkans / loket buitengebied" komen voor 2012 te vervallen. Gelet op de capaciteitsproblemen en de

bezuinigingen wordt het aantal uit te voeren onderzoeken met ingang van 2013 teruggeschoefd naar 1 á 2 per jaar.

Programma	Onderwerp	Planning	Voortgang NS=niet gestart, U=in uitvoering X=vervallen	Toelichting
WZW	Informele zorg	2011	U	Een deel van de onderzoeksgegevens is per 1 juni beschikbaar. Afronding van het onderzoek wordt in de 2e helft van 2012 verwacht.
SO	Particuliere pandverbetering	2009	U	Het onderzoek is praktisch gereed en bevindt zich in het stadium van de laatste redactionele slag. Het onderzoek zal het 2 ^e kwartaal 2012 worden opgeleverd.
SO	Evaluatie gids buitenkans / loket buitengebied	2012	X	In verband met prioritering binnen het programma SO is in overleg met de portefeuillehouder besloten om het onderzoek niet in 2012 uit te voeren.
LO	Beheer en onderhoud openbare ruimte	2011	U	In het najaar 2011 is het project "toekomstperspectief beheer en onderhoud openbare ruimte" opgestart. Hiermee wordt óók invulling gegeven aan het 213a onderzoek. Afronding van het project wordt in de loop van het 2 ^e halfjaar 2012 verwacht.
LO	Beheer wegen en wegenbeleidsplan	2012	U	Onderzoek zal het 3 ^e kwartaal 2012 worden opgeleverd.
DV	Gemeentelijk Contact Centrum	2012	U	Project bevindt zich in de opstartfase en wordt naar verwachting het 4 ^e kw 2012 opgeleverd. .
B&M	Onderzoek doeltreffendheid beleidskader verbonden partijen	2012	X	Raad is – via de rekeningcommissie - in maart 2012 middels de Midterm review verbonden partijen (VB) en gesubsidieerde instellingen (GI) geïnformeerd over de uitvoering van de 2 in februari 2010 vastgestelde beleidsnota's VB en GI. Ambtelijk is besloten om géén aanvullend onderzoek uit te voeren naar een of meer verbonden partijen. Met de rekeningcommissie is afgesproken om na het zomerreces aanvullende informatie te verstrekken over de te hanteren toezichtregimes bij VB en GI. Eind 2013 worden de beleidskaders geëvalueerd.

Bijlage 1 | Beslispunten

Wij stellen voor:

1. de beschikbaar gestelde middelen vanuit de reserve exploitatie bedrijfsverzamelgebouwen voor 700.000 euro in te zetten voor de exploitatie van de Spinnerij Oosterveld.
2. het verwachte nadeel van 250.000 euro binnen het product versterken economische structuur zoveel mogelijk te beperken en het resterende tekort te betrekken bij de Gemeenterekening 2012.
3. de baten en de lasten binnen het product Arbeidsmarktparticipatie voor de uitvoering van de Pilot Loondispensatie incidenteel op te hogen voor een bedrag van 209.148 euro.
4. het verwachte voordeel binnen het product Algemene bijstand levensonderhoud (de BUIG) van 1,5 miljoen euro te betrekken bij de gemeenterekening 2012 en deze ten gunste te brengen van het product uitvoering WSW (zie beslispunt 8).
5. de extra personele inzet die nodig is binnen het product algemene bijstand levensonderhoud om de aanpassingen van de WWB in 2012 mogelijk te maken, te dekken uit het product diverse algemene inkomsten (ie Concernstelpost Risico's WWB) voor 433.000 euro.
6. zowel de baten- als lastenkant van de begroting binnen het product algemene bijstand levensonderhoud met 222.534 euro te verhogen voor de extra uitgaven en inkomsten; én de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen van 24.210 euro voor de uitvoering toe te voegen aan het product Algemene bijstand levensonderhoud.
7. In 2012 incidenteel 50.000 euro beschikbaar te stellen uit de concernstelpost risico's WWB voor de intensivering op handhaving door uitvoering te geven aan het project voor de opsporing van onroerende zaken in het buitenland.
8. het tekort op de uitvoering van de WSW van 1,4 miljoen euro zoveel mogelijk beperken en het resterende tekort bij de gemeenterekening 2012 te compenseren met het verwachte voordelige resultaat op het product Algemene bijstand levensonderhoud (zie beslispunt 4).
9. vanuit het product Schulddienstverlening een bedrag van 398.000 euro structureel over te hevelen naar het product Individuele Bijzondere Bijstand.
10. het verwachte positieve resultaat op het product bijzondere inkomensvoorziening van 100.000 euro (onderdeel Jong Zwaar gehandicapten) te betrekken bij het programmaresultaat 2012.
11. het incidentele voordeel van 125.000 euro binnen het product Kind en Peuteropvang, deelproduct kinderopvang, te betrekken bij de gemeenterekening 2012.
12. Het structurele nadeel van 100.000 euro binnen het product Onderwijsvoorzieningen, deelproduct Leerlingenvervoer zoveel mogelijk terug te dringen en het restant te betrekken bij de gemeenterekening 2012.
13. de incidentele bate van 5.447.111 euro binnen het product Onderwijsvoorzieningen, deelproduct Onderwijshuisvesting, te doteren aan de reserve egaliseringsreserve kapitaallasten Scholingsboulevard (4.662.048 euro) en het restant toe te voegen aan het exploitatiebudget ter dekking van OZB, verzekeringen en het afboeken van de boekwaarde.
14. het incidentele nadeel van 75.000 euro binnen het product Sport, deelproduct Recreatievoorzieningen, zoveel mogelijk te beperken en het restant te betrekken bij de gemeenterekening 2012.
15. het structurele nadeel van 125.000 euro binnen het product Sportvoorzieningen, deelproduct Binnensportvoorzieningen zoveel mogelijk terug te dringen en het restant te betrekken bij de gemeenterekening 2012.
16. het structurele (programmabrede) nadeel van 83.000 euro, met name binnen het product Sportvoorzieningen zoveel mogelijk terug te dringen en het restant te betrekken bij de gemeenterekening 2012.
17. de niet bestede middelen 2011 voor wijkbudgetten, ad 886.000 euro, in 2012 te onttrekken aan de reserve wijkbudgetten en toe te voegen aan het product Stadsdeelgewijs werken. Daarnaast stellen we voor de ontvangen bate van 50.000 euro incidenteel toe te voegen aan het product Stadsdeelgewijs werken.

18. een bedrag van 155.000 euro te onttrekken aan de egalisatiereserve vrouwenopvang en dit toe te voegen aan het product opvang en zorg kwetsbare groepen.
19. de niet bestede budgetten voor de kosten voor de planontwikkeling de Fabriekschool van 140.000 euro in te zetten voor andere culturele initiatieven die de culturele talentontwikkeling stimuleren.
20. de budgetten voor de kosten van Grenswerk incidenteel bij de Gemeenterekening 2012 vrij te laten vallen ten gunste van de algemene middelen;
21. het verwachte nadeel van 80.000 euro binnen het product Begraven zoveel mogelijk te beperken en het resterende tekort te betrekken bij de Gemeenterekening 2012.
22. Het verwachte nadeel van 150.000 euro binnen het product Stadsdeelbeheer zoveel mogelijk te beperken en het resterende tekort te betrekken bij de Gemeenterekening 2012.
23. de aanwezige incidentele middelen van 1,4 miljoen euro binnen het programma Bestuur en middelen (diverse algemene inkomsten) beschikbaar te stellen voor het wegwerken van de achterstanden in 2012 en 2013. Het niet bestede deel in 2012 zal worden overgeheveld naar 2013 door storting in een bestemmingsreserve.
24. binnen het product Openbare verlichting in 2012 geen storting te doen aan de reserve kapitaallasten en het verwachte voordeel van 292.000 euro te betrekken bij de Gemeenterekening 2012.
25. het verwachte nadeel van 1,5 miljoen euro binnen het product Vergunningen en 0,5 miljoen euro binnen het product handhaving bouwwerken zoveel mogelijk te beperken en het resterende tekort te betrekken de Gemeenterekening 2012.
26. het verwachte voordeel van 491.000 euro binnen het product Beleid leefomgeving te betrekken bij de Gemeenterekening 2012.
27. de kosten van D!MPACT software te laten verlopen via de Reserve Gemeentebrede software, conform de aanschaf van andere gemeentebrede software, en daarmee de begroting te wijzigen door het budget (655.000 euro, structureel) voor D!MPACT te doteren aan de Reserve Gemeentebrede software; een onttrekking van 762.000 euro voor D!MPACT software uit de Reserve gemeentebrede software incidenteel in 2012 te verwerken in de begroting.
28. het incidentele voordeel van 100.000 euro binnen het product Interne Dienstverlening te betrekken bij de gemeenterekening 2012.
29. de tweede tranche van de IZA liquidatie-uitkering toe te voegen aan de concernreserve IZA (mobiliteit).
30. het eindproduct regionale dienstverlening in te stellen binnen het programma Bestuur en middelen; het toekennen van budget heeft plaatsgevonden bij de 1^e nota van wijziging 2012 (werkbegroting 2012).
31. het incidentele nadeel van 725.000 euro binnen het product Algemene Inkomsten zoveel mogelijk op te vangen binnen de bedrijfsvoering van de programma's en het resterende tekort te betrekken bij de Gemeenterekening 2012.
32. het incidentele voordeel van 228.000 euro binnen het product Algemene Uitkering te betrekken bij de gemeenterekening 2012.
33. met de concernrapportage 2012 voor de laatste keer via een integrale voortgangsrapportage te informeren over de opvolging. Mocht daar in de toekomst aanleiding toe zijn dan zullen wij u in de paragraaf bedrijfsvoering nader informeren.

Bijlage 2 | Beslispunten: technische wijzigingen

Economie en Werk

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-EW-01)	
Programma	Economie en Werk en Stedelijke ontwikkeling
Product	Economische Ontwikkeling Algemeen en Ruimtelijke ontwikkeling
Bedrag	10.000 euro structureel
Omschrijving	In de verdeling van de onderzoeksgelden bij de transitie naar de programma organisatie is abusievelijk 10.000 euro teveel toegekend aan het programma Economie en Werk. Deze middelen dienen toegevoegd te worden aan het Programma Stedelijke Ontwikkeling. Met deze structurele verlaging van het lastenbudget bij het programma Economie en Werk en gelijktijdig de ophoging van het lastenbudget bij het programma Stedelijke ontwikkeling wordt dit gecorrigeerd.

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-EW-02)	
Vervallen	Zie TW-BM-01

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-EW-03)	
Programma	Economie en Werk
Product	Arbeidsmarktparticipatie en alg.bijstand levensonderhoud/stelpost E&W
Bedrag	Baten en Lasten 70.000 (2012) en 80.000 (vanaf 2013) lager.
Omschrijving	Door het vertrek van een aantal gedetacheerde medewerkers worden zowel de salariskosten als de daarmee gecalculeerde inkomsten verlaagd. Voor het jaar 2012 gaat dit om een bedrag van 70.000, vanaf 2013 is dit 80.000 euro per jaar.

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-EW-04)	
Programma	Economie en Werk
Product	Uitvoering WSW Algemene bijstand levensonderhoud
Bedrag	Baten en Lasten 320.000 euro incidenteel
Omschrijving	Een niet begrote autonome kostenpost betreft een doorbelasting van de overhead vanuit het product algemene bijstand levensonderhoud voor een bedrag van 320.000 euro naar het product Uitvoering WSW. Dit is voor het programma Economie en Werk een budgetneutrale wijziging.

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-EW-05)	
Programma	Economie en Werk
Product	Algemene bijstand levensonderhoud
Bedrag	Baten en Lasten 0 euro, structureel
Omschrijving	Per 1 januari 2012 is de wet WIJ als apart onderdeel van de BUIG komen te vervallen. De cliënten die voorheen onder WIJ vielen zijn daardoor onder de WWB 65- komen te vallen. Deze wetwijziging is nog niet opgenomen in de werkbegroting. Deze begrotingswijziging is productneutraal.

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-EW-06)	
Programma	Economie en Werk
Product	Schulddienstverlening
Bedrag	Baten en Lasten 95.568 euro structureel lager.
Omschrijving	Binnen dit product werd voorheen het onderdeel Meldpunt Huurschulden betaald. Per dit jaar is dit geheel te komen vervallen. Het meldpunt werd gefinancierd vanuit de SECA-middelen en de bijdrage van de woningcorporatie. Wij willen u hierbij voorstellen om vanaf 2012 zowel de baten als de lasten voor het Meldpunt in de begroting structureel met 95.568 te verlagen.

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-EW-07)	
Programma	Economie en werk en Stedelijke ontwikkeling
Product	Projecten economische ontwikkeling en Locatieontwikkeling
Bedrag	551.100 euro, incidenteel
Omschrijving	De kosten voor de projectorganisatie PMBE worden binnen het programma Economie & Werk (E&W) zichtbaar gemaakt. Daarnaast komen ook kosten ten laste van producten binnen het programma Stedelijke Ontwikkeling (SO) en het MPG. Voorgesteld wordt om de projectorganisatiekosten (620.420 euro) binnen Economie en werk te dekken uit een bijdrage vanuit het MPG (450.000 euro), een bijdrage vanuit Stedelijke ontwikkeling (101.100 euro) en 69.000 euro dekt het programma Economie en werk zelf.

Opgroeien en Ontwikkelen

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-OO-01)	
Programma	Opgroeien en Ontwikkelen
Product	Sportvoorzieningen
Bedrag	Baten en lasten structureel 12.700 euro verlagen.
Omschrijving	De geraamde inkomsten worden niet gerealiseerd en worden nu verlaagd. De lasten worden ook met hetzelfde bedrag verlaagd.

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-OO-02)	
vervallen	

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-OO-03)	
Programma	Opgroeien en Ontwikkelen
Product	Onderwijskwaliteit
Bedrag	Baten en lasten met 1.481.000 euro (2012) en 2.010.000 euro (2013, 2014 en 2015) verhogen.
Omschrijving	In het B&W voorstel "Bestuursafspraken Effectief benutten van VVE en extra leertijd voor jonge kinderen" van 21 februari 2012 is aangegeven dat de aanvullende middelen op het bestaande budget Wet OKE middels een doeluitkering door het Rijk in de jaren 2012 tot en met 2015 van in totaal 7.551.000 euro voor deze bestuursafspraken beschikbaar worden gesteld aan de gemeente Enschede. Deze middelen worden meerjarig in de begroting

	opgenomen.
--	------------

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-OO-04)	
Programma	Opgroeien en Ontwikkelen
Product	Jeugd en Jongeren
Bedrag	Baten en lasten met 2.474.228 euro verhogen, incidenteel.
Omschrijving	In het Raadsvoorstel over de inzet middelen van de Provincie Overijssel in het kader van “Investeren Met Gemeenten” voor onder andere het project “Versterken preventief beleid risicjongeren” zijn deze middelen toegekend voor de jaren 2010 en 2011. Na overleg tussen de provincie Overijssel en de gemeente Enschede is besloten de looptijd van dit project te verlengen naar 31-12-2012. De restantmiddelen voor dit project worden in de begroting van 2012 opgenomen.

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-OO-05)	
Programma	Opgroeien en Ontwikkelen
Product	Onderwijsvoorzieningen en Onderwijskwaliteit
Bedrag	77.000 euro structureel
Omschrijving	De in de begroting opgenomen stelpost (taakstelling) van 77.000 euro binnen het product Onderwijsvoorzieningen wordt structureel verlaagd en binnen het product Onderwijskwaliteit structureel ingevuld.

Wijkontwikkeling, Zorg en Welzijn

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-WZW-01)	
Programma	Wijkontwikkeling Zorg en Welzijn
Product	Diverse producten WZW
Bedrag	277.000 euro, structureel
Omschrijving	De in de begroting opgenomen stelposten (taakstellingen) worden structureel verlaagd en binnen het programma ingevuld vanuit diverse producten.

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-WZW-02)	
Programma	Wijkontwikkeling Zorg en Welzijn
Product	Individuele voorzieningen
Bedrag	155.000 euro, incidenteel
Omschrijving	Het programma WZW is verantwoordelijk voor drie MIO's. Voor de MIO “Vervoer op Maat” wordt een externe projectleider ingehuurd en voor de MIO “Woonzorgdiensten” een interne projectleider (PMBE). In 2011 is met het collegebesluit ‘Aanwending bedrijfsvoeringsreserve 2011’ een besluit genomen om de kosten voor de MIO's, geraamd op een totaalbedrag van 210.000 euro te dekken uit de bedrijfsvoeringsreserve. De totale kosten voor 2011 bedroegen ongeveer 55.000 euro. Deze kosten zijn uit de bedrijfsvoeringsreserve 2011 gefinancierd. Aangezien de MIO's in 2012 gecontinueerd worden, is voor 2012 heet restantbedrag (155.000 euro) nodig.

Stedelijke Ontwikkeling

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-SO-01)	
Programma	Stedelijke Ontwikkeling
Product	Bestemmingsplannen
Bedrag	100.000 euro, structureel
Omschrijving	De reserve planschade uitkeringen is opgenomen in het weerstandsvermogen. Planschades werden uit deze reserve betaald. In verband met een herordening van reserves (2009) worden schades niet langer uit deze reserve gefinancierd maar uit de exploitatie. Als gevolg van deze systeemwijziging stellen we voor deze jaarlijkse dotatie aan de reserve om te zetten in materieel budget.

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-SO-02)	
Programma	Stedelijke Ontwikkeling en Bestuur en middelen
Product	Grondbedrijf / Parkeerbeheer en diverse algemene inkomsten
Bedrag	560.000 euro, incidenteel
Omschrijving	Vanaf 2012 worden BIRK gelden beschikbaar gesteld aan de gemeente via de algemene uitkering. Met deze begrotingswijziging ad 560.000 euro wordt de jaarschijf 2012 overgeheveld vanuit het programma Bestuur en middelen naar het programma Stedelijke Ontwikkeling (producten Parkeerbeheer:256.000 euro en het Grondbedrijf: 304.000 euro).

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-SO-03)	
Programma	Stedelijke Ontwikkeling
Product	Ruimtelijke Ontwikkeling (ruimtelijk beleid)
Bedrag	320.500 euro, incidenteel
Omschrijving	In het kader van de Landinrichting Enschede-Noord voert de gemeente ook een aantal werkzaamheden voor het Waterschap Regge en Dinkel uit. Deze werkzaamheden (met name verleggen van Vanekerbeek) sluiten organisatorisch en uitvoeringstechnisch nauw aan bij de aanleg van het fiets- en wandelpad zoals voorzien in de landinrichting. Het budget voor de werkzaamheden wordt beschikbaar gesteld door Waterschap Regge en Dinkel. Betreft oorspronkelijk raadsvoorstel stuknummer 14195 dd 14 december 2009.

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-SO-04)	
Programma	Stedelijke Ontwikkeling en Bestuur en middelen
Product	Ruimtelijke Ontwikkeling en diverse algemene inkomsten
Bedrag	1.530.000 euro en 2.560.494 euro, incidenteel
Omschrijving	Baten en lasten worden incidenteel verlaagd met 1.530.000 euro. Daarnaast stellen we voor om 2.560.494 euro over te hevelen vanuit het programma bestuur en middelen naar stedelijke ontwikkeling. Het betreft het verwerken van de ontvangen jaartermijn 2012 van het ISV3. Het netto effect bedraagt 1.030.500 euro.

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-SO-05)	
Programma	Stedelijke Ontwikkeling
Product	Ruimtelijke Ontwikkeling (volkshuisvesting)

Bedrag	84.000 euro, incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor 84.000 euro te onttrekken uit de reserve BWS voor de uitvoering van de Woonvisie, zie Raadsbesluit dd 10 mei 2011.

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-SO-06)	
Programma	Stedelijke Ontwikkeling
Product	Ruimtelijke Ontwikkeling (ruimtelijk beleid)
Bedrag	250.000 euro, incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om 250.000 euro te onttrekken uit de reserve BWS voor de uitvoering van het project Duurzaamheid, zie kadernota 2012, tabel 17: dekking voor incidentele knelpunt, onderdeel Besluit woninggebonden subsidies (blz. 51).

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-SO-07)	
Vervallen	

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-SO-08)	
Programma	Stedelijke Ontwikkeling
Product	Locatieontwikkeling (woningen)
Bedrag	105.000 euro, incidenteel
Omschrijving	Voorgesteld wordt om 105.000 euro te onttrekken uit de bestemmingsreserve rekeningresultaat 2009 ten behoeve van het afkopen van de woonbestemming op woonboten. Deze betaling zal in 2012 plaatsvinden.

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-SO-09)	
Programma	Stedelijke Ontwikkeling
Product	Locatieontwikkeling (woningen)
Bedrag	472.000 euro, incidenteel
Omschrijving	In de notitie “Majeure investeringsopgaven 2009” is bepaald dat de projecten Velve Lindenhof, Stroinkslanden, Boswinkel Oost en Wesselerbrink Noord extra worden ondersteund. Voor 2012 (Kadernota 2012, paragraaf 4.4) is een bijdrage gereserveerd van 472.000 euro ter dekking van de regiekosten van deze projecten. Voorgesteld wordt om dit bedrag te onttrekken uit de reserve majeure stedelijke investeringsprojecten (MSI).

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr (TW-SO-10)	
Programma	Stedelijke Ontwikkeling
Product	Parkeren
Bedrag	92.000 euro, incidenteel
Omschrijving	In verband met het opheffen van het BTW compensatiefonds is de storting in de reserve niet meer nodig. Wij stellen voor deze administratief technisch te verwerken.

Leefomgeving

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr TW-LO-01	
Programma	Leefomgeving
Product	Gladheid
Bedrag	41.000 euro, Structureel
Omschrijving	Bij de verdeling van de budgetten voor de werkbegroting 2012 is 41.000 euro ten onrechte afgeroomd, waardoor er geen aansluiting meer is met de programmabegroting 2012. Middels deze wijziging wordt het budget van gladheid aangevuld vanuit Beleid/stelpost leefomgeving, waardoor er weer aansluiting is met het budget zoals genoemd in de programmabegroting 2012.

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr TW-LO-02	
Programma	Leefomgeving
Product	Afvalstoffen
Bedrag	21.030 euro, Structureel
Omschrijving	Door het aanbrengen van diverse correcties in de werkbegroting 2012 is teveel budget toegekend aan het eindproduct Afvalstoffen. Dit kan vrijvallen ten gunste van Beleid/stelpost leefomgeving

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr. TW-LO-03	
Programma	Leefomgeving
Product	Stadsdeelbeheer
Bedrag	lasten en baten met 57.000 euro verlagen, structureel
Omschrijving	Vanaf 2012 is de afspraak met de Woningbouwcorporaties m.b.t. onderhoud van groen voor de Woningcorporaties niet verlengd waardoor de gemeente het onderhoud voor de corporaties niet meer uitvoert. Voorgesteld wordt de begroting (lasten en baten) te verlagen.

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr. TW-LO-04	
Programma	Leefomgeving en Bestuur en middelen
Product	Stadsdeelbeheer en Ondersteuning college/DB
Bedrag	80.000 euro, Structureel
Omschrijving	Per 1 februari heeft de politie de taken voor gevonden voorwerpen overgedragen naar de gemeenten. Deze taken worden voor Enschede vanaf februari uitgevoerd door het programma Leefomgeving. Het budget wordt hiervoor overgedragen van Bestuur en middelen (CS-Veiligheid) naar het programma Leefomgeving (stadsdeelbeheer). .

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr. TW-LO-05	
Programma	Leefomgeving
Product	Riolering en Beleid/stelpost leefomgeving
Bedrag	2013 3.132 euro, 2014 3.613 euro, 2015 4.095 euro
Omschrijving	Bij het GRP 2012-2015 dat is vastgesteld is een onderliggend kostendekkingsplan opgesteld met bijbehorende budgetten. Met deze wijziging worden kleine correcties doorgevoerd om de begroting te laten aansluiten op de ramingen uit het kostendekkingsplan.

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr. TW-LO-06	
Programma	Leefomgeving
Product	Beleid/stelpost Leefomgeving en Openbare verlichting
Bedrag	338.697 euro, Structureel en 114.172 incidenteel
Omschrijving	Inleveren formatie afdelingen Programmabureau, Strategie & Beleid en TAG voor de invulling van taakstellingen. Wij stellen voor deze structureel administratief technisch te verwerken binnen het product Beleid/stelposten

	Leefomgeving. Dit heeft per saldo geen financieel effect op het product. Daarnaast stellen wij voor een tweetal stelposten voor 159.388 euro incidenteel in te vullen vanuit het product Openbare verlichting. Deze stelposten zijn ingeboekt binnen het product Beleid/stelpost Leefomgeving (114.172 euro) en de kostenplaats (45.216 euro).
--	--

Toelichting technische wijziging – Beslispuntnr. TW-LO-07	
Programma	Leefomgeving en Bestuur en middelen
Product	Stadsdeelbeheer en diverse algemene inkomsten
Bedrag	258.000 euro incidenteel
Omschrijving	We stellen voor om incidenteel 258.000 euro over te hevelen vanuit programma Bestuur en middelen naar het programma Leefomgeving. Het betreft een administratieve correctie op de werkbegroting: bij de opzet van de nieuwe kostenverdeelssystematiek is per abuis een incidentele wijziging structureel doorgevoerd. We stellen voor om dit te corrigeren.

Dienstverlening

Geen

Bestuur- en middelen

Toelichting technische wijziging – TW-BM-01	
Programma	Bestuur & Middelen en Economie en werk
Product	Ondersteuning College van B&W en Dienstverlening aan ondernemers
Bedrag	85.280 euro, structureel
Omschrijving	Het budget ten aanzien van de bedrijncartotheek is opgenomen onder het programma B&M. Aangezien de gebruiker het programma E&W is, wordt voorgesteld het budget ad 85.280 euro over te hevelen naar het programma E&W.

Toelichting technische wijziging - TW-BM-02	
Vervallen	Zie TW-LO-06

Toelichting technische wijziging - TW-BM-03	
Vervallen	

Toelichting technische wijziging - TW-BM-04 (BMO)	
Programma	Bestuur & Middelen
Product	Diverse Algemene Middelen
Bedrag	43.750 euro (2012), 75.000 euro (2013) en 31.250 euro (2014)
Omschrijving	Om de mogelijkheden tot verwerving van Europese subsidie voor gemeentelijke projecten verder uit te diepen en dit ook meer ten behoeve van het sociale domein te kunnen realiseren, is voor twee jaar een extra subsidieadviseur aangetrokken. Hiervoor moet de begroting van dit product aangepast worden. Voor 2012 is dit 43.750 euro, voor 2013 75.000 euro en voor 2014 31.250 euro. De lasten worden gedekt door een verhoging van de vergoeding voor de werkzaamheden van bureau subsidies.

Toelichting technische wijziging TW-BM- 05 (BMO)	
Programma	Bestuur & Middelen
Product	Interne Dienstverlening

Bedrag	117.358 euro, incidenteel
Omschrijving	Zoals in de jaarrekening 2011 vermeld is voor het project Internet/Intranet in 2011 totaal 300.000 euro beschikbaar gesteld vanuit de bedrijfsvoeringsreserve. Door de lagere lasten is in 2011 182.642 euro besteed. Het betreft een meerjarig project. Met deze mutatie wordt het resterende bedrag ad 117.358 euro hiervoor beschikbaar gesteld.

Toelichting technische wijziging TW-BM-06 (BMO)	
Programma	Bestuur & Middelen
Product	Interne dienstverlening BMO
Bedrag	0 euro, incidenteel
Omschrijving	Voor de totale gemeentelijke huisvesting is de leegstand groter dan begroot en deze wordt niet aangevuld met externe opbrengsten. Met de implementatie van SLIM werken worden de effecten van de huidige systematiek van leegstand structureel afgedekt. De implementatie van SLIM wordt voorzien in 2014. Ter overbrugging van deze periode stellen wij u voor om in 2012 300.000 euro te onttrekken aan de reserve leegstand. Het betreft een administratief technische boeking op de 'kostenplaats' en heeft daarmee geen effect op het eindproduct.

Toelichting technische wijziging TW-BM-07 (BMO)	
Programma	Bestuur & Middelen
Product	Interne Dienstverlening
Bedrag	223.125 euro, incidenteel
Omschrijving	Zoals in de jaarrekening 2011 vermeld is voor het project SLIM in 2011 totaal 590.000 euro beschikbaar gesteld vanuit de bedrijfsvoeringsreserve. Door de lagere lasten is in 2011 366.875 euro besteed. Het betreft een meerjarig project. Met deze mutatie wordt het resterende bedrag ad 223.125 euro beschikbaar gesteld.

Toelichting technische wijziging TW-BM-08 (BMO)	
Programma	Bestuur & Middelen
Product	Interne Dienstverlening
Bedrag	103.299 euro, incidenteel
Omschrijving	Wij stellen voor om 103.000 euro te onttrekken uit de reserve gemeentebrede software en werkplekinrichting in verband met de overname van activa van de gemeente Losser; zie ook raadsbesluit dd 24 januari 2011 (stuknr 14847).

Toelichting technische wijziging TW-BM-09 (BMO)	
Programma	Bestuur & Middelen
Product	Interne dienstverlening en Regionale dienstverlening
Bedrag	95.884 euro, incidenteel
Omschrijving	In verband met de samenwerking Losser stellen wij voor om 95.884 euro over te hevelen vanuit het product Regionale samenwerking (lasten -122.768 en baten 25.884 euro) naar het product Interne dienstverlening

Bijlage 3 | Begrotingswijzigingen

Beslispu ntnr.	Programma	Product	Lasten/Baten	2012	2013	2014	2015
cr-ew-01	Economie en Werk	Bedrijfsverzamelgebouwen	Lasten Baten Storting Reserves	693.267 6.733 -700.000	693.267 6.733 -700.000		
cr-ew-03	Economie en Werk	Arbeidsmarktparticipatie	Lasten Baten	209.148 -209.148			
cr-ew-05	Bestuur en Middelen	Diverse algemene inkomsten	Lasten	-433.000			
	Economie en Werk	Alg bijstand levensonderhoud	Lasten	433.000			
cr-ew-06	Economie en Werk	Alg bijstand levensonderhoud	Lasten Baten	246.564 -246.564			
cr-ew-07	Bestuur en Middelen	Diverse algemene inkomsten	Lasten	-50.000			
	Economie en Werk	Alg bijstand levensonderhoud	Lasten	50.000			
cr-ew-09	Economie en Werk	Individuele bijzondere bijstand	Lasten	398.000	398.000	398.000	398.000
		Schuldhelpverlening	Lasten	-398.000	-398.000	-398.000	-398.000
cr-oo-13	Opgroeien en Ontwikkelen	Onderwijsvoorzieningen	Lasten Baten Storting Reserves	785.063 -5.447.111 4.662.048	0 0 0	0 0 0	0 0 0
cr-wzw-17	Wijkontwikkeling, Zorg en Welzijn	Stadsdeelsgewijs werken	Lasten Baten Onttrekking reserves	936.512 -50.000 -886.512	0 0 0	0 0 0	0 0 0
cr-wzw-18	Wijkontwikkeling, Zorg en Welzijn	Opvang en zorg kwetsbare burgers	Lasten Onttrekking reserves	155.230 -155.230	0 0	0 0	0 0
cr-lo-23	Bestuur en Middelen	Diverse algemene inkomsten	Lasten	-1.000.000	-400.000		
	Leefomgeving	Stadsdeelbeheer	Lasten	1.000.000	400.000		
cr-dv-27	Bestuur en Middelen	Interne dienstverlening	Lasten Baten Storting Reserves Onttrekking reserves	762.000 -655.000 655.000 -762.000	-655.000 655.000	-655.000 655.000	-655.000 655.000

Beslispuntnr.	Programma	Product	Lasten/Baten	2012	2013	2014	2015
tw-ew-01	Economie en Werk	Versterken economische structuur	Lasten	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
	Stedelijke Ontwikkeling	Ruimtelijke Ontwikkeling	Lasten	10.000	10.000	10.000	10.000
tw-ew-03	Economie en Werk	Alg bijstand levensonderhoud	Lasten	-184.000	-80.000	-80.000	-80.000
		Arbeidsmarktparticipatie	Baten	70.000	80.000	80.000	80.000
		Stelpost Economie & Werk	Lasten	114.000			
tw-ew-04	Economie en Werk	Alg bijstand levensonderhoud	Baten	-320.000			
		Uitvoering WSW	Lasten	320.000			
tw-ew-05	Economie en Werk	Alg bijstand levensonderhoud	Lasten	0	0	0	0
			Baten	0	0	0	0
tw-ew-06	Economie en Werk	Schuldhulpverlening	Lasten	-95.568	-95.568	-95.568	-95.568
			Baten	95.568	95.568	95.568	95.568
tw-ew-07	Economie en Werk	Projecten economische ontwikkeling	Lasten	551.100			
			Baten	-450.000			
	Stedelijke Ontwikkeling	Locatieontwikkeling	Lasten	-101.100			
tw-ew-08	Economie en Werk	Projecten economische ontwikkeling	Lasten	0			
	Stedelijke Ontwikkeling	Locatieontwikkeling	Lasten	0			
tw-oo-01	Opgroeien en Ontwikkelen	Sportvoorzieningen	Lasten	-12.700	-12.700	-12.700	-12.700
			Baten	12.700	12.700	12.700	12.700
tw-oo-02	Opgroeien en Ontwikkelen	Sportvoorzieningen	Lasten	0	0	0	0
tw-oo-03	Opgroeien en Ontwikkelen	Onderwijsopbrengsten	Lasten	1.481.000	2.010.000	2.010.000	2.010.000
			Baten	-1.481.000	-2.010.000	-2.010.000	-2.010.000
tw-oo-04	Opgroeien en Ontwikkelen	Jeugd en Jongeren	Lasten	2.474.228	0	0	0
			Baten	-2.474.228	0	0	0
tw-oo-05	Opgroeien en Ontwikkelen	Onderwijsopbrengsten	Lasten	-77.000	-77.000	-77.000	-77.000
		Onderwijsvoorzieningen	Lasten	77.000	77.000	77.000	77.000
tw-wzw-01	Wijkontwikkeling, Zorg en Welzijn	Frontlijnsturing	Lasten	-50.000	-50.000	-50.000	-50.000
		Individuele voorzieningen	Lasten	-19.000	-19.000	-19.000	-19.000
		Maatschappelijke ondersteuning	Lasten	-22.000	-22.000	-22.000	-22.000
		Opvang en zorg kwetsbare burgers	Lasten	120.000	120.000	120.000	120.000
		Stadsdeelsgewijs werken	Lasten	26.000	26.000	26.000	26.000

Beslispuuntnr.	Programma	Product	Lasten/Baten	2012	2013	2014	2015
		Welzijn	Lasten	-55.000	-55.000	-55.000	-55.000
tw-wzw-02	Wijkontwikkeling, Zorg en Welzijn	Individuele voorzieningen	Lasten	155.000	0	0	0
			Onttrekking reserves	-155.000	0	0	0
tw-so-01	Stedelijke Ontwikkeling	Bestemmingsplannen	Lasten	100.000	100.000	100.000	100.000
			Storting Reserves	-100.000	-100.000	-100.000	-100.000
tw-so-02	Bestuur en Middelen	Diverse algemene inkomsten	Lasten	-560.000			
	Stedelijke Ontwikkeling	Grondbedrijf	Lasten	303.899			
		Parkeerbeheer	Lasten	256.101			
tw-so-03	Stedelijke Ontwikkeling	Ruimtelijke Ontwikkeling	Lasten	320.500			
			Baten	-320.500			
tw-so-04	Bestuur en Middelen	Diverse algemene inkomsten	Lasten	-2.560.494			
	Stedelijke Ontwikkeling	Ruimtelijke Ontwikkeling	Lasten	1.030.494			
			Baten	1.530.000			
tw-so-05	Stedelijke Ontwikkeling	Ruimtelijke Ontwikkeling	Lasten	84.000			
			Onttrekking reserves	-84.000			
tw-so-06	Stedelijke Ontwikkeling	Ruimtelijke Ontwikkeling	Lasten	250.000			
			Onttrekking reserves	-250.000			
tw-so-08	Stedelijke Ontwikkeling	Locatieontwikkeling	Lasten	105.000			
			Onttrekking reserves	-105.000			
tw-so-09	Stedelijke Ontwikkeling	Locatieontwikkeling	Lasten	472.000			
			Onttrekking reserves	-472.000			
tw-so-10	Stedelijke Ontwikkeling	Parkeerbeheer	Lasten	91.800			
			Storting Reserves	-91.800			
tw-lo-01	Leefomgeving	Gladheidsbestrijding	Lasten	41.000	41.000	41.000	41.000
		Stelpost Leefomgeving	Lasten	-41.000	-41.000	-41.000	-41.000
tw-lo-02	Leefomgeving	Afvalstoffen	Lasten	-21.030	-21.030	-21.030	-21.030
		Stelpost Leefomgeving	Lasten	21.030	21.030	21.030	21.030
tw-lo-03	Leefomgeving	Stadsdeelbeheer	Lasten	-57.000	-57.000	-57.000	-57.000
			Baten	57.000	57.000	57.000	57.000
tw-lo-04	Bestuur en Middelen	Ondersteuning college en DB	Lasten	-80.000	-80.000	-80.000	-80.000

Beslispuntnr.	Programma	Product	Lasten/Baten	2012	2013	2014	2015
	Leefomgeving	Stadsdeelbeheer	Lasten	80.000	80.000	80.000	80.000
tw-lo-05	Bestuur en Middelen	Diverse algemene inkomsten	Lasten			0	0
	Leefomgeving	Riolering	Lasten		3.132	3.613	4.095
		Stadsdeelbeheer	Lasten			0	0
		Stelpost Leefomgeving	Lasten		-3.132	-3.613	-4.095
tw-lo-06	Leefomgeving	Openbare verlichting	Lasten	-114.172			
		Stelpost Leefomgeving	Lasten	114.172	0	0	0
tw-lo-07	Bestuur en Middelen	Diverse algemene inkomsten	Lasten	-258.000			
	Leefomgeving	Stadsdeelbeheer	Lasten	258.000			
tw-bm-01	Bestuur en Middelen	Ondersteuning college en DB	Lasten	-85.280	-85.280	-85.280	-85.280
	Economie en Werk	Dienstverlening aan ondernemers	Lasten	85.280	85.280	85.280	85.280
tw-bm-04	Bestuur en Middelen	Diverse algemene inkomsten	Lasten	43.750	75.000	31.250	
			Baten	-43.750	-75.000	-31.250	
tw-bm-05	Bestuur en Middelen	Interne dienstverlening	Lasten	117.358			
			Onttrekking reserves	-117.358			
tw-bm-07	Bestuur en Middelen	Interne dienstverlening	Lasten	223.125			
			Onttrekking reserves	-223.125			
tw-bm-08	Bestuur en Middelen	B&M: Regionale Dienstverlening	Lasten	0			
		Interne dienstverlening	Lasten	103.299			
			Onttrekking reserves	-103.299			
tw-bm-09	Bestuur en Middelen	B&M: Regionale Dienstverlening	Lasten	-121.768			
			Baten	25.884			
		Interne dienstverlening	Lasten	95.884			
Totaal				0	0	0	0

